

ส่วนที่ ๑

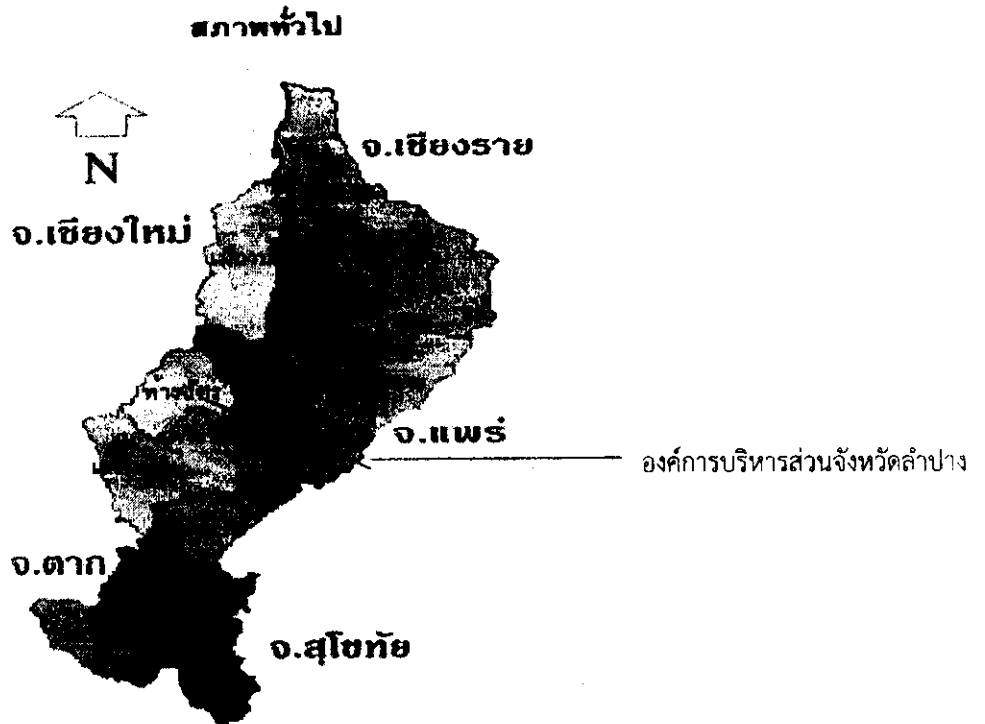
ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง ตั้งอยู่เลขที่ ๖๒๑ ถนนพหลโยธิน ตำบลศาลา อำเภอเกาะคา

จังหวัดลำปาง

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดลำปาง อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล ๒๖๘.๘๐ เมตร พื้นที่มีลักษณะเป็นรูปยาวรี ภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีภูเขาสูงอยู่ทั่วไป ทอดตัวยาวตามแนวทิศเหนือไปทางทิศใต้ของจังหวัด และในบริเวณตอนกลางของจังหวัดบางส่วนมีที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ และตามลักษณะทางกายภาพทางด้านธรณีสัณฐานวิทยา จังหวัดลำปางมีพื้นที่เป็นที่ราบล้อมรอบด้วยภูเขา มีลักษณะเป็นแอ่งแผ่นดินที่ยาวและกว้างที่สุดในภาคเหนือ เรียกว่า “อ่างลำปาง” ลักษณะภูมิประเทศแบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ คือ

บริเวณตอนบนของจังหวัด เป็นที่ราบสูง ภูเขา และเป็นป่าค่อนข้างทึบ อุดมสมบูรณ์ด้วยไม้มีค่า ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมืองปาน แจ่ม วังเหนือ และงาว

บริเวณตอนกลางของจังหวัด เป็นที่ราบและที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ ซึ่งเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ พื้นที่อำเภอห้างฉัตร เมืองลำปาง เกาะคา แม่ทะ และสบปราบ

บริเวณตอนใต้ของจังหวัด เป็นป่าไม้รัง บางส่วนเป็นทุ่งหญ้า ได้แก่ พื้นที่อำเภอเถิน แม่พริก บางส่วนของอำเภอเสริมงาม และแม่ทะ

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

จากลักษณะพื้นที่ของจังหวัดที่คล้ายอ่างกระทะ จึงทำให้อากาศร้อนอบอ้าวเกือบตลอดปี ฤดูร้อน ร้อนจัด และหนาวจัดในฤดูหนาว โดยมีอุณหภูมิสูงสุด ๔๓.๗ องศาเซลเซียสเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ ณ สถานีตรวจวัดอำเภอเถินและมีอุณหภูมิต่ำสุด ๖.๓ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ณ สถานีตรวจวัดอำเภอเถินและในปี ๒๕๕๔ ปริมาณน้ำฝนสะสมวัดได้ ๑,๘๕๒.๗ มิลลิเมตร (ณ สถานีตรวจวัดน้ำฝนอำเภอเมืองลำปาง) ลักษณะภูมิอากาศ แบ่งออกได้เป็น ๓ ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มประมาณต้นเดือน มีนาคม จนถึงกลางเดือน พฤษภาคม อากาศจะร้อนอบอ้าว ช่วงที่มี อากาศร้อนที่สุด คือ เดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือน พฤษภาคม

ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือน พฤศจิกายน จนถึงเดือน กุมภาพันธ์ อากาศจะหนาวเย็นช่วงที่มีอากาศ หนาวจัด คือ เดือนมกราคม

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะของดินในพื้นที่จังหวัดลำปางแบ่งตามภูมิฐานได้ดังนี้

๑.๔.๑ ดินบริเวณที่ราบน้ำท่วมถึง ลักษณะส่วนใหญ่เป็นที่ราบเรียบความลาดเทไม่เกินร้อยละ ๑ พื้นที่ ที่พบดินลักษณะนี้ในพื้นที่จังหวัดลำปาง มีจำนวน ๑๘,๑๗๒ ไร่ เกิดจากตะกอนใหม่และค่อนข้างใหม่ที่น้ำพัดพามาทับถม ตามลุ่มน้ำต่างๆ ในภาคเหนือ ดินที่พบคืออันดับแอนดิสอล มี ๒ ลักษณะดังนี้

๑) ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วหรือเร็ว พบบริเวณที่ลุ่มกว้างใหญ่ของลำน้ำ เนื่องจากเนื้อ ของดินละเอียดมีสีเทาใช้ประโยชน์ทำนาดำและนาหว่าน

๒) ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างดีกับดี เนื้อของดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาล ใช้ประโยชน์ ในการปลูกผัก ไม้ผลและเป็นที่อยู่อาศัย

๑.๔.๒ ดินบริเวณลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ ลักษณะทั่วไปยังเป็นที่ราบอยู่แต่มีความลาดเทของพื้นที่ ไม่เกินร้อยละ ๒ พื้นที่ที่พบดินบริเวณลานตะพักลำน้ำระดับต่ำในพื้นที่จังหวัดลำปาง มีจำนวน ๑๒,๖๑๑ ไร่ จะมีลักษณะ เดียวกับดินบริเวณที่ราบน้ำท่วมถึง ดินบริเวณนี้ น้ำไม่ท่วม แต่ได้รับความชื้นจากน้ำฝน ถ้าจะใช้ทำนาต้องทำคันดิน เพื่อเก็บกักน้ำ ลำดับดินที่พบมีดังนี้

๑) อินเซพติซอล เป็นกลุ่มที่พบมากที่สุด ตามบริเวณดินตะกอนใหม่ ใช้ประโยชน์ทำนา ปลูกพืชไร่ หลังฤดูทำนา

๒) อัลฟิซอล พบอยู่กระจัดกระจายเป็นบริเวณแคบๆ โดยเฉพาะบริเวณริมน้ำเก่า เหมาะในการ ปลูกพืชสวน พืชไร่

๓) เวอติซอล พบอยู่น้อยมากในภาคเหนือ ลักษณะดินจะเหนียวการขยายตัวและหดตัวมาก ตามปริมาณความชื้นในดิน ใช้ประโยชน์ทำน่าน้ำฝนได้ ปลูกพืชไร่

๑.๔.๓ ดินบริเวณลานตะพักลำน้ำระดับสูง ลักษณะราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอน มีความลาดเทไม่เกิน ร้อยละ ๓ พื้นที่ที่พบดินบริเวณลานตะพักน้ำระดับสูงในพื้นที่จังหวัดลำปาง มีจำนวน ๔๖,๗๘๐ ไร่ มีการระบายน้ำดี ปานกลาง การพังทลายของหน้าดินมีปานกลาง เนื่องจากมีความลาดเทของพื้นที่ ใช้ประโยชน์ในการทำนาในฤดูฝน ปลูกพืชไร่ เช่น อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง พื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงสภาพเป็นป่า ลำดับดิน ที่พบในบริเวณนี้ คือ

- ๑) อัลฟิซอล ลักษณะเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินทรายปนดินร่วน สีน้ำตาลเข้มปนเทา
 ๒) อุดติซอล ลักษณะเนื้อดินเป็นดินทราย หรือดินปนทราย ซึ่งเกิดจากการสลายตัวของหิน
 ๓) ออซิซอล ส่วนใหญ่เป็นดินบนภูเขา เป็นดินเก่ามีสีแดงและสีเหลือง ไม่เหมาะในการปลูกพืช

และปล่อยให้เป็นป่าตามธรรมชาติ

๔) เอนติซอล ลักษณะเป็นดินทราย พบอยู่ในบริเวณแคบ ๆ

๑.๔.๔ ดินบริเวณที่เหลื่อจากการกัดกร่อน ลักษณะพื้นที่ที่เป็นภูเขามีความลาดชันประมาณ ร้อยละ ๓๕ มีความสูงเฉลี่ยจากระดับน้ำทะเลเกิน ๕๐๐ เมตรขึ้นไป ไม่เหมาะในการปลูกพืชใด ๆ เพราะจะทำให้การพังทลายของดินรุนแรง จึงควรสงวนไว้เป็นพื้นที่ป่าเพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร และที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด ดินบริเวณนี้พบมากที่สุด ในภาคเหนือลำดับดินที่พบคือ

- ๑) อัลฟิซอล เป็นดินไม่อุดมสมบูรณ์ มีสีน้ำตาลใช้ประโยชน์ในการปลูกได้ถ้ามีการปรับปรุงดิน
 ๒) อุดติซอล เป็นดินที่มีอายุมากดินชั้นล่างเป็นดินเหนียว อาจใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชได้

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๘ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น เขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ เขตจังหวัด โดยจังหวัดลำปางมีทั้งสิ้น ๑๓ อำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน	เทศบาล	อบต.
๑	เมืองลำปาง	๑๙	๑๔๔	๑๐๖	๕	๑๐
๒	แม่เมาะ	๕	๔๔	-	๑	๔
๓	เกาะคา	๙	๗๘	-	๘	๒
๔	เสริมงาม	๔	๔๒	-	๓	๒
๕	งาว	๑๐	๘๕	-	๒	๘
๖	แจ้ห่ม	๗	๖๔	-	๓	๕
๗	วังเหนือ	๘	๘๐	-	๒	๗
๘	เถิน	๘	๙๕	-	๔	๔
๙	แม่พริก	๔	๓๐	-	๓	๑
๑๐	แม่ทะ	๑๐	๙๕	-	๕	๕
๑๑	สบปราบ	๔	๔๖	-	๑	๔
๑๒	ห้างฉัตร	๗	๗๓	-	๔	๔
๑๓	เมืองปาน	๕	๕๖	-	๑	๔
	รวม	๑๐๐	๙๓๒	๑๐๓	๔๒	๖๐

๒.๒ การเลือกตั้ง

เขตการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง จำนวน ๓๐ เขต (วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๕) ดังนี้

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนเขต	ชาย	หญิง	รวม
๑	เมืองลำปาง	๙	๘๔,๘๑๓	๙๔,๔๓๓	๑๗๙,๒๔๖
๒	เกาะคา	๓	๒๓,๗๐๖	๒๕,๗๘๗	๔๙,๔๙๓
๓	เถิน	๒	๒๓,๒๘๙	๒๔,๗๐๙	๔๗,๙๙๘
๔	แม่ทะ	๒	๒๔,๓๑๙	๒๔,๗๕๘	๔๙,๐๗๗
๕	งาว	๒	๒๑,๕๖๘	๒๑,๗๘๓	๔๓,๓๕๑
๖	วังเหนือ	๒	๑๗,๕๕๕	๑๗,๓๘๗	๓๔,๙๔๒
๗	ห้างฉัตร	๒	๑๙,๔๒๘	๒๑,๑๓๖	๔๐,๕๖๔
๘	แม่เกาะ	๒	๑๔,๙๙๙	๑๕,๑๔๔	๓๐,๑๔๓
๙	แจ้ห่ม	๒	๑๕,๘๖๑	๑๖,๔๒๗	๓๒,๒๘๘
๑๐	เมืองปาน	๑	๑๓,๕๐๑	๑๓,๓๙๔	๒๖,๘๙๕
๑๑	เสริมงาม	๑	๑๒,๖๘๖	๑๒,๖๙๗	๒๕,๓๘๓
๑๒	สบปราบ	๑	๑๐,๗๗๘	๑๑,๓๔๙	๒๒,๑๒๗
๑๓	แม่พริก	๑	๖,๕๕๐	๖,๘๙๓	๑๓,๔๔๓
รวม		๓๐	๒๘๘,๙๓๓	๓๐๕,๘๙๗	๕๙๔,๘๓๐

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดลำปาง)

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร

จังหวัดลำปางมีประชากร จำนวน ๗๔๓,๗๒๔ คน เป็นชาย ๓๖๓,๗๖๒ คน หญิง ๓๗๙,๙๖๒ คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่ อำเภอเมืองลำปาง รองลงไป คือ อำเภอเกาะคา เถิน และแม่ทะ

๒๕๖๑	๓๖๓,๗๖๒	๓๗๙,๙๖๒	๗๔๓,๗๒๔
๒๕๖๐	๓๖๕,๓๘๙	๓๘๑,๑๕๘	๗๔๖,๕๔๗
๒๕๕๙	๓๖๖,๘๕๗	๓๘๑,๙๙๓	๗๔๘,๘๕๐
๒๕๕๘	๓๖๙,๐๓๓	๓๘๒,๓๒๓	๗๕๑,๓๕๖
๒๕๕๗	๓๖๙,๘๑๙	๓๘๓,๑๙๔	๗๕๓,๐๑๓
๒๕๕๖	๓๗๑,๒๖๙	๓๘๓,๕๙๓	๗๕๔,๘๖๒
๒๕๕๕	๓๗๒,๗๕๖	๓๘๔,๐๕๕	๗๕๖,๘๑๑
๒๕๕๔	๓๗๓,๑๐๔	๓๘๔,๔๓๐	๗๕๗,๕๓๔
๒๕๕๓	๓๗๕,๓๔๒	๓๘๖,๖๐๗	๗๖๑,๙๔๙
๒๕๕๒	๓๗๖,๘๙๒	๓๘๗,๖๐๖	๗๖๔,๔๙๘
๒๕๕๑	๓๗๘,๗๔๔	๓๘๘,๘๗๑	๗๖๗,๖๑๕

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดลำปาง (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑)

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

จากเว็บไซต์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้รวบรวมข้อมูลโครงสร้างประชากรจังหวัดลำปางจำแนกชายและหญิงตามช่วงอายุ ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ โดยการรายงานของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ดังนี้

ช่วงอายุ	จำนวนประชากร		
	ชาย	หญิง	รวม
อายุน้อยกว่า ๑ ปี	๑๐,๙๒๑	๑๐,๓๖๓	๒๑,๒๘๔
อายุ ๔ ปี - ๒๐ ปี	๖๐,๑๐๓	๕๗,๗๑๐	๑๑๗,๘๑๓
อายุ ๒๑ ปี - ๖๐ ปี	๒๒๓,๓๙๓	๒๓๑,๖๙๖	๔๕๕,๐๘๙
อายุ ๖๑ ปี ขึ้นไป	๖๖,๒๑๒	๗๗,๐๕๕	๑๔๓,๒๖๗
ประชากรในทะเบียนกลาง	๓,๐๓๑	๒,๘๕๒	๕,๘๘๓
ประชากรที่มีสัญชาติไทย	๑,๒๕๐	๑,๑๖๑	๒,๔๑๑
ประชากรอยู่ระหว่างการย้าย	๔๗๙	๓๒๑	๘๐๐
รวม	๓๖๕,๓๘๙	๓๘๑,๑๕๘	๗๔๖,๕๔๗

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ข้อมูล ปี พ.ศ.๒๕๖๐

จากตารางแสดงโครงสร้างประชากรของจังหวัดลำปาง ในปี พ.ศ.๒๕๖๐ จำแนกชายและหญิงตามช่วงอายุ

พบว่า

๑) ประชากรก่อนวัยเรียน มีจำนวน ๒๑,๒๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖ ของจำนวนประชากรทั้งหมด

๒) ประชากรในช่วงวัยเรียน (๔ ปี - ๒๐ ปี) มีจำนวน ๑๑๗,๘๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๘ ของจำนวนประชากรทั้งหมด

๓) ประชากรในช่วงวัยทำงาน (๒๑ ปี - ๖๐ ปี) มีจำนวน ๔๕๕,๐๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๙๖ ของจำนวนประชากรทั้งหมด

๔) ประชากรในช่วงสูงวัย (๖๑ ปี ขึ้นไป) มีจำนวน ๑๔๓,๒๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๑๙ ของจำนวนประชากรทั้งหมด

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

(๑) ข้อมูลสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง

ตารางแสดงข้อมูลจำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา ครู/อาจารย์ ในระบบ/นอกระบบโรงเรียนของจังหวัดลำปางปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำแนกตามสังกัด

สังกัด	สถานศึกษา	นักเรียน/ นักศึกษา	ครู/ อาจารย์
กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)			
๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)			
๑.๑ ประเภทสามัญศึกษา	๓๙๑	๕๖,๗๗๒	๔,๐๗๑
๒. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)			
๒.๑ ประเภทสามัญศึกษา	๒๘	๑๘,๓๑๘	๙๘๔
๒.๒ ประเภทอาชีวศึกษา	๔	๑,๐๙๕	๘๗

สังกัด	สถานศึกษา	นักเรียน/ นักศึกษา	ครู/ อาจารย์
๓. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)	๗	๑๒,๘๔๐	๕๓๘
๔. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)			
๔.๑ มหาวิทยาลัย	๗	๑๓,๕๗๒	๗๗๗
๔.๒ โรงเรียนสาธิต	๒	๔๒๐	๖๐
๕.สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย (กศน.)			
๕.๑ ผู้ไม่รู้หนังสือ		๑,๒๒๘	
๕.๒ ประถมศึกษา		๙๙๖	
๕.๓ มัธยมศึกษาตอนต้น		๒,๕๑๘	
๕.๔ มัธยมศึกษาตอนปลาย		๔,๘๑๕	
๕.๕ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ		๘๗	
กระทรวงอื่น ๆ			
๖. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.)			
๖.๑ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	๙	๙๙๙	๑๐๕
๗. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กก.)			
๗.๑ โรงเรียนกีฬาจังหวัดลำปาง	๑	๓๑๒	๓๐
๗.๒ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง	๑	๔๖๖	๔๔
๘. กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)			
๘.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๒๒๙	๖,๗๘๒	
๘.๒ ประเภทสามัญ	๑๙	๕,๑๓๑	๒๙๗
๙. กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)	๑	๖๙๒	๖๓
รวมทั้งสิ้น	๖๙๙	๑๒๗,๐๔๐	๗,๑๗๑

(ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง)

(๒) ข้อมูลโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางมีโรงเรียนในสังกัดจำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนนวมแก้ววิทยา ตั้งอยู่ในเขตตำบลนวมแก้ว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ปัจจุบันมีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๑๕ คน และจำนวนนักเรียน จำนวน ๗๕ คน แยกเป็นระดับชั้นต่างๆได้ดังนี้

ระดับชั้น	ชาย	หญิง	รวม
อนุบาล	๒๓	๖	๒๙
ประถมศึกษา	๑๖	๑๗	๓๓
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๐	๓	๑๓
รวมทั้งสิ้น	๔๙	๒๖	๗๕

๔.๒ สาธารณสุข

(๑) ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดลำปางมีจำนวนสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ ภาคเอกชน และอัตราส่วนบุคลากรทางสาธารณสุขต่อประชากร ดังนี้

สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ

- โรงพยาบาลศูนย์	๑ แห่ง ๗๕๕ เตียง
- โรงพยาบาลชุมชน ๑๒๐ เตียง	๑ แห่ง ๑๒๐ เตียง (รพ.เกาะคา)
- โรงพยาบาลชุมชน ๖๐ เตียง	๑ แห่ง ๖๐ เตียง (รพ.เถิน)
- โรงพยาบาลชุมชน ๓๐ เตียง	๑๐ แห่ง ๓๐๐ เตียง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	๑๔๒ แห่ง
(สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๑๔๑ แห่ง สังกัดเทศบาลตำบล ๑ แห่ง)	
- สถานบริการสาธารณสุขชุมชน	๓ แห่ง
- โรงพยาบาลมะเร็งลำปาง	๑ แห่ง ๒๐๐ เตียง
- โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม	๑ แห่ง ๑๕๐ เตียง

สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน

- โรงพยาบาล	๑ แห่ง ๑๐๓ เตียง
- สถานพยาบาลเอกชน	๑ แห่ง ๒๙ เตียง
- คลินิกเอกชน	๒๕๔ แห่ง
- สถานที่ขายยา	๑๖๙ แห่ง

ส่วนบุคลากรทางสาธารณสุขที่สำคัญ แยกได้ดังนี้

จำนวน และอัตราส่วนบุคลากรต่อประชากร จังหวัดลำปาง

ประเภท	อัตราส่วน ๑ : ประชากร	
	จ.ลำปาง	ประเทศ
- แพทย์	๑ : ๒,๖๓๒	๑ : ๓,๙๒๑
- ทันตแพทย์	๑ : ๑๐,๗๑๖	๑ : ๑๓,๑๙๑
- เภสัชกร	๑ : ๖,๓๐๓	๑ : ๙,๒๓๕
- พยาบาลวิชาชีพ	๑ : ๔๘๖	๑ : ๙๖๖
- นักวิชาการสาธารณสุข	๑ : ๓,๖๙๕	
- เจ้าพนักงานสาธารณสุข	๑ : ๕,๓๕๘	
- เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	๑ : ๗,๘๑๔	
- เจ้าพนักงานเภสัชกรรม	๑ : ๑๑,๑๙๖	

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐)

(๒) จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.)

พื้นที่ปฏิบัติงาน	จำนวนรพ.สต.	จำนวนอสม. (คน)	ร้อยละอสม.	จำนวน อสม./ ประชากร
๑. อำเภอเมืองลำปาง	๒๗	๔,๕๖๐	๒๓.๖๖	๑ : ๒.๔๙
๒. อำเภอแม่เมาะ	๕	๕๐๖	๒.๖๘	๑ : ๑.๖๘
๓. อำเภอเกาะคา	๑๓	๑,๕๔๘	๘.๒๑	๑ : ๓.๑๓
๔. อำเภอเสริมงาม	๖	๖๒๗	๓.๓๓	๑ : ๒.๔๗
๕. อำเภองาว	๑๒	๑,๒๒๘	๖.๕๒	๑ : ๒.๘๓
๖. อำเภอแจ้ห่ม	๑๐	๙๗๙	๕.๑๙	๑ : ๓.๐๓
๗. อำเภอวังเหนือ	๑๐	๑,๒๐๕	๖.๓๙	๑ : ๓.๔๕
๘. อำเภอเถิน	๑๘	๑,๓๗๐	๗.๒๗	๑ : ๒.๘๕
๙. อำเภอแม่พริก	๖	๒๘๐	๑.๔๙	๑ : ๒.๐๘
๑๐. อำเภอแม่ทะ	๑๓	๑,๕๗๔	๘.๓๕	๑ : ๓.๒๑
๑๑. อำเภอสบปราบ	๔	๕๑๔	๒.๗๓	๑ : ๒.๓๒
๑๒. อำเภอห้างฉัตร	๑๐	๑,๑๑๐	๕.๘๙	๑ : ๒.๗๔
๑๓. อำเภอเมืองปาน	๘	๗๗๓	๔.๑๐	๑ : ๒.๘๙
๑๔. โรงพยาบาลชุมชนและ เทศบาลนครลำปาง	๑๓	๒,๖๗๓	๑๔.๑๘	
รวม	๑๕๕	๑๘,๘๔๗	๑๐๐.๐๐	๑ : ๓.๑๗

(๓) ข้อมูลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จังหวัดลำปาง (เตรียมความพร้อมรองรับการ

ถ่ายโอนภารกิจ)

อำเภอ	จำนวนหน่วยบริการ รพ.สต.(แห่ง)	จำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน (คน)	จำนวนเงินเดือนและ ค่าตอบแทน (บาท)
๑. อำเภอเมืองลำปาง	๒๗	๑๘๔	๖๒,๙๔๐,๐๓๖
๒. อำเภอแม่เมาะ	๕	๒๒	๖,๐๙๕,๕๒๐
๓. อำเภอเกาะคา	๑๒	๖๕	๒๐,๔๔๓,๓๔๔
๔. อำเภอเสริมงาม	๖	๓๕	๙,๗๖๑,๗๖๐
๕. อำเภองาว	๑๒	๖๖	๑๕,๗๘๘,๙๐๔
๖. อำเภอแจ้ห่ม	๑๐	๕๔	๑๔,๘๓๑,๒๘๐
๗. อำเภอวังเหนือ	๑๐	๕๙	๑๔,๗๕๓,๑๙๖
๘. อำเภอเถิน	๑๘	๙๙	๒๔,๖๗๕,๐๗๒
๙. อำเภอแม่พริก	๖	๒๗	๖,๖๗๓,๙๒๐
๑๐. อำเภอแม่ทะ	๑๓	๗๖	๒๒,๗๐๔,๔๘๐
๑๑. อำเภอสบปราบ	๔	๒๕	๖,๓๘๖,๗๐๐
๑๒. อำเภอห้างฉัตร	๑๐	๖๓	๒๐,๙๑๒,๕๔๔
๑๓. อำเภอเมืองปาน	๘	๕๑	๑๔,๑๒๔,๒๔๐
รวมทั้งหมด	๑๔๑	๘๒๖	๒๔๐,๐๙๐,๙๙๖

๔.๓ อาชญากรรม

กลุ่มความผิดและสถิติการจับกุม

(ระหว่างวันที่ ๑ ต.ค.๒๕๖๐ - ๓๐ มิ.ย.๒๕๖๑ เปรียบเทียบกับ วันที่ ๑ ต.ค.๒๕๖๑ - ๓๐ มิ.ย.๒๕๖๒)

ประเภทความผิด	๑ ต.ค.๒๕๖๐ - ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๑		๑ ต.ค.๒๕๖๑ - ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๒		เปรียบเทียบปรับแก้		ผลการปฏิบัติ (%)
	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	+ เพิ่ม - ลด	%	
๑. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย และเพศ	๑๐๗	๑๐๐	๘๕	๗๗	- ๒๒	-๒๐.๕๖	๙๐.๕๙
๒. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	๒๒๓	๑๖๗	๒๐๗	๑๕๘	- ๑๖	- ๗.๑๗	๗๖.๓๓
๓. ฐานความผิดพิเศษ	๓๑๑	๑๔๖	๒๖๒	๑๑๓	- ๔๙	- ๑๕.๗๖	๔๓.๑๓
	จับกุม (ราย)	ผู้ต้องหา (คน)	จับกุม (ราย)	ผู้ต้องหา (คน)	+ เพิ่ม - ลด	%	
๔.คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	๒,๘๒๙	๒,๙๖๕	๓,๒๘๙	๓,๓๘๘	+ ๔๖๐	๑๖.๒๖	

(ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒)

๔.๔ ยาเสพติด

ผลการปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ (ห้วงปีงบประมาณ ๒๕๕๑ - ๒๕๖๒) มีดังนี้

การจับกุมคดียาเสพติดจำแนกจำนวนคดีและจำนวนผู้ต้องหา

ปีงบประมาณ	ผลิต		จำหน่าย		ครอบครอง		ครอบครองเพื่อจำหน่าย		รวม	
	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน
๒๕๖๒	๑๕	๑๐	๑๖๓	๑๗๖	๔๘๒	๔๘๓	๔๗๙	๔๙๑	๑,๑๓๙	๑,๑๖๐
๒๕๖๑	๑๖	๘	๒๔๙	๒๖๗	๗๓๓	๗๓๓	๖๘๒	๖๗๖	๑,๖๘๐	๑,๖๘๔
๒๕๖๐	๑๐	๘	๓๔๓	๓๗๔	๕๕๒	๖๐๘	๕๘๘	๖๖๔	๑,๐๐๕	๑,๑๒๘
๒๕๕๙	๒	๒	๑๗๔	๒๑๑	-	-	๓๕๕	๔๕๖	๕๓๑	๖๖๙
๒๕๕๘	๘	๘	๒๗๔	๓๒๔	-	-	๓๖๗	๔๘๓	๖๔๙	๘๑๘
๒๕๕๗	๓	๓	๑๖๕	๑๙๙	-	-	๓๒๐	๔๒๑	๔๘๘	๖๒๓
๒๕๕๖	๓	๓	๑๙๐	๒๓๕	-	-	๒๘๓	๓๕๘	๔๗๖	๕๙๖
๒๕๕๕	๔	๔	๑๗๒	๒๑๐	-	-	๒๖๗	๓๕๑	๔๔๓	๕๒๕
๒๕๕๔	๘	๔	๑๖๑	๒๐๑	-	-	๑๙๐	๒๕๕	๓๕๙	๔๖๐

ปีงบประมาณ	ผลิต		จำหน่าย		ครอบครอง		ครอบครอง เพื่อจำหน่าย		รวม	
	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน
๒๕๕๓	๗	๖	๑๙๒	๒๑๙	-	-	๑๔๓	๑๙๘	๓๔๒	๔๒๓
๒๕๕๒	๒๐	๑๒	๑๕๑	๑๗๗	-	-	๑๑๖	๑๓๙	๒๘๗	๓๘๒
๒๕๕๑	๓๘	๗	๑๖๙	๒๐๕	-	-	๑๑๗	๑๖๓	๓๒๔	๓๗๕

หมายเหตุ ข้อมูลปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ห้างตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค.๒๕๖๑ - ๒๓ มิ.ย.๒๕๖๒

ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดลำปาง (ศอ.ปส.จ.ลป.)

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

ข้อมูลอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดลำปาง กลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสที่อบจ.ลำปาง กำหนดเป็นเป้าหมายในการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือ

อำเภอ	อสม. (ข้อมูล ปี ๒๕๖๒)	กลุ่มสตรี (ข้อมูล ปี ๒๕๖๑)	ผู้สูงอายุ (ข้อมูล ธ.ค. ๒๕๖๑)	ผู้พิการ (ข้อมูล ๓๑ มี.ค. ๒๕๖๒)	ผู้ด้อยโอกาส (ข้อมูล ปี ๒๕๖๑)
เมืองลำปาง	๘,๘๙๗	๓๘,๘๖๐	๔๙,๖๓๘	๗,๘๓๓	๔๗,๗๘๗
แม่ทะ	๑,๗๖๗	๑๔,๘๖๓	๑๔,๔๕๓	๓,๖๒๘	๑๙,๘๗๕
เกาะคา	๑,๖๐๖	๒๐,๕๕๕	๑๔,๔๕๖	๓,๒๐๖	๑๔,๙๔๑
แม่เมาะ	๗๙๖	๑๑,๘๐๐	๖,๗๒๗	๑,๗๘๗	๑๐,๘๙๐
เถิน	๑,๕๑๗	๑๕,๒๑๓	๑๓,๕๖๒	๒,๑๘๑	๑๔,๙๗๘
ห้างฉัตร	๑,๓๕๓	๑๘,๘๕๒	๑๐,๙๕๓	๒,๖๔๒	๑๓,๔๓๘
สบปราบ	๗๘๑	๘,๐๒๖	๖,๕๒๙	๑,๑๘๒	๘,๔๕๙
งาว	๑,๓๒๑	๑๙,๑๗๕	๑๑,๑๐๔	๒,๙๒๒	๑๕,๗๘๕
วังเหนือ	๑,๓๙๒	๑๔,๑๖๓	๙,๐๑๖	๑,๖๗๙	๑๕,๕๓๖
แม่พริก	๔๕๑	๖,๐๕๒	๔,๑๑๓	๖๔๑	๔,๕๘๓
แจ้ห่ม	๑,๒๑๖	๑๑,๗๕๓	๘,๙๑๓	๒,๒๕๑	๑๔,๐๙๗
เสริมงาม	๘๔๓	๑๒,๐๒๕	๖,๘๖๕	๒,๐๑๖	๑๑,๔๑๒
เมืองปาน	๙๐๗	๑๐,๓๒๔	๖,๕๗๕	๑,๕๓๙	๑๑,๕๒๗
รวมทั้งสิ้น	๑๘,๘๔๗	๒๐๒,๖๖๑	๑๖๒,๘๙๔	๓๓,๕๐๗	๒๐๓,๓๙๘

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

(๑) ทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ถึงกิโลเมตรที่ ๕๒ แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ ผ่านสิงห์บุรี ชัยนาท เข้านครสวรรค์แล้วแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๑ ผ่านกำแพงเพชร ตาก ตรงเข้าสู่จังหวัดลำปาง รวมระยะทางทั้งสิ้น ๕๙๙ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๗ ชั่วโมง หรือจะใช้เส้นทางสายใหม่จากพิษณุโลกเข้าเด่นชัยและลำปางได้

(๒) ทางรถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัดจัดบริการรถโดยสารธรรมดาและปรับอากาศ ไปกลับลำปางทุกวัน ตามตารางเดินรถ

(๓) ทางรถไฟ ทางการรถไฟแห่งประเทศไทย จัดบริการรถด่วน รถเร็วและรถธรรมดาจากกรุงเทพฯไปลำปางทุกวันตามตารางเดินรถ

(๔) ทางเครื่องบิน มีเที่ยวบินระหว่างลำปางกับกรุงเทพฯทุกวัน จำนวนสองสายการบิน ได้แก่ นกแอร์ จำนวน ๔ เที่ยวบินต่อวัน และบางกอกแอร์เวย์ จำนวน ๓ เที่ยวบินต่อวัน

(๕) ระยะทางจากอำเภอเมืองไปยังอำเภอต่าง ๆ

ลำดับที่	อำเภอ	ระยะทาง
๑	เมืองลำปาง	-
๒	แม่เมาะ	๒๒
๓	เกาะคา	๑๖
๔	เสริมงาม	๔๑
๕	งาว	๘๗
๖	แจ้ห่ม	๕๘
๗	วังเหนือ	๑๑๑
๘	เถิน	๙๔
๙	แม่พริก	๑๑๗
๑๐	แม่ทะ	๒๔
๑๑	สบปราบ	๕๗
๑๒	ห้างฉัตร	๒๓
๑๓	เมืองปาน	๖๓

(๖) สายทางในความรับผิดชอบของอบจ.ลำปาง (ถนนถ้ายโอน)

ที่	สายทาง	ระยะทาง (กม.)
๑	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๐๑ บ้านศาลาไชย-บ้านม่อนแสนศรี	๕.๗๕๑
๒	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๐๒ บ้านต้อ-บ้านวังพร้าว	๔.๑๓๔
๓	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๐๓ บ้านนาгимใต้-บ้านสบต๋า	๒.๒๘๒
๔	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๐๔ บ้านสบต๋า-บ้านแม่กิด	๖.๒๑๒
๕	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๐๕ บ้านแม่ไฮ-บ้านจอมปิง	๑.๖๕๗
๖	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๐๖ บ้านเกาะคา-บ้านแม่ฮาม	๗.๗๓๖
๗	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๐๗ บ้านลำปางหลวง-บ้านน้ำล้อม	๑.๙๓๙
๘	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๐๘ บ้านเข้าซ้อ-อ่างเก็บน้ำแม่เหิน	๘.๕๑๕
๙	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๐๙ บ้านมะกอก-บ้านแม่ฮวก	๒.๙๓๔
๑๐	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๑๐ บ้านดอนธรรม-บ้านแม่ปืม	๒.๗๙๐
๑๑	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๑๑ บ้านจู้ด-บ้านแม่กีย	๔.๓๕๐
๑๒	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๑๒ บ้านม่อนหินแก้ว-บ้านสาต	๔.๔๐๐
๑๓	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๑๓ บ้านใหม่รัตนโกสินทร์-บ้านวังตม	๓๓.๕๐๐
๑๔	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๑๔ บ้านแม่ปุง-บ้านป่าตัน	๔.๓๙๐
๑๕	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๑๕ บ้านปง-บ้านกิวหลวง	๒.๐๖๐
๑๖	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๑๖ บ้านนาแก้ว-บ้านหัวทุ่ง	๗.๒๕๐
๑๗	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๑๗ บ้านท่าแหน-บ้านหลุก	๑.๗๔๗
๑๘	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๑๘ บ้านน้ำโທัง-บ้านท่าแหน	๔.๑๑๕
๑๙	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๑๙ บ้านแม่ทะ-บ้านผาลาด	๖.๗๗๒
๒๐	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๒๐ บ้านดอนไฟ-บ้านห้วยมะเกลือ	๓.๐๑๑
๒๑	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๒๑ บ้านฮ่อม-บ้านสบเป้าะ	๕.๕๐๐
๒๒	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๒๒ บ้านแม่ลู่-บ้านสามขา	๑๘.๐๔๐
๒๓	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๒๓ บ้านท่าซัว-บ้านห้วยไร่	๒๙.๙๙๖
๒๔	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๒๔ บ้านหนองละคอน-บ้านใหม่จำบอน	๑๓.๑๑๔
๒๕	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๒๕ หมู่บ้านตัวอย่างใหม่จำบอน	๖.๒๙๙
๒๖	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๒๖ บ้านท่าโทก-บ้านท่าส้มป่อย	๓.๔๐๐
๒๗	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๒๗ บ้านทรายใต้-บ้านทรายไหล่เหมือง	๓.๑๐๐
๒๘	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๒๘ พหลโยธิน-วัดม่อนพญาแช่	๑๑.๔๑๒
๒๙	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๒๙ บ้านจำค่า-บ้านวังยม	๒.๑๕๐
๓๐	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๓๐ บ้านสบมาย-บ้านปู่จ้อย	๑๑.๔๕๓

ที่	สายทาง	ระยะทาง (กม.)
๓๑	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๓๑ บ้านทุ่งกุ่มด้าย-บ้านป่าเหียง	๑.๔๒๕
๓๒	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๓๒ บ้านหัวทุ่ง-บ้านทุ่งมันใต้	๔.๘๕๐
๓๓	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๓๓ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง	๔.๓๐๐
๓๔	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๓๔ บ้านห้างฉัตร-บ้านวอแก้ว	๑๖.๖๖๔
๓๕	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๓๕ บ้านหนองน้อย-บ้านสถานี	๓.๗๒๐
๓๖	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๓๖ บ้านหม้อ-บ้านสันทราย	๓.๓๗๐
๓๗	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๓๗ บ้านส้มป่อย-บ้านเวียงเหนือ	๓.๒๘๐
๓๘	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๓๘ บ้านสันกำแพง-บ้านทุ่งหลวง	๑.๙๗๐
๓๙	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๓๙ ตำบลแจ้ซ้อน-ตำบลเมืองปาน	๑๔.๑๙๒
๔๐	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๔๐ บ้านดอนไชย-บ้านป่าเหมียง	๓.๒๐๗
๔๑	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๔๑ บ้านดอนไชย-บ้านแหงเหนือ	๔.๔๐๐
๔๒	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๔๒ บ้านร่องเห็ด-บ้านบ่อฮ้อ	๖.๑๑๙
๔๓	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๔๓ บ้านแม่ตึบ-บ้านจิวงาม	๗.๕๕๐
๔๔	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๔๔ ทางเข้าอำเภองาว	๐.๓๗๙
๔๕	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๔๕ ตำบลเสริมซ้าย-ตำบลเสริมกลาง	๕๔.๔๒๕
๔๖	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๔๖ บ้านป่าตาล-บ้านนาริน	๑๖.๒๙๕
๔๗	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๔๗ บ้านนาโป่ง-บ้านปากกอง	๖.๑๙๐
๔๘	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๔๘ บ้านปางอ้า-บ้านแม่แสดม	๑๑.๔๔๕
๔๙	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๔๙ บ้านกุ่มเนิ้ง-บ้านแม่มอกหัวน้ำ	๙.๘๐๐
๕๐	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๕๐ บ้านดอนทราย-บ้านแม่แก่ง	๗.๗๓๔
๕๑	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๕๑ แยกทางหลวงหมายเลข ๑๐๖-บ้านแม่ถอด	๑๕.๗๐๐
๕๒	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๕๒ บ้านศาลาดอน-บ้านแพะดอนตัน	๔.๐๕๐
๕๓	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๕๓ บ้านตันธง-บ้านผาปัง	๑๐.๖๕๐
๕๔	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๕๔ แยกทางหลวงหมายเลข ๑-บ้านน้ำดิบ	๖.๖๗๐
๕๕	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๕๕ บ้านท่าด่าน-บ้านพระบาท	๔.๙๙๑
๕๖	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๕๖ บ้านแม่พริกกลุ่ม-บ้านแม่เชียงรายลุ่ม	๑๐.๗๒๕

ที่	สายทาง	ระยะทาง (กม.)
๕๗	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๕๗ บ้านแม่ไทย-บ้านแม่ฮีบ	๓.๐๒๕
๕๘	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๕๘ บ้านแม่สุก-บ้านขาม	๒๗.๖๑๗
๕๙	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๕๙ บ้านกิว-บ้านดอนธรรม	๑.๗๙๐
๖๐	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๖๐ บ้านฮ่องลี-บ้านสาแพะ	๗.๑๔๕
๖๑	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๖๑ บ้านหนองนาว-บ้านปงคอบ	๑.๗๐๐
๖๒	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๖๒ วัดผาแดงหลวง-บ้านไฮ	๑๕.๐๘๐
๖๓	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๖๓ บ้านแจ้คอน-บ้านร่องเคาะ	๑๐.๘๘๓
๖๔	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๖๔ บ้านร่องเคาะ-บ้านแม่สงใต้	๖.๗๙๗
๖๕	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๖๕ บ้านร่องเคาะ-บ้านหัวทุ่ง	๑๗.๗๙๕
๖๖	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๖๖ บ้านแม่โป่ง-บ้านห้วยข่อย	๘.๑๐๐
๖๗	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๖๗ บ้านปงวัง-บ้านทุ่งห้า	๖.๔๗๕
๖๘	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๖๘ บ้านวังเหนือ-บ้านฮ่างวังแก้ว	๑๖.๖๖๕
๖๙	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๖๙ บ้านฮ่างวังแก้ว-น้ำตกวังแก้ว	๖.๐๒๕
๗๐	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๗๐ บ้านฮ่างวังแก้ว-บ้านปางสัก	๗.๓๐๖
๗๑	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๗๑ บ้านทุ่งเป้า-บ้านผาแดง	๑๐.๗๑๓
๗๒	สาย ลป.ถ. ๑ - ๐๐๗๒ บ้านปากบอก-บ้านแม่เงาใต้	๑๒.๙๒๕
	รวมระยะทาง	๖๑๔.๑๘๑

๕.๒ การไฟฟ้า

จังหวัดลำปางมีสำนักงานการไฟฟ้า จำนวน ๑๔ แห่ง มีผู้ใช้ไฟฟ้า จำนวน ๒๗๗,๔๑๘ ราย ปริมาณการใช้ไฟฟ้าที่ใช้ทั้งสิ้น ๙๓๔.๓๕๑ ล้านกิโลวัตต์ จำแนกได้ดังนี้

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง)				
		ที่อยู่อาศัย	สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม	สถานที่ราชการและสาธารณะ	อื่น ๆ	รวม
เมืองลำปาง	๙๔,๗๐๕	๒๒๗.๔๘๑	๓๕๕.๓๙	๐.๑๗๐	๓.๘๑๘	๕๘๕.๘๕๙
งาว	๑๗,๔๖๗	๒๐.๓๐๖	๒.๕๕๒	-	๐.๔๕๒	๒๓.๓๑๐
แจ้ห่ม	๑๔,๑๔๒	๑๖.๙๔๔	๒.๑๐๕	-	๐.๓๗๑	๑๙.๔๒๐
วังเหนือ	๑๕,๕๗๘	๑๕.๘๒๙	๒.๓๔๘	-	๐.๑๗๖	๑๘.๓๕๓
แม่เมาะ	๑๓,๘๘๐	๒๑.๖๗๒	๓.๓๕๑	-	๐.๕๙๒	๒๕.๖๑๕
เมืองปาน	๑๐,๕๒๓	๑๐.๗๑๖	๐.๙๐๒	-	๐.๐๗๖	๑๑.๖๙๔
เกาะคา	๒๒,๔๒๓	๒๔.๙๒๑	๓๙.๐๙๒	๐.๙๐๖	๐.๕๒๘	๖๕.๔๔๗
เสริมงาม	๑๑,๔๕๒	๘.๗๙๒	๕.๗๙๐	๐.๑๓๗	๐.๐๙๗	๑๔.๘๑๖
เถิน	๒๐,๖๙๖	๑๙.๐๓๒	๑๗.๘๔๕	๐.๔๘๔	๐.๖๕๑	๓๘.๐๑๒
สบปราบ	๙,๔๕๖	๘.๒๕๕	๙.๗๔๗	๐.๓๓๙	๐.๐๖๑	๑๘.๔๐๒
แม่พริก	๖,๕๓๓	๕.๑๒๖	๓.๐๑๕	๐.๓๐๔	๐.๐๖๗	๘.๕๑๒
แม่ทะ	๑๙,๘๑๙	๑๗.๓๙๖	๒๒.๘๑๒	๑.๕๖๙	๐.๔๒๒	๔๒.๑๙๙
ห้างฉัตร	๒๐,๗๔๔	๒๑.๐๓๘	๔๑.๒๙๗	-	๐.๓๗๗	๖๒.๗๑๒
รวม	๒๗๗,๔๑๘	๔๑๗.๕๐๘	๕๐๕.๒๔๖	๓.๙๐๙	๗.๖๘๘	๙๓๔.๓๕๑

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปาง

๕.๓ การประปา

จังหวัดลำปางมีการใช้น้ำประปา ซึ่งมีพื้นที่ให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาลำปาง จำนวน ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอแม่ทะ อำเภอแจ้ห่ม และอำเภอเมืองปาน ส่วนใหญ่เป็นการใช้น้ำประปาที่อยู่อาศัย และการประกอบธุรกิจขนาดเล็ก ตามรายละเอียด ดังนี้

รายการ	๒๕๖๑	๒๕๖๐	๒๕๕๙	๒๕๕๘	๒๕๕๗
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	๔๐,๘๑๕	๔๐,๖๗๔	๓๘,๙๙๙	๓๗,๖๙๖	๔๙,๐๐๓
ปริมาณน้ำผลิต (ลูกบาศก์เมตร)	๓,๔๑๖,๗๓๘	๑๓,๔๑๐,๙๐๗	๑๒,๓๙๓,๗๕๗	๑๑,๙๓๓,๘๕๓	๑๔,๓๑๖,๖๖๔
ปริมาณน้ำจำหน่าย (ลูกบาศก์เมตร)	๒,๑๙๖,๐๓๙	๘,๗๒๓,๗๒๔	๘,๗๔๗,๘๔๖	๘,๔๐๖,๕๕๖	๑๐,๕๐๖,๑๑๙

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑

๕.๔ โทรศัพท์

จังหวัดลำปาง มีบริการโทรศัพท์ในพื้นที่จังหวัด แยกได้ดังนี้

โครงข่าย TOT

ปี	จำนวน เลขหมาย	รายละเอียดการให้บริการ (ผู้เช่า)					
		ภาค ราชการ	บ้านพัก อาศัย	ภาคธุรกิจ	ทศท.	บริการ สาธารณะ	รวม
๒๕๖๑	๗๒,๗๑๐	๑,๖๘๕	๒๐,๓๔๗	๒,๗๐๐	๒๙๑	๙๘๔	๒๖,๐๐๗
๒๕๖๐	๕๘,๑๕๓	๑,๖๕๒	๒๐,๒๙๒	๒,๖๗๕	๒๙๑	๙๘๔	๒๕,๘๙๔
๒๕๕๙	๕๗,๖๕๐	๑,๖๙๖	๑๐,๑๙๑	๒,๖๔๔	๒๙๑	๑,๓๔๔	๑๖,๑๖๖
๒๕๕๘	๔๓,๙๔๘	๒,๑๓๗	๒๐,๗๑๒	๒,๘๑๓	๓๐๙	๑,๕๔๐	๒๗,๕๑๑

ที่มา : บริษัททีโอที จำกัด (มหาชน)

๕.๕ ไปรษณีย์/การสื่อสาร/การขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

วันและเวลาทำการของที่ทำการไปรษณีย์ลำปาง	
วัน	เวลาเปิดบริการ-เวลาปิดบริการ
จันทร์	๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐
อังคาร	๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐
พุธ	๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐
พฤหัสบดี	๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐
ศุกร์	๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐
เสาร์	๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐
อาทิตย์	๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐
เสาร์	๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐

รหัสไปรษณีย์ลำปาง

อำเภอ/เขต/ตำบล	รหัสไปรษณีย์
อำเภอเมืองลำปาง	๕๒๐๐๐
ตำบลบ้านดง	๕๒๐๐๐
ตำบลสบตุ๋ย สวนดอก ชมพู ปงแสนทอง	๕๒๑๐๐
ตำบลบ่อแฮ้ว บ้านเป้า บ้านฮ่อม บ้านคำ	๕๒๑๐๐
อำเภองาว	๕๒๑๑๐

อำเภอ/เขต/ตำบล	รหัสไปรษณีย์
อำเภอแจ้ห่ม	๕๒๑๒๐
อำเภอเกาะคา	๕๒๑๓๐
อำเภอวังเหนือ	๕๒๑๔๐
อำเภอแม่ทะ	๕๒๑๕๐
อำเภอเถิน	๕๒๑๖๐
อำเภอสบปราบ	๕๒๑๗๐
อำเภอแม่พริก	๕๒๑๘๐
อำเภอห้างฉัตร	๕๒๑๙๐
อำเภอเสริมงาม	๕๒๒๑๐
ตำบลพระบาท	๕๒๒๒๐

ที่มา:บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

ครุภัณฑ์ของอบจ.ลำปาง

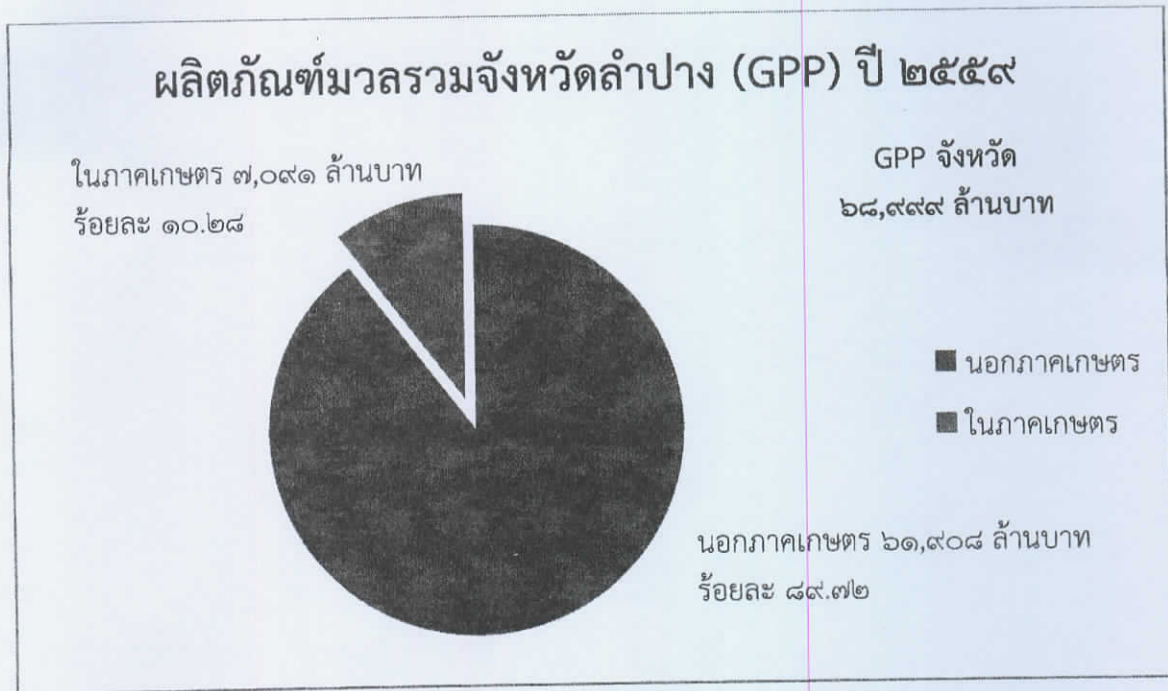
ที่	ประเภทครุภัณฑ์	จำนวนงบประมาณ (บาท)
๑	ครุภัณฑ์สำนักงาน	๓๑,๘๔๕,๘๕๑.๖๘
๒	ครุภัณฑ์การศึกษา	๓,๓๖๒,๐๑๐.๐๐
๓	ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	๑๓๘,๗๐๗,๐๑๒.๐๐
๔	ครุภัณฑ์การเกษตร	๗,๗๙๙,๐๓๗.๗๒
๕	ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	๓๗,๐๔๓,๒๓๐.๑๐
๖	ครุภัณฑ์กีฬา	๑,๙๗๖,๖๐๐.๐๐
๗	ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	๗,๔๐๔,๖๐๐.๐๐
๘	ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	๙,๔๕๘,๓๑๖.๐๐
๙	ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	๕,๐๐๗,๒๘๐.๐๐
๑๐	ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	๖,๙๐๐,๕๐๓.๐๐
๑๑	ครุภัณฑ์โรงงาน	๓๖๑,๐๕๗,๖๐๒.๐๐
๑๒	ครุภัณฑ์ดนตรีและนาฏศิลป์	๑,๖๖๐,๐๙๕.๐๐
๑๓	ครุภัณฑ์สำรวจ	๙,๔๑๙,๐๐๐.๐๐
๑๔	ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	๓๓,๓๖๐,๑๔๓.๐๐
๑๕	ครุภัณฑ์อื่น	๒๔,๕๙๐,๒๔๕.๐๐

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

เศรษฐกิจด้านการเกษตรของจังหวัดลำปาง

ในปี ๒๕๕๙ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดลำปางมีทั้งสิ้น ๖๘,๙๙๙ล้านบาท แบ่งเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร จำนวน ๗,๐๙๑ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๘ และผลิตภัณฑ์มวลรวมนอกภาคเกษตร จำนวน ๖๑,๙๐๘ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๗๒

จังหวัดลำปางมีพื้นที่เพาะปลูกพืช จำนวน ๑,๐๘๖,๘๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๕ ของพื้นที่จังหวัด ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมมีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพการเกษตร จำนวน ๑๒๔,๕๓๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๑๗ ของครัวเรือนทั้งหมด

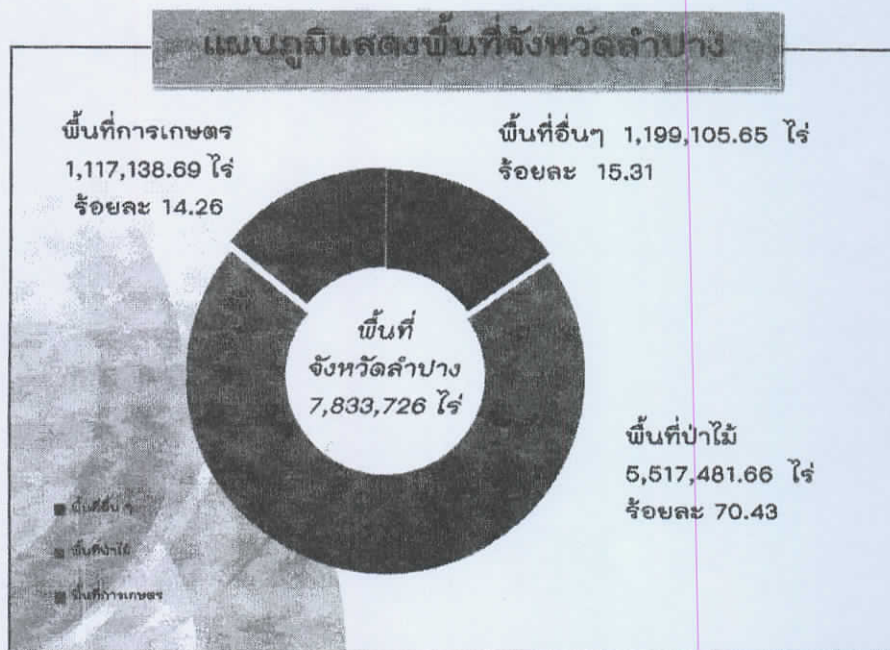
ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรและพื้นที่การเกษตร พ.ศ.๒๕๖๐/๖๑

อำเภอ	จำนวน		
	ครัวเรือน	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่การเกษตร (ไร่)
๑. เมืองลำปาง	๑๐๑,๗๘๕	๑๘,๓๕๐	๑๕๘,๒๕๘
๒. แม่เมาะ	๑๗,๐๐๖	๕,๙๙๕	๖๘,๗๕๔
๓. เกาะคา	๒๑,๓๒๙	๑๑,๒๐๒	๕๙,๑๙๑
๔. เสริมงาม	๑๐,๓๔๙	๖,๖๕๒	๕๕,๐๓๘
๕. งาว	๑๗,๕๗๒	๑๐,๕๕๙	๑๓๒,๘๖๕
๖. แจ้ห่ม	๑๔,๕๗๔	๘,๖๖๒	๗๐,๓๓๓
๗. วังเหนือ	๑๗,๘๙๒	๑๐,๒๙๑	๑๓๑,๗๘๔
๘. เลิน	๒๒,๗๒๒	๑๑,๒๒๖	๖๗,๐๕๓
๙. แม่พริก	๔,๑๕๔	๓,๖๙๓	๒๖,๗๓๙
๑๐. แม่ทะ	๒๑,๑๙๒	๑๓,๒๙๓	๑๓๓,๐๒๓

อำเภอ	จำนวน		
	ครัวเรือน	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่การเกษตร (ไร่)
๑๑. สบปราบ	๘,๕๑๗	๖,๓๔๗	๖๓,๖๕๕
๑๒. ห้างฉัตร	๑๙,๙๘๑	๑๐,๔๓๒	๖๖,๒๕๕
๑๓. เมืองปาน	๑๑,๓๙๘	๗,๘๓๖	๕๓,๘๗๐
รวม	๓๙,๘๙๖	๒๔,๖๑๕	๑,๐๘๖,๘๑๘

หมายเหตุ พื้นที่เกษตร หมายถึง พื้นที่ประกอบการเกษตรแต่ละประเภท ที่เกษตรกรใช้ในการเพาะปลูก โดยไม่คำนึงถึงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

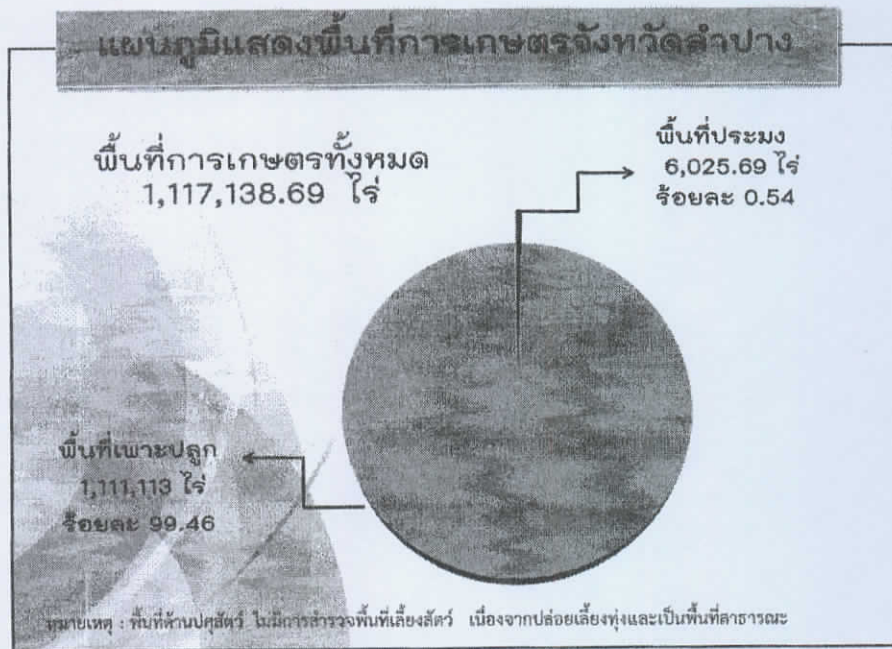

ที่มา : ที่ว่าการปกครองจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง และสำนักงานประมงจังหวัดลำปาง

จังหวัดลำปางมีพื้นที่ทั้งหมด ๗,๘๓๓,๗๒๖ไร่ จำแนกเป็นพื้นที่การเกษตร จำนวน ๑,๑๑๗,๑๓๘.๖๙ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๖ พื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๕,๕๑๗,๔๘๑.๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๔๓ และพื้นที่อื่นๆ จำนวน ๑,๑๙๙,๑๐๕.๖๕ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๑

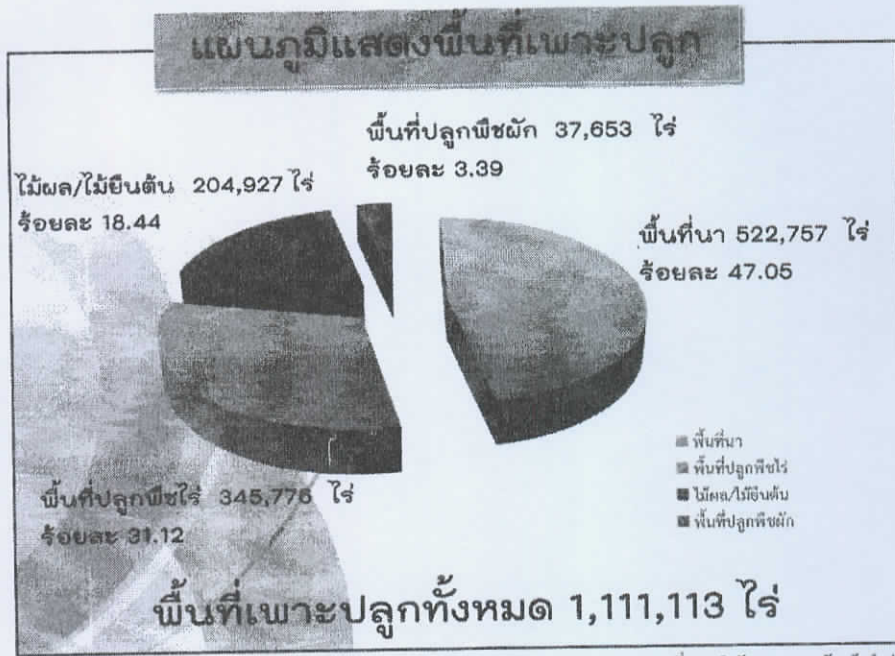
ที่มา : โครงการชลประทานลพบุรี ชีวชน เศรษฐกิจ 2560

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี และ สำนักงานประมงจังหวัดลพบุรี

ในจำนวนพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ๑,๑๑๗,๑๕๗.๑๓ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรในเขตชลประทานจำนวน ๙๔๗,๙๒๘.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๘๕ และพื้นที่ทำการเกษตรนอกเขตชลประทาน จำนวน ๑๖๙,๒๒๙.๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑๕ จำแนกเป็นพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๑,๑๑๑,๑๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๔๖ และพื้นที่ประมง จำนวน ๖,๐๒๕.๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๔

(๑) ด้านการเพาะปลูก

จังหวัดลำปางมีพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด ๑,๑๑๑,๑๑๓ ไร่ จำแนกเป็น

- ๑) พื้นที่นา จำนวน ๕๒๒,๗๕๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐๕
- ๒) พื้นที่ปลูกพืชไร่ จำนวน ๓๔๕,๗๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๑๒
- ๓) พื้นที่ปลูกไม้ผล/ไม้ยืนต้น จำนวน ๒๐๔,๙๒๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔๔
- ๔) พื้นที่ปลูกพืชผัก จำนวน ๓๗,๖๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๙

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดลำปาง ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วลิสง สับปะรด มันสำปะหลัง กระเทียม และกาแฟ มีพื้นที่เพาะปลูก ผลผลิต และมูลค่า ในปี ๒๕๖๐/๒๕๖๑ ดังนี้

ข้อมูล	ชนิดพืชเศรษฐกิจสำคัญ							
	ข้าวนาปี	ข้าวนาปรัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ถั่วลิสง	สับปะรด	มันสำปะหลัง	กระเทียม	กาแฟ
พื้นที่เพาะปลูก(ไร่)	๔๒๗,๕๐๐	๖๐,๕๐๓	๑๕๘,๒๑๕	๕,๓๓	๒๔,๕๒	๓๗,๓๒	๔,๙๖	๖,๕๐
ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)	๒๕๓,๕๑๓		๙๘,๘๘๔	๑,๘๑	๕๑,๕๒	๑๔๓,๗๑	๓,๒๘	๙๑
มูลค่า (ล้านบาท)	๒,๑๘๔		๕๐๓.๓	๓๕.๓	๑๐๗.๑	๒๙๔.๗	๘๒.๑	๑๔.๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๑

๖.๒ การประมง

ปี ๒๕๖๐ จังหวัดลำปางมีพื้นที่ทำการประมงทั้งสิ้น ๖,๔๖๒.๐๘ ไร่ เกษตรกร จำนวน ๑๔,๑๕๓ ราย ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอเถิน เมืองลำปาง แม่ทะ งาว แม่เมาะ สบปราบ เกาะคา และอำเภอเมืองปาน ตามลำดับมีจำนวนเกษตรกรที่เพาะเลี้ยงปลา ๓ อันดับแรก ดังนี้

ที่	ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	
		บ่อ	กระชัง
๑	ปลานิล	๘,๘๔๕	๑๒
๒	ปลาดุก	๓,๕๔๘	๘
๓	ปลาตะเพียน	๙๙๒	-

จังหวัดลำปางมีจำนวนเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (GAP กรมประมง) ขอบข่ายการเลี้ยงปลาน้ำจืด (ปลานิล) รวมทั้งสิ้น ๑๓ ราย ดังนี้

๑. อำเภอเมืองลำปาง จำนวน ๑๑ ราย
๒. อำเภอเสริมงาม จำนวน ๑ ราย
๓. อำเภอห้างฉัตร จำนวน ๑ ราย

๖.๓ การปศุสัตว์

การเลี้ยงสัตว์ ส่วนใหญ่เลี้ยงลักษณะรายย่อยครอบคลุมพื้นที่ทั้ง ๑๓ อำเภอ ประกอบด้วย ใกล้เคียงเมือง โคนือ ลุกผสมพื้นเมือง การเลี้ยงไก่เนื้อ และไก่ไขอยู่ในรูปแบบการเลี้ยงลักษณะระบบฟาร์ม เลี้ยงในอำเภอเมืองลำปาง แจ่มแม่ทะ เกาะคา เสริมงาม และอำเภอสบปราบ ลักษณะรับจ้างหรือสัญญาประกันระหว่างเกษตรกรกับตัวแทนบริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท เบทาโกรภาคเหนืออุตสาหกรรม จำกัด และกลุ่มอิสระ ส่วนสุกรมมีการเลี้ยงลักษณะฟาร์มในพื้นที่อำเภอเมืองลำปาง ห้างฉัตร แม่ทะ เกาะคา และอำเภอเสริมงาม แนวโน้มการเลี้ยงของเกษตรกรรายย่อยจะลดลงเรื่อย ๆ

ปัจจุบันกรมปศุสัตว์มีนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ ดังนี้

๑. โครงการ ๕ ประสานสืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ถวายเป็นหลวง
๒. โครงการส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่
๓. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
๔. ส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรพัฒนาการเลี้ยงสัตว์เข้าสู่ระบบฟาร์ม GFM (Good Farming Management)
๕. ส่งเสริมสนับสนุนการปลูกพืชอาหารสัตว์เพื่อโคนือ โคนม
๖. ส่งเสริมสนับสนุนการรวมตัวตั้งกลุ่มสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ทั้งวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกรของกรมปศุสัตว์ และสหกรณ์การเลี้ยงสัตว์

สรุปข้อมูลฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ได้รับรองมาตรฐานฟาร์มในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง

อำเภอ	ไก่ไข่ (จำนวน)	ไก่เนื้อ (จำนวน)	สุกร (จำนวน)	โคนม (จำนวน)	โคเนื้อ (จำนวน)	ผึ้ง (จำนวน)	ศูนย์รวบรวม น้ำนมดิบ
เมืองลำปาง	๒	๒๖	๙	-	-	๑	-
แจ้ห่ม	๒	๕	๑๗	-	-	-	-
ห้างฉัตร	๑	๖	๓๒	๑๙	-	-	๑
แม่เม่า	๑	๒	-	-	-	-	-
แม่ทะ	๕	๓	๑๙	-	-	-	-
เกาะคา	๑๕	๓	๕๗	-	-	-	-
วังเหนือ	๑	-	-	-	-	-	-
เมืองปาน	-	-	๑	-	-	-	-
งาว	-	-	๒	-	-	-	-
เสริมงาม	๑๖	๑๗	๒๘	-	-	-	-
สบปราบ	๑	๑๐	๑	-	-	-	-
เถิน	-	๑	๓	-	-	-	-
แม่พริก	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๔๔	๗๓	๑๖๙	๑๙	๐	๑	๑

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑

รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์ ระดับ เขต/จังหวัด/อำเภอ
ข้อมูลจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์

หน่วยงาน	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	จำนวนประชากรสัตว์(ตัว)									
		โคเนื้อ	โคนม	กระบือ	สุกร	ไก่	เป็ด	แพะ	แกะ	อื่น ๆ	
รวม	๔๘,๕๙๕	๑๑๔,๑๓๗	๒,๔๑๗	๑๓,๓๔๔	๑๖๑,๑๘๕	๒,๘๓๒,๕๒๒	๒๓,๔๕๒	๑,๑๒๖	๒๖๑	๑๐,๑๗๔	
เมืองลำปาง	๖,๔๑๖	๗,๕๑๖	๖๑	๒,๐๓๓	๑,๑๓๕	๓๐๘,๖๐๕	๑๓๖	๕๒๗	๒๙	๑๖๘	
แม่เม่า	๒,๑๗๑	๕,๑๗๗	-	๑,๘๔๗	๑,๒๔๐	๗๐,๘๓๑	๒,๐๒๑	-	-	๑๖๙	
เกาะคา	๔,๙๐๙	๙,๗๒๑	-	๒,๕๖๙	๕๓,๑๘๔	๓๖๓,๑๑๐	๔,๑๓๐	๑๕๔	๘๔	๔,๔๕๒	
เสริมงาม	๓,๗๒๐	๑๖,๙๑๐	-	๘๘๕	๔๖,๐๑๑	๖๒๐,๒๐๐	๕๑๒	-	-	๑,๗๗๕	
งาว	๓,๑๔๕	๘,๖๒๐	-	๑๑๔	๑,๒๒๒	๙๔,๐๒๖	๑,๐๔๘	-	-	๓๘	
แจ้ห่ม	๔,๖๘๐	๒,๙๐๘	-	๗๗๑	๒๒,๙๗๘	๓๙๔,๑๓๘	๑,๒๕๓	๑๐๐	๑๐๗	๑๙๓	
วังเหนือ	๓,๔๓๐	๑,๘๖๒	-	๑๔๒	๓,๙๔๔	๗๗,๙๓๔	๔๕๕	๑๓๘	-	๑๓๐	
เถิน	๕,๐๑๑	๑๒,๑๘๔	-	๖๒๔	๔,๘๖๔	๑๗๙,๔๕๗	๔,๒๐๘	๒๒	๒๑	๑๓๘	
แม่พริก	๑,๖๓๘	๑๐,๐๓๘	-	๔๐	๑,๓๔๓	๔๙,๒๙๑	๑๑๘	๗	-	๕๘๕	

หน่วยงาน	เลขที่กรรผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	จำนวนประชากรสัตว์(ตัว)								
		โคเนื้อ	โคนม	กระบือ	สุกร	ไก่	เป็ด	แพะ	แกะ	อื่น ๆ
แม่ทะ	๓,๕๙๑	๑๑,๐๗๔	๓๘๗	๔๔๖	๖,๕๕๑	๑๕๓,๑๒๖	๔๓๒	-	-	๓๕
สบปราบ	๒,๒๓๔	๖,๘๐๙	-	๑๕๘	๑,๒๓๐	๑๓๐,๗๖๙	๔,๑๙๔	-	-	๔
ห้างฉัตร	๒,๕๖๕	๑๓,๐๑๖	๑,๙๖๗	๒,๘๗๑	๑๑,๒๖๙	๑๙๙,๐๓๗	๑,๕๐๙	๙๖	-	๔๗๒
เมืองปาน	๕,๐๘๕	๘,๓๐๒	๒	๘๔๔	๖,๒๑๔	๑๙๒,๒๙๘	๓,๔๓๘	๘๒	๒๐	๒,๐๑๕

แหล่งที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง

ทั้งนี้ มีสหกรณ์ด้านปศุสัตว์อยู่ ๒ แห่ง ดังนี้

๑. สหกรณ์โคนม นครลำปาง จำกัด ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๔ ตำบลวอแก้ว อำเภอห้างฉัตร
๒. สหกรณ์โคเนื้อแม่ทะ จำกัด ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๓ ตำบลนาครี อำเภอแม่ทะ โดยมีกลุ่มผู้ผลิตโคเนื้อ จำนวน ๑๖ กลุ่ม

๖.๔ การบริการ

ข้อมูลโรงแรมจังหวัดลำปาง					
ลำดับที่	ชื่อโรงแรม	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์	จำนวนห้องพัก	ราคา (บาท)
๑	โรงแรมลำปางเวียงทอง	๑๓๘/๑๐๙ ถ.พหลโยธิน ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๒๒๖๐ ๐๕๔-๒๒๕๘๐๑-๒	๒๒๒	๑,๑๐๐-๓๕๐๐
๒	โรงแรมเวียงลคอร	๑๓๘/๓๘ ถ.พหลโยธิน ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๘๐๙๕-๖ , ๓๑๖๔๓๐-๕	๑๐๐	๑,๐๐๐-๓,๐๐๐
๓	โรงแรมเอเชียลำปาง	๒๒๙ ถ.บุญวาทย์ ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๗๘๔๔-๗	๗๑	๔๙๐-๗๐๐
๔	โรงแรมรีเจนท์ ลอดจ ลำปาง	๒๗๙/๓ ถ.พหลโยธิน ต.หัวเวียง อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๓๒๒๗๑๑-๓	๙๕	๕๙๐-๑,๑๐๐
๕	โรงแรมจิตราวดี	๑๔๐/๗ ถ.พหลโยธิน ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๒๒๖๐	๔๒	
๖	โรงแรม ๙ มิถุนา	๒๘๕ ถ.บุญวาทย์ ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๒๒๖๑	๔๘	๑๔๓-๖๑๓
๗	โรงแรมบ้านสี่เขียว	๒๒๗ ถ.บ้านดง ต.บ่อแฮ้ว อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๒๘๗๕	๒๑	
๘	โรงแรมพิน โฮเต็ล	๘ ถ.สวนดอก สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๑๕๐๙ ๐๕๔-๓๒๒๒๘๓-๔	๕๘	๕๐๐-๑,๑๐๐

ลำดับ ที่	ชื่อโรงแรม	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์	จำนวน ห้องพัก	ราคา (บาท)
๙	โรงแรมลำปางริเวอร์ลอคด์จ	๓๓๐ ม.๑๑ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๓๓๖๖๔๐	๖๐	๓,๐๐๐-๔,๕๐๐
๑๐	โรงแรมลำปางไฮเต็ล	๕๒ ถ.สวนดอก ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๗๓๑๑	๕๒	๒๓๐-๒๘๐
๑๑	โรงแรมสิริ	๖๗๔ ถ.ลำปาง-งาว ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๑๘๕๐๗	๒๕	๓๙๐-๑,๑๐๐
๑๒	โรงแรมศรีสง่า	๒๑๓-๒๑๕ ถ.บุญวาทย์ ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๑๗๗๐๗-๐	๓๓	๑๐๐-๑๘๐
๑๓	โรงแรมสากล ไฮเต็ล	๑๓๙/๑๐-๑๑ ถ.พหลโยธิน ต.สบตุ๋ย อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๑๗๕๗๓	๖๐	๑๒๐-๒๘๐
๑๔	โรงแรมแสนสุข	๗๑/๒๑ ถ.บุญวาทย์ ต.หัวเวียง อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๑๗๓๔๔	๒๖	
๑๕	โรงแรมสยามไฮเต็ล	๒๖๐/๒๗-๒๙ ถ.ฉัตรไชย ต.สบตุ๋ย อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๑๗๔๗๒	๒๙	๑๖๐-๔๕๐
๑๖	โรงแรมเอ็ม อาร์ พาเลซ	๕/๒ ถ.มนตรี ต.สบตุ๋ย อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๗๒๒๘ ๐๕๔-๒๒๗๙๑๒	๔๓	๔๙๐-๘๔๐
๑๗	โรงแรมอรุณศักดิ์	๙๐/๙ ถ.บุญวาทย์ ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๑๗๓๔๔	๓๓	๒๒๐-๓๕๐
๑๘	โรงแรมอินโดจีน	๑๔๙/๑๓ ถ.พหลโยธิน ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๓๒๕๘๑๙-๙	๕๐	๕๐๐-๑,๒๐๐
๑๙	โรงแรมคิมซิติ	๒๗๔/๑ ถ.ฉัตรไชย ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๓๑๐๒๓๘-๔๐	๔๐	๖๕๐
๒๐	โรงแรมบีทู ลำปาง	๑๕/๑ ถ.สุขสวัสดิ์ ๒ ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๔๔๐๐	๖๑	๖๕๐
๒๑	โรงแรมเอบิช	ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๐๙๗๙๔	๗๙	๗๙๐
๒๒	โรงแรมแกรนด์อะเมซอน	๗๗๗, ๗๗๗/๑, ๗๗๗/๒ ม.๔ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง	๐๕๔-๘๒๗๒๒๒	๔๐	๗๐๐-๑๒๐๐
๒๓	โรงแรมคิม KIM	๑๖๘ ถ.บุญวาทย์ ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๑๗๗๒๑ ๐๕๔-๒๑๗๕๘๘	๔๐	๒๕๐-๓๕๐
๒๔	โรงแรม ปางสะหวันเพลส	๖๔ ถ.บ้านดงพัฒนา ต.บ่อแฮ้ว อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๘๒๑๑๙๙	๓๒	๔๕๐
๒๕	โรงแรมทิพย์อิน	๑๔๓ ถ.ตลาดเก่า ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๑๘๒๑	๘	๑๕๐-๒๐๐

ลำดับ ที่	ชื่อโรงแรม	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์	จำนวน ห้องพัก	ราคา (บาท)
๒๖	โรงแรมเขลางค์นคร	๗๑๙/๗๒๐ ถ.บุญญาภิรักษ์ ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๖๑๓๗	๗๕	๑๘๐-๗๕๐
๒๗	โรงแรมบุษย์น้ำทอง	๑๕๗-๑๕๗/๑-๔ ถ.พหลโยธิน ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๓๕๒๗๑๔-๕	๑๐๙	๕๐๐-๑,๒๐๐
๒๘	ซีทู เรซิเดนซ์	๙๑/๑ ถ.จันทร์สุรินทร์ ต.สบตุ๋ย อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๕๐๓๖ ๐๘๔-๕๐๐๘๘๕-๖	๙	๕๙๐-๑๐๐๐
๒๙	โรงแรมทีกโฮเต็ล แอด โฮม บูติก	๙๖ ถ. สวนดอก อ. เมืองลำปาง	๐๘๙-๔๓๓๑๓๗ ๐๕๔-๐๑๐๑๒๘	๔	๑,๕๐๐
๓๐	โรงแรม GEM tree boutique (เจมทรี บูติก)	๕๗๒ ถ.สนามบิน ๑ ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๐๑๑๑๑๘-๘ ๐๕๔-๑๓๕๔๓๒-๒๔		๕๐๐-๙๐๐
๓๑	มา ชิค แอนด์ โคซี่ (ma chic & cozy)	๒๕๘ ถ. ไฮเวย์ลำปาง-งาว ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๐๑๑๑๑๐ ๐๙๑-๐๖๘-๘๖๘๖		๔๙๐-๑,๑๙๐
๓๒	โรงแรมเดอะ คอทเทจ ลำปาง	๘๘ ถนนสวนดอก ต.สวนดอก เมืองลำปาง	๐๕๔-๐๑๘๔๘๑		๔๕๐-๑,๒๕๐
๓๓	โรงแรมเยลโล่ ทีก (Yellow Tique hotel)	๓๖๑/๕ ถ.บุญญาภิรักษ์ ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๐๑๑๑๕๖	๒๐	๕๐๐-๗๕๐
๓๔	The SR Residence Lampang	๓๕๕/๔๕ ถ.ฉัตรไชย ต.สวนดอก เมืองลำปาง	๐๕๔ - ๒๑๘๘๙๘ ๐๕๔ - ๒๑๘๘๙๙	๕๐	๔๐๐-๙๐๐
๓๕	เลอเนฟ เลิฟเน้อ นครลำปาง	๓๕๓/๔ ถ.เม็งราย ต.สบตุ๋ย อ.เมืองลำปาง	๐๙๓ - ๑๓๒๓๕๓๔	๙	๕๔๐-๖๓๐
๓๖	ดิ เอเรียแอด ลำปาง	๒๓๓/๑ ม.๒ ต.ปงยางคก อ.ห้างฉัตร	๐๙๓ - ๓๐๑๐๐๐๔ ๐๕๔ - ๘๒๙๖๖๖		๕๕๐-๑,๒๐๐
๓๗	Hug Lampang Boutique Hotel	๕๗,๕๙,๖๑ ถ.ทิพวรรณ ต.หัวเวียง อ.เมืองลำปาง	๐๕๔ - ๒๒๔๙๙๙ ๐๖๓ - ๔๔๑-๓๑๗๗	๑๐	๕๙๐ - ๗๙๐
๓๘	โอล์ด ทาวน์ บูติก โฮสเทล	๗ ถ.ตลาดเก่า ต.สบตุ๋ย อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๐๑๗๐๑๙	๙	๔๐๐-๑,๐๐๐
๓๙	โรงแรม The Zenery	๑๑๐/๔ ถ. ลำปาง-งาว ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๐๑๐๖๑๓ ๐๙๗-๙๖๙-๓๐๕๐		๖๐๐
๔๐	เกาะวังแก้วรีสอร์ท	เขื่อนกิ่วลม ต.บ้านแลง เมืองลำปาง	๐๘๙-๘๕๔-๑๒๙๓ ๐๘๑-๙๙๘-๓๐๘๕	๒๐	
๔๑	อัครณัฐสิริเกรสเฮาส์	๕๔/๑ ถ.ป่าไม้เขต ต.เวียงเหนือ อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๘๗๙๑ ๐๘๑-๘๘๓-๗๙๘๙	๑๔	๔๕๐
๔๒	บ้านฝ้ายเกสท์เฮาส์ BANFAI GUESTHOUSE	๒๐๖/๒ ถ.ลำปาง-งาว ต.พิชัย อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๔๖๐๒ ๐๕๔-๓๓๕๒๓๘	๗	๒๕๐-๓๕๐

ลำดับ ที่	ชื่อโรงแรม	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์	จำนวน ห้องพัก	ราคา (บาท)
๔๓	แม่ตำการ์เด็นท์ฮิลล์ MAETAM GARDEN HILL	๑๔๑ บ้านแม่ตำ ต.บ้านเอื้อม อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๔๘๒๕ ๐๘๔-๓๗๔๗๕๗๗	๒๗	๑,๐๐๐-๒,๐๐๐
๔๔	ทีทีแอนด์ทีเกสต์เฮาส์ TT&T Gest House	๘๒ ถ.ป่าไม้ ต.เวียงเหนือ อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๑๓๐๓ ๐๘๔-๖๑๗๘๑๘๓		๒๐๐-๒๕๐
๔๕	อุ่ทองการ์เด็นท์	๑๒๙ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๘-๙๙๒๐๖๐๓๕	๓๐	๔๓๐
๔๖	THE RIVERSIDE GUESTHOUSE	๒๘๖ ถ.ตลาดเก่า อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๗๐๐๕		๓๐๐ - ๑,๘๐๐
๔๗	อาลัมภางค์ guesthouse	๒๗๘ ถ.ตลาดเก่า ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๕๒๗๘ ๐๘-๑๘๑๗-๐๘๙๙	๙	๕๕๐-๗๐๐
๔๘	เอื้องคำ รีสอร์ท ลำปาง Auangkham Resort Lampar	๔๙, ๕๑ ถ.สายวัฒนธรรม ต.เวียงเหนือ อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๑๓๐๕ ๐๕๔- ๒๒๑๓๐๖	๑๔	๑๕๐-๗๕๐
๔๙	ข้าวหอม Residence	๔๓ ถ. สนามบิน ต.หัวเวียง อ.เมืองลำปาง	๐๕๔- ๒๒๑๙๘๘ ๐๘๖ -๓๐๔๒๗๔๙	๔๔	๔๕๐-๕๕๐
๕๐	เดอะโบอิงลำปาง	๑๑๑/๒ สุขสวัสดิ์ ๑ ซ.๑๐ ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๐๑๘๒๓๓ ๐๘๑-๙๕๐๐๐๙๘		
๕๑	บ้านเชียงราย เกสเฮาส์	๓๓๖/๙ ถนนบ้านเชียงราย ต.สบตุ๋ย อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๑๙๖๑ ๐๘๒-๐๓๗๙๗๖	๗	๗๕๐
๕๒	ชิตากาแฟ&เกสเฮาส์	๑๔๓ ถนนตลาดเก่า ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๘๐-๖๗๘๘๘๘๕	๗	๓๐๐-๗๐๐
๕๓	บ้านสุชาดา ลำปาง รีสอร์ท	๙๗ หมู่ ๓ ต.ต้นธงชัย อ.เมืองลำปาง	๐๖๑-๔๑๐๔๐๔๐	๔	เริ่มต้น ๓,๙๐๐
๕๔	เดอะพริ้ง Café& Hostel	อาคารฟองลีลาดกอกเก่า ๒๖๒-๒๖๔ ถ.ตลาดเก่า ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๘๑-๖๖๖๘๖๘๕	๑๑	๕๐๐-๘๐๐
๕๕	ณ บ้านแม่ รีสอร์ท	๑๓๓/๕ ถ.ชูปเปอร์ไฮเวย์ สายลำปาง - งาว ต.พิชัย อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๐๙๘๑๕ ๐๙๑- ๙๑๘๘๙๒๙	๕๐	๙๗๐-๑,๒๗๐
๕๖	มิสทลยส์ เกสเฮาส์	๑๑๕ ถ.สำราญรมณ์ ต.พิชัย อ.เมืองลำปาง	๐๙๐ - ๙๕๙๔๙๙๑ ๐๕๔ - ๒๒๘๗๘๘	๕	๖๙๐-๘๙๐
๕๗	จามเทวีโฮม ลำปาง	ถ.พระเจ้าทันใจ ต.เวียงเหนือ อ.เมืองลำปาง	๐๘๒-๐๓๔-๐๓๓๙ ๐๘๓-๔๗๗-๐๗๐๒	๓๐	๕๐๐ - ๙๐๐

ลำดับ ที่	ชื่อโรงแรม	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์	จำนวน ห้องพัก	ราคา (บาท)
๕๘	อารี เกสต์เฮาส์	ตรอกวัดเชียงราย ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๙๒ - ๓๕๑๕๕๖๔		๑,๐๐๐
๕๙	Lampang Family Guest House	๖๔ ต.ทุ่งฝ้าย อ.เมืองลำปาง	๐๙๔ - ๔๑๔๔๖๖๕	๗	๖๐๐
๖๐	ลดาเฮาส์	๖๙ ตรอกหลังวัดน้ำล้อม ถ.ทิพย์วรรณ ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๘๑ - ๘๘๕๖๕๗๗	๖	๗๐๐-๑,๒๐๐
๖๑	บ้านสวนอินทนิล	๔๑๗ ต.บ่อแฮ้ว อ.เมืองลำปาง	๐๘-๐๑๒๓-๓๗๐๕		๖๐๐-๑,๒๐๐
๖๒	ร่มไม้กรีนพาร์ค	๓๒๕ ม.๕ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๘๐-๑๓๓๗๓๙๘ ๐๕๔- ๓๑๖๕๙๙		๖๐๐
๖๓	โชคทวี แมนชั่น	๕๓๙ ถ.รอบเวียง สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๒๕๔๘ ๐๙๐-๐๕๖๒๗๑๙ ๐๘๓-๑๕๔๘๙๘๕	๔๕	๓๕๐-๒,๖๐๐
๖๔	สมนึกแมนชั่น	๑๑๑ ถ.สินุกุล ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๓๒๓๓๑๘-๒๖	๑๓๕	๓๐๐-๔๐๐
๖๕	เอ็ม.ซี อพาร์ทเมนท์	๒๙๖ ถ.วังขวา ต.สบตุ๋ย อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๔๖๗๘ ๐๕๔-๒๑๗๓๓๙ ๐๕๔- ๒๑๗๗๘๘	๒๒	๔๐๐-๓,๕๐๐
๖๖	สวนเขากลางค์แมนชั่น	๔๔๖/๕๑ ถ.วังขวา ต.สบตุ๋ย อ.เมืองลำปาง	๐๘๑-๗๘๓๙๗๐๐ ๐๘๙ ๖๓๓๘๕๕๒	๓๘	๓๙๐
๖๗	เลิฟลี่อิน LOVELY IN	๑๐๐/๕ ม.๖ ต.บ่อแฮ้ว อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๓๑๓๙๓๗ ๐๕๔-๓๑๓๙๓๘	๒๓	๕๐๐-๗๐๐
๖๘	เขากลางค์เกสเฮ้าส์	๒๔๙/๒๖-๒๔ ถ.เขากลางค์นคร ต.หัวเวียง อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๑๙๐๙๑		
๖๙	Madubuaมาดুবัว	๗๑๕/๙๙ บ้านเวียงบัว ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๙๖-๐๓๙๙๓๙๙ ๐๘๐-๒๒๘๘๑๘๘		๓๐๐-๕๐๐
๗๐	ซีทีรัชฎา อพาร์ทเมนท์	๓๘ ถ.ราชบุตร ต.หัวเวียง อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๘๒๘๒ ๐๘๒-๑๘๑๗๑๘๑		๔๙๐-๙๙๐
๗๑	โรงแรมพู่กันเรสซิเดน	๗๐๐ ม. ๔ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๘๒๗๑๔๕ ๐๘๒๗๖๖๐๖๙๓		๘๐๐-๑,๒๐๐
๗๒	ต้นน้ำ ต้นรักเกสเฮ้าส์	๑๗๕/๕ ถนนตลาดเก่า สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๘๓-๙๔๑๗๖๕๓	๗	๓๐๐

ลำดับ ที่	ชื่อโรงแรม	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์	จำนวน ห้องพัก	ราคา (บาท)
๗๓	โรงแรมพิศอินน์	๔๙/๒ ม.๖ ต.บ่อแฮ้ว อ.เมืองลำปาง	๐๘๓-๔๗๖๘๕๖๗ ๐๕๐ ๘๒๑๒๐๗	๘	๑๕๐-๒๐๐
๗๔	ชมเนชา โฮม ลำปาง	๓๕ ถ.เจริญประเทศ ซ.๓ ต.เวียงเหนือ อ.เมืองลำปาง	๐๙๘ ๗๙๓ ๙๔๑๖	๓	๑,๕๐๐-๒,๕๐๐
๗๕	รีสอร์ทที่ลำปาง	๓๑๔ ถ. พหลโยธิน ต. ชมพู อ. เมืองลำปาง	๐๕๕-๐๑๐๕๖๙ ๐๘๑-๗๑๖๓๐๘๐		๓๙๐
๗๖	แม่วังรีสอร์ท	๕๓๒ ม.๑๐ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๕๕-๓๒๕๐๐๑	๓๙	๕๐๐-๑,๐๐๐
๗๗	เอ็นจอยรีสอร์ท	๙๓๓ บ.ห้วยหล่อ ม.๒ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๘๑-๗๘๓๗๗๓๕		๖๕๐
๗๘	ข้าวหอมเรสซิเดนซ์	๔๓ ถ.สนามบิน ต.หัวเวียง อ.เมืองลำปาง	๐๕๕-๒๒๑๙๘๘ ๐๘๖-๓๐๔๒๗๔๙	๔๔	๔๙๐-๕๙๐
๗๙	At home boutique lampang	๑๗๑/๑ ซ.๑๗ ถ.สุขสวัสดิ์๑ ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง	๐๕๕-๓๑๗๓๙๘-๙ ๐๘๑ ๕๙๕๗๒๒๓		๕๙๐-๗๙๐
๘๐	เฮือนเขากลาง รีสอร์ท	๓๓๓ บ้านร่อง หมู่ ๑๒ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๙๐-๗๒๑๔๐๓ ๐๘๕-๔๔๗๑๕๑๙		
๘๑	โรงแรมลำปางเวียงอินน์	ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง	๐๘๑-๙๘๔๑๒๒๑		
๘๒	บานาน่าอินน์	๑๑๓/๔ ถ.ท่าครวน้อย ต.สบตุ๋ย อ.เมืองลำปาง	๐๕๕-๒๒๖๖๘๐		๓๕๐
๘๓	โรงแรมปลายนาอินน์&รีสอร์ท	๑๐๓-๑๐๓/๑๑ ม.๔ ต.บ่อแฮ้ว อ.เมืองลำปาง	๐๕๕-๓๕๖๒๓๗		๓๕๐-๕๙๐
๘๔	ปานิษฐ์รีสอร์ท (หจก.)	๑๓๘ ม.๑๔ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๕๕-๒๕๐๐๑๗ ๐๘๒-๙๓๒๖๒๒๖๓	๑๖	๘๐๐
๘๕	โรงแรมเวียงฟ้า	๑๓ ถ.เวียงลคร ต.สบตุ๋ย อ.เมืองลำปาง	๐๕๕-๓๑๐๖๗๗	๒๐	๓๕๐
๘๖	ลักคอินน์	๙๑/๘ ม.๑๓ ต.บ่อแฮ้ว อ.เมืองลำปาง	๐๕๕-๒๒๒๓๗๕		
๘๗	สมนึกเพลส (หจก.)	๒๗/๑-๒ ถ.ชูปเปอร์ไฮเวย์ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๕๕-๒๓๑๔๗๒-๓		๓๐๐-๔๐๐
๘๘	อาคารบ้านคุณแม่	๓๓๖ ถ.เจริญประเทศ ต.เวียงเหนือ อ.เมืองลำปาง	๐๕๕-๒๒๘๒๒๙		๕๐๐-๖๐๐
๘๙	Hop Inn Lampang	๗๙/๓๑ ถ.พหลโยธิน ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๕-๒๒๗๘๙๙	๗๙	๖๐๐
๙๐	ฝันหวานเรสซิเดนซ์	๓๙/๑ ถ.จันทร์สุนิทร ต.สบตุ๋ย อ.เมืองลำปาง	๐๕๕-๒๐๙๕๘๖		

ลำดับ ที่	ชื่อโรงแรม	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์	จำนวน ห้องพัก	ราคา (บาท)
๙๑	บ้านธัญชนก	๘๔/๒ ม.๙ ต.พิชัย อ.เมือง	๐๕๔-๓๓๔๔๓๑		
๙๒	หสม.กานต์วีเพลสลำปาง	๓๕๗/๔ ถนนบุญวาทย์ ต.สวนดอก อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๓๒๒๑๐๒ ๐๕๔-๓๒๒๓๐๓		
๙๓	บุญเตียงอพาร์ทเมนท์	๑๓๘/๙ ต.บ่อแฮ้ว อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๒๒๒๕๕๖		๔๕๐-๖๕๐
๙๔	บ้านลานนาลำปาง	๑๐๓ ถ.ชลประทาน ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๘๓๙๖๕๐ ๐๘๗-๗๒๙๓๓๒๑		๔๕๐-๘๐๐
๙๕	ธนาวดีเพลส	๒๓๐/๑ ถ.สุขสวัสดิ์ พระบาท อ.เมืองลำปาง	๐๕๔-๐๑๘๖๖๘ ๐๘๑-๗๘๔๒๓๗๕		
๙๖	ดาวิการีสอร์ท	๑๖๙/๑ ม.๙ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง	๐๘๑-๐๒๖๘๔๕๘ ๐๘๙-๘๕๑๙๐๙๖		
๙๗	หวานละมัยรีสอร์ท	๓๐๒ จิตต์อารีวิลเลจ พิชัย อ.เมืองลำปาง	๐๘๑-๔๗๒๕๕๔๔ ๐๙๔-๖๓๔๗๕๘๗		
๙๘	บ้านท่าแก้มวง ๑,๒	๑๙,๑๙/๑ ต.เวียงเหนือ อ.เมืองลำปาง	๐๘๑-๕๙๕๖๘๒๐		
๙๙	สุดสปีเกสเฮาส์	๗๙ ซ.พระแก้ว ต.เวียงเหนือ อ.เมืองลำปาง	๐๙๖-๕๑๔๑๐๘๙	๒	
๑๐๐	โรงแรมเดอะ โคโคไนท์ ลำปาง	๑๒๔/๙ ถนนพระบาท ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง	๐๘๙ ๙๘๘ ๖๐๒๗		๖๗๐

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐

รายชื่อโฮมสเตย์ของจังหวัดลำปาง

ลำดับ	ชื่อโฮมสเตย์	ที่อยู่	กิจกรรมและผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่น	ชื่อผู้ประสาน	โทรศัพท์/โทรสาร
๑	โฮมสเตย์ บ้านเมาะหลวง	๙๘ ม. ๘ บ้านเมาะหลวง ต.แม่เมาะ อ.แม่เมาะ	กราบนมัสการพระพุทธรูปโบราณ ๓ องค์ลานสภาวัฒนธรรมและ สักการะบูชาศาลเจ้าพ่อหลักเมือง อำเภอมแม่เมาะ -เที่ยวชมลานทุ่งบัวตอง ชม ทัศนียภาพอ่างเก็บน้ำ แม่ขาม -ชมการทำบ่อเหมืองและ ชมผา ข้างกราบด้านหลังบ่อเหมือง	ประธานโฮมสเตย์ นางเดือนจิตร ไชยแก้ว นายแดง ทนชัย	๐๘๙-๘๕๒๖๔๑๖ ๐๘๗-๑๗๔๐๖๕๑

ลำดับ	ชื่อโฮมสเตย์	ที่อยู่	กิจกรรมและผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่น	ชื่อผู้ประสาน	โทรศัพท์/โทรสาร
			-ชมและรับฟังการบรรยาย กระบวนการผลิตไฟฟ้า ณ ห้องจำลอง พิพิธภัณฑ์ถ่านหิน โน้ตศึกษา -เที่ยวชมแผ่นดินไหวและ ป่าอนุรักษ์ ณ แผ่นดินไหว บ้านปางชัย -ชมสวนผักปลอดสารพิษบ้านใหม่ นาแซพัฒนาหมู่ ๗ -ชมศูนย์จักรสาร ชมแหล่งท่องเที่ยว เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น บ้านเกาะหลวง		
๒	โฮมสเตย์ บ้านหลุกใต้	บ้านหลุกใต้ ๑๒ ต.นาครีว อ.แม่ทะ	-หมู่บ้านแกะสลักไม้ -โบราณสถานวัดบ้านหลุก -สะพานไม้โบราณ	กำนันณรงค์ วงศ์กั้นทะ แสงหล้า วงศ์ตุ่น ๐๕๔-๒๘๙๔๘๘	๐๘๙-๕๕๙๗๓๗๖ ๐๘๖-๓๑๓๕๕๘๙๙ ๐๕๔-๓๑๑๔๗๘
๓	โฮมสเตย์ บ้านป่าเหมี้ยง	๒๘ หมู่ ๗ ต.แจ้ซอ อ.เมืองปาน	-หมู่บ้านปลูกเหมี้ยง ผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้าน -ผลิตชาใบเหมี้ยง หมอนใบชา	นายประสิทธิ์ เจริญทอง นายตีบ หวานแหลม ร.ร.บ้านป่าเหมี้ยง	๐๘๙-๕๖๐๖๘๒๐ ๐๕๔-๓๘๐๐๗๑ ๐๕๔-๒๖๐๑๔๖
๔	โฮมสเตย์ บ้านสามขา	๑๕๐ หมู่ ๖ ต.หัวเสือ อ.แม่ทะ	-จัดทำสินค้าพื้นบ้าน การเกษตร -ธรรมชาติหมู่บ้าน	นายบุญเรือน เต้าคำ ผู้ใหญ่บ้าน นายปริญญา, จสอ.ชัย	๐๕๔-๒๖๐๒๓๘ ๐๘๑-๑๗๙๔๗๗๑ ๐๘๑-๙๕๓๒๓๑๖
๕	โฮมสเตย์ บ้านแม่แจ่ม	๑๓ ม.๑ ต.แจ้ซอ อ.เมืองปาน	-ผลิตกาแฟ -สวนมะคาตาเนีย -ธรรมชาติของหมู่บ้าน -ศึกษาวิถีชีวิตของชุมชน	นายสุวรรณ มูลคำดี	๐๕๔-๓๘๐๔๖๐ ๐๘๑-๑๖๗๔๘๙๑
๖	โฮมสเตย์ ชุมชนวอแก้ว	๘๔ ม.๓บ้านวอแก้ว ต.วอแก้ว อ.ห้างฉัตร	-เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน -หมู่บ้านหัตถกรรม หมู่บ้านติमित	นางจันทร์คำ วงศ์ต่อม นางผอูน นายโยธิน ฮาวปินใจ	๐๘๓-๓๒๕๒๐๘๓ ๐๘๖-๑๑๕๑๒๔๖ ๐๘๔-๔๘๓๙๕๕๐
๗	โฮมสเตย์ บ้านท่าช้าง	บ้านท่าช้าง ม.๒ ต.แม่วะ อ.เถิน	-ศิลปวัฒนธรรมของชุมชน -เที่ยวน้ำตกแม่วะ -ถ้ำน้ำผาผางาม -ถ้ำพระเจดีย์	ผู้ใหญ่บ้านท่าช้าง ประธานโฮมสเตย์ บ้านท่าช้าง นายเทียม ปัญญาเสน	๐๘๖-๑๙๘๕๓๐๑ ๐๘๙-๙๙๘๒๙๑๒
๘	โฮมสเตย์ เขื่อนฮับแขกแก้ว	๙๔/๑บ้านท่าผา ม.๔ ต.ท่าผา อ. เกาะคา		ประธานโฮมสเตย์ เขื่อนฮับแขกแก้ว	๐๘๑-๕๙๔๖๖๕๗

๖.๕ การท่องเที่ยว

สถานการณ์การท่องเที่ยว

ปี ๒๕๖๐ จังหวัดลำปางมีผู้มาเยือนทั้งสิ้น จำนวน ๙๕๐,๖๘๕ คน ลดลงจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๔๖,๐๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๙ มีรายได้จากการท่องเที่ยว ๓๑,๑๖๖.๐๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๘๗.๑๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๔ โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายการ	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๕๙	+ เพิ่ม / - ลด (%)
ผู้มาเยือน(นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว)	๙๕๐,๖๘๕	๙๐๔,๖๕๓	+ ๕.๐๙
- ชาวไทย	๘๖๕,๐๔๕	๘๒๓,๐๘๘	+ ๕.๑๐
- ต่างประเทศ	๘๕,๖๔๐	๘๑,๕๖๕	+ ๕.๐๐
รายได้จากการท่องเที่ยว(ล้านบาท)	๓,๑๖๖.๐๕	๒,๙๖๘.๙๕	+ ๖.๖๔
- ชาวไทย	๒,๗๕๑.๙๗	๒,๕๘๑.๙๓	+ ๖.๕๙
- ต่างประเทศ	๔๑๔.๐๘	๔๒๒.๐๓	- ๑.๘๙

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๐)

๖.๖ อุตสาหกรรม

เศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดลำปาง

ในพื้นที่จังหวัดลำปาง มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสะสม ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑,๖๖๗ โรงงาน เงินลงทุน ๖๗,๔๔๗.๙๔ล้านบาท มีการจ้างงาน จำนวน ๒๗,๒๓๕คน

ตารางแสดงประเภทอุตสาหกรรมสูงสุด ๕ อันดับแรก

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน
ผลิตภัณฑ์อโลหะ	๒๙๙
เครื่องเรือนหรือของตกแต่งในอาคาร	๑๖๑
ผลิตภัณฑ์จากพืช	๑๔๔
แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๑๒๓
การผลิตอื่นๆ	๙๗

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง

อุตสาหกรรม/หัตถอุตสาหกรรม

สถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดลำปางที่มีศักยภาพ ประกอบด้วย ๒ ส่วนหลัก ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด ดังนี้

๑) อุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ได้แก่

๑.๑ อุตสาหกรรมการทำเหมืองถ่านหิน (ลิกไนต์) ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เพื่อใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าและสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมอื่น ๆ

๑.๒ อุตสาหกรรมเหมืองแร่และเหมืองหิน ได้แก่ อุตสาหกรรมการทำหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์, การทำเหมืองหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง, การทำเหมืองแร่ดินขาว บอลเคลย์ และถ่านหิน

๒) โรงงานอุตสาหกรรม มีกลุ่มอุตสาหกรรมที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ กลุ่มอุตสาหกรรมโลหะ มีทั้งสิ้นจำนวน ๒๙๙ โรงงาน เงินลงทุนจำนวน ๒,๐๓๕.๔๔ ล้านบาท การจ้างแรงงานจำนวน ๗,๕๓๕ คน ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตปูนซีเมนต์, อุตสาหกรรมทำเครื่องเคลือบดินเผาหรือเซรามิกซึ่งเป็นอุตสาหกรรมดั้งเดิมมีชื่อเสียงควบคู่กับจังหวัดลำปางมานาน จนเป็นเอกลักษณ์ในนาม “ถ้วยชามตราไก่” มีจำนวน ๑๙๑ โรงงาน จำนวน เงินลงทุน ๑,๔๕๘.๒๐ ล้านบาท การจ้างแรงงานจำนวน ๖,๑๗๕ คน นอกจากนี้ยังพบว่ามีผู้ประกอบการรายย่อยเป็นจำนวนมาก ที่ได้มีการทำอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบดินเผาในลักษณะอุตสาหกรรมในครัวเรือน มีจำนวนประมาณ ๓๐๐ ราย โดยมีแรงงานที่เกี่ยวข้องกับห่วงโซ่กระบวนการผลิต ประมาณ ๓๕,๐๐๐ คน อุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์คอนกรีต, ผลิตอิฐดินเผา, ผลิตกระเบื้องซีเมนต์ แปรรูปหินอื่นและแกรนิต เป็นต้น

๒.๒ กลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน มีทั้งสิ้น จำนวน ๒๘๔ โรงงาน เงินลงทุนจำนวน ๙๙๖.๑๘ ล้านบาท การจ้างแรงงาน จำนวน ๘,๓๔๘ คน อุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องเรือน อุตสาหกรรมเลื่อยไม้ อุตสาหกรรมแกะสลักทำผลิตภัณฑ์และอื่น ๆ จากไม้ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการแกะสลักไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ฝื่อถือเป็นงานหัตถกรรมที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดลำปางมานาน

๒.๓ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร อาหาร และเครื่องดื่ม มีทั้งสิ้นจำนวน ๒๓๔ โรงงาน เงินลงทุนจำนวน ๒,๙๔๑.๑๒ ล้านบาท การจ้างแรงงาน จำนวน ๓,๘๖๙ คน ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปผักและผลไม้บรรจุกระป๋อง เช่น สับปะรด ลิ้นจี่ ลำไย ข้าวโพดหวาน หน่อไม้ ผักกาดดอง อุตสาหกรรมห้องเย็นและแช่แข็ง เพื่อเก็บพืชผักและผลไม้ อุตสาหกรรมผลิตแป้งข้าวเจ้าและข้าวเหนียว อุตสาหกรรมผลิตครึ่งเม็ด และอุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์น้ำอัดลม

๒.๔ กลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานไฟฟ้า จังหวัดลำปางเป็นแหล่งผลิตไฟฟ้าจากพลังงานถ่านหินเหมืองแม่เมาะ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ซึ่งมีการลงทุนเป็นเม็ดเงินจำนวนกว่า ๔๑,๑๒๘.๑๒ ล้านบาท การจ้างแรงงาน จำนวน ๒,๕๐๐ คน มีกำลังการผลิตไฟฟ้าขนาด ๒,๔๐๐ เมกะวัตต์ นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้าจากพลังงานอื่น ๆ ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ อุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้าจากพลังงานชีวมวล และยังมีผลิตไฟฟ้าจากพลังงานน้ำอีก ๒ แห่ง ได้แก่ เขื่อนกิ่วลม และเขื่อนกิ่วคอหมา รวมกำลังการผลิต จำนวน ๕.๕๓ เมกะวัตต์

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

กลุ่มเครือข่ายอาชีพ ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกกับอบจ.ลำปาง ที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน (๑๓ อำเภอ) ตามที่
สำรวจได้ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๔๗ กลุ่ม จำแนกเป็น

ประเภทงาน	จำนวน(กลุ่ม)													
	อ.เมืองลำปาง	อ.เกาะคา	อ.งาว	อ.แจ้ห่ม	อ.เถิน	อ.เมืองปาน	อ.แม่ทะ	อ.แม่พริก	อ.แม่เงา	อ.วังเหนือ	อ.สลับปราบ	อ.เสริมงาม	อ.ห้างฉัตร	รวม
๑. อาหาร	๓๑	๘	๓	๕	๑	๑	๑	๑	๑	๓	๓	๒	๒	๗๗
๒. เครื่องดื่ม	๑	๑	๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๕
๓. ผ้าและเครื่องแต่งกาย	๑๘	๕	๕	๗	๒	๕	๑	-	๕	๑๑	๗	๗	๒	๗๔
๔. ของใช้และเครื่องประดับ	๑๙	๓	๑๐	๗	๑	๕	๒	๒	๓	๓	๓	๗	๗	๖๕
๕. สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑	๒	๒	๑	-	๒	-	๒	๒	-	-	๓	๒	๑๗
๖. งานเกษตร	-	๒	-	๑	-	-	-	๑	๓	-	๑	๑	๑	๑๐
รวม	๗๐	๒๑	๒๑	๒๑	๔	๑๓	๔	๙	๒๑	๑๗	๑๔	๑๓	๑๙	๒๔๗

๖.๘ แรงงาน

จากผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรระดับจังหวัด แสดงโครงสร้างประชากรตาม
สถานภาพแรงงานจังหวัดลำปาง ดังนี้

ผู้มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ๖๓๓,๑๕๒ คน แยกเป็น

- กำลังแรงงาน ๔๐๖,๖๙๖ คน
- ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ๒๒๖,๔๕๖ คน

ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ๔๐๖,๖๙๖ คน แยกเป็น

- ผู้มีงานทำ ๓๙๘,๒๕๔ คน
- ผู้ว่างงาน ๒,๒๒๕ คน
- ผู้ที่รอฤดูกาล ๖,๒๑๔ คน

ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ๒๒๖,๕๖๔ คน แยกเป็น

อัตราว่างงาน ๐.๕

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดลำปาง
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑

สถานการณ์การทำงานของประชาชนจังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐
 ตารางแสดงร้อยละของผู้มีงานทำในจังหวัดลำปาง จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมและเพศเฉลี่ยปี ๒๕๖๐

ประเภทอุตสาหกรรม	รวม	ชาย	หญิง
รวมภาคเกษตรกรรม			
๑.เกษตรกรรมล่าสัตว์ ป่าไม้	๓๕.๖	๓๗.๗	๓๓.๐
รวมนอกภาคเกษตรกรรม			
๒. การทำเหมืองแร่ เหมืองหิน	๐.๔	๐.๔	๐.๔
๓. การผลิต	๑๓.๕	๑๒.๑	๑๕.๒
๔. การไฟฟ้า ก๊าซและไอน้ำ	๒.๑	๒.๙	๑.๑
๕.การจัดหาน้ำ บำบัดน้ำเสีย	๐.๗	๐.๖	๐.๘
๖. การก่อสร้าง	๗.๗	๑๒.๘	๑.๕
๗. การขายส่งการขายปลีกการซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	๑๕.๗	๑๓.๘	๑๘.๑
๘. การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๑.๓	๒.๐	๐.๕
๙. กิจกรรมโรงแรมและบริการด้านอาหาร	๕.๒	๒.๗	๘.๓
๑๐. ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๐.๕	๐.๔	๐.๕
๑๑. กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๐.๙	๐.๖	๑.๔
๑๒. กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๐.๒	๐.๑	๐.๓
๑๓. กิจกรรมทางวิชาชีพวิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๐.๔	๐.๔	๐.๕
๑๔. กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๐.๘	๐.๘	๐.๗
๑๕. การบริหารราชการการป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๕.๘	๖.๗	๔.๗
๑๖. การศึกษา	๓.๘	๒.๖	๕.๓
๑๗. กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๒.๑	๐.๙	๓.๕
๑๘. ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	๐.๕	๐.๖	๐.๕
๑๙. กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	๒.๒	๑.๖	๓.๐
๒๐. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล กิจกรรมผลิตสินค้าและบริการ	๐.๕	๐.๓	๐.๙
๒๑. กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศและภาคีสมาชิก	-	-	-
๒๒. ไม่ทราบ	-	-	-
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

*ข้อมูลเฉลี่ย ปี ๒๕๖๐

จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๖๐ ส่วนใหญ่ทำงานในสาขาภาคเกษตรกรรม การล่าสัตว์ ป่าไม้ รองลงมา ได้แก่สาขาการขายส่งการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักรยานยนต์ สาขาการผลิต สาขาการก่อสร้าง กิจกรรมโรงแรมและบริการด้านอาหาร ตามลำดับ

(ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดลำปาง)

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดลำปางนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๙๙ รองลงมา คือ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ตามลำดับ

ศาสนา	จำนวนผู้นับถือศาสนา (คน)	พระอารามหลวง (แห่ง)	วัดราษฎร์ (แห่ง)	มัสยิด (แห่ง)	โบสถ์ (แห่ง)	วัดซิก (แห่ง)
- ศาสนาพุทธ	๗๔๐,๐๖๖	๔	๗๓๐	-	-	-
- ศาสนาอิสลาม	๕๘๕	-	-	๒	-	-
- ศาสนาคริสต์	๕,๗๒๖	-	-	-	๗๐	-
- ศาสนาฮินดู พราหมณ์ และซิก	๑๗๐	-	-	-	-	๒

จังหวัดลำปางมีวัดมหายานิกาย จำนวน ๗๑๕ วัด และวัดธรรมยุต จำนวน ๑๕ วัด มีพระสงฆ์-สามเณร รวม ๓,๗๘๓ คน แยกเป็นพระสงฆ์ ๒,๓๐๙ รูป และสามเณร ๑,๔๗๔ รูป ตามรายละเอียดดังนี้

ประเภท	มหายานิกาย (จำนวนรูป)	ธรรมยุต (จำนวนรูป)
- พระสงฆ์	๒,๑๘๒	๑๒๗
- สามเณร	๑,๔๕๖	๑๘

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง และสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง)

ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

ตามประกาศจังหวัดลำปาง เรื่อง งานประเพณีท้องถิ่นในพื้นที่เขตจังหวัดลำปาง ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เขตจังหวัด/อำเภอ	งานประเพณีท้องถิ่น	เขตพื้นที่
๑. จังหวัดลำปาง	๑. ประเพณีตักก่องปู้จา ๒. ประเพณีงานบุญตามรอยศรัทธาไหว้สาอริยสงฆ์เจ้าหลวงพ่อเกษม เขมโก ๓. ประเพณีสงกรานต์ ๔. ประเพณีแห่ไม้ค้ำศรี ๕. ประเพณีสลากภัตร	
๒. อบจ.ลำปาง	๑. ประเพณีบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่มือเมืองนครลำปาง	
๓. อำเภอเมืองลำปาง	๑. ประเพณีบวงสรวงเจ้าพระยาสุลวลือไชยสงคราม (พ่อเจ้าทิพย์ช้าง) ๒. ประเพณีบวงสรวงพญาพรหมโวหาร ๓. ประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่อหลักเมืองและสี่ขะตาเมืองลำปาง	เทศบาลนครลำปาง

เขตจังหวัด/ อำเภอ	งานประเพณีท้องถิ่น	เขตพื้นที่
	๑. ประเพณีล่องสะเปาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ๒. ประเพณีแห่โคมครีวตาน วัดลำปางกลางตะวันตก	เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
	๑. ประเพณีสงกรานต์พระเจ้าทองทิพย์ ๒. ประเพณีสงกรานต์พระพุทธรูป สฤประเจดีย์ และรอยพระพุทธรูปบาท	อบต.บ้านแลง
	๑. ประเพณีงานป่าเวณิदानเปรตพลี ๒. ประเพณีแห่ไม้ค้ำโพธิ์หรือไม้ค้ำสะหลี ๓. ประเพณีเลี้ยงผีปู่ย่า - ตายาย	อบต.บ่อแฮ้ว
๔. อำเภอห้างฉัตร	๑. ประเพณีบวงสรวงอนุสาวรีย์เจ้าพ่อขุนตาน	
	๑. ประเพณีแห่ดอกไม้เจ้าพ่อขุนตาน	เทศบาลตำบลห้างฉัตร
	๑. ประเพณีสืบทอดแม่น้ำ (บ่อหินซึกผ้า)	อบต.วอแก้ว
๕. อำเภอแจ้ห่ม	๑. ประเพณีบวงสรวงสักการะเจ้าพ่อพญาคำลือ	
	๑. ประเพณีปีใหม่นายไทยภูเขาเผ่าเย้า	อบต.ปงคอน
	๑. ประเพณีปีใหม่ม้ง	อบต.เมืองมาย
๖. อำเภอเถิน	๑. ประเพณีงานสังขเต็น	
	๑. ประเพณีบุญบั้งไฟ	เทศบาลตำบลแม่มอก
	๑. ประเพณีสงกรานต์รอยพระพุทธรูปบาท	อบต.แม่วะ
๗. อำเภอเกาะคา	๑. ประเพณีแห่ครีวตาน ๒. ประเพณีแห่ช้างเผือก ๓. ประเพณีสวดเบิกเดือน ๕ เหนือ	เทศบาลตำบลลำปางหลวง
	๑. ประเพณีแปดเป็ง ๒. ประเพณีห้าเป็ง	เทศบาลตำบลนาแก้ว
	๑. ประเพณีล่องสะเปาหมู่เฮาชาวท่าผา	เทศบาลตำบลท่าผา
	๑. ประเพณีเข้ารุกขมูล (เข้ากรรม)	เทศบาลตำบลวังพร้าว
	๑. ประเพณีงานนมัสการพระธาตุดุ๊กเป็ง	เทศบาลตำบลศาลา
	๑. ประเพณีแห่บุญบั้งไฟ ๒. ประเพณีทำบุญเก้าเป็งวัดม่อนนาयाง	อบต.นาแสง
	๑. ประเพณีสี่เป็ง	อบต.ใหม่พัฒนา
๘. อำเภองาว	๑. ประเพณีตุงขาวาว	เทศบาลตำบลหลวงใต้
	๑. ประเพณีสักการะเจ้าพ่อแก้วจาว ๒. ประเพณีสักการะเจ้าพ่อข้อมือเหล็ก	เทศบาลตำบลหลวงเหนือ
	๑. ประเพณีบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง (พญางำเมือง) ๒. ประเพณีบวงสรวงรุกขมรดกของแผ่นดินได้ร่มพระบารมี ๓. ประเพณีโล้ชิงช้า	อบต.นาแก
	๑. ประเพณีสืบทอดน้ำ และสักการะเจ้าพ่อผาพลึง ๒. ประเพณีเลี้ยงผีเจ้าบ้าน	อบต.บ้านโป่ง

เขตจังหวัด/ อำเภอ	งานประเพณีท้องถิ่น	เขตพื้นที่
	๑. ประเพณีเลี้ยงผีขุนน้ำ ๒. ประเพณีไล่ชิงช้า (ชนเผ่าอาข่า) ๓. ประเพณีเลี้ยงผีป่า ผีเจ้าที่ ผีขุนน้ำ (ชนเผ่าเมี่ยน)	อบต.บ้านร้อง
	๑. ประเพณีปีไหมม้ง ๒. ประเพณีสักการะและบวงสรวงเจ้าพ่อประตู่ผา	อบต.บ้านหวด
	๑. ประเพณีไล่ชิงช้า (แย้ขู่อำเภ้ว)	อบต.ปงเตา
๙. อำเภอแม่ทะ	๑. ประเพณีบ่อน้ำริน ๒. ประเพณีเข้ากรรมรุกขมุล ๓. ประเพณีบุญบั้งไฟ เดือน ๗	เทศบาลตำบลสิริราช
	๑. ประเพณีแข่งขันเรือยาว ๒. ประเพณีสืบฮีตตามฮอยร้อยใจไทลื้อ	เทศบาลตำบลน้ำโจ้
	๑. ประเพณีบวงสรวงพ่อเจ้าดีบปาละสามขา	อบต.หัวเสือ
๑๐. อำเภอวังเหนือ	๑. ประเพณีสงกรานต์รอยพระพุทธรบาท ๒. ประเพณีปีไหมเมี่ยน , ลีซู	อบต.ร่องเคาะ
๑๑. อำเภอเมืองปาน	๑. ประเพณีกินวอ	อบต.หัวเมือง
	๑. ประเพณีกัจจือ (ชนเผ่าปะกาเกาญอ) ๒. ประเพณีกินวอ (ชนเผ่ามูเซอ) ๓. ประเพณีเมี่ยน (ชนเผ่าเย้า) ๔. ประเพณีโฮม้ง (ชนเผ่าม้ง)	อบต.แจ้ซ้อน
๑๒. อำเภอสบปราบ	๑. ประเพณีบ่อโขง (บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์) ๑. ประเพณีบุญบั้งไฟ ๑. ประเพณีบ่อโขง (สักการะบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์) ๑. ประเพณีบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์และต้นบุญนายาง	เทศบาลตำบลสบปราบ อบต.แม่กัวะ อบต.สบปราบ อบต.นายาง
๑๓. อำเภอเสริมงาม	๑. ประเพณีตานข้าวจีข้าวหลาม ๒. ประเพณีจับอกไฟ ๓. ประเพณีเลี้ยงผี ปู่ ย่า ตา ยาย ๑. ประเพณีสงกรานต์พระพุทธรูปวัดทุ่งลาม ๒. ประเพณีสืบชะตาดันน้ำแม่เลี้ยง ๑. ประเพณีงานบุญประจำปี	เทศบาลตำบลเสริมซ้าย อบต.เสริมขวา อบต.เสริมกลาง
๑๔. อำเภอแม่เมาะ	๑. ประเพณีแห่ช้างผ้า ๒. ประเพณีสงกรานต์พระบาทนารอง ๓. ประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่อประตู่ผา	อบต.บ้านดง

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑) เซรามิก

นับเป็นอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญตัวหนึ่ง คู่มือเมืองลำปาง ด้วยเหตุที่สถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ จังหวัดลำปางอาจถือได้ว่า เป็นศูนย์กลางคมนาคมติดต่อได้สะดวกหลายเส้นทาง ทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางเครื่องบิน และยังเป็น เมืองผ่านจังหวัด ที่สำคัญของภาคเหนืออีกทั้งยังมีแหล่งวัตถุดิบ ที่เอื้ออำนวย ต่อการผลิตเซรามิกมีคุณภาพ จากการพิสูจน์และวิเคราะห์ ได้พบว่าลำปางเป็นจังหวัดที่มีดินขาวมากที่สุด ของประเทศไทย และเป็นแร่ที่ทนความร้อนได้สูงมาก ให้น้ำเนื้อผลิตภัณฑ์เป็นสีขาว วัตถุดิบสำคัญอีกชนิดหนึ่งคือ ดินเหนียวคุณภาพดี ก็มีมากที่ลำปาง เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ปัจจัยทางตลาดแรงงานลำปาง มีการจ้างงานที่ไม่สูง หรือราคา ต่ำเกินไป เป็นเหตุให้สินค้าเซรามิก สามารถแข่งขันกับตลาดต่างประเทศ ได้ด้วยคุณภาพ:ซึ่งในจังหวัดลำปางมีโรงงานผลิตมากกว่า ๓๐๐ โรงงานกระจายอยู่ทั้งในเมืองและอำเภอต่างๆรอบเมืองผลิตสินค้าหลากหลายชนิดสวยงาม เช่น ชุดอาหาร ถ้วยชาม ของตกแต่งบ้าน ของที่ระลึก ราคาย่อมเยาหาซื้อได้ง่ายทั้งที่โรงงานโดยตรงและตามร้านขายเซรามิกทั่วไปรอบเมือง และทุกปีทางจังหวัดได้จัดงานเซรามิกแฟร์ขึ้นในราวเดือนธันวาคมเพื่อส่งเสริมการขายสินค้าจากโรงงานต่างๆทุกโรงงานในจังหวัดให้ผู้สนใจได้เลือกสินค้าได้อย่างจุใจในราคาตนเอง

๒) ผลิตภัณฑ์กระดาษสา

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัสดุจากธรรมชาติแต่ละท้องถิ่นนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์มีความแตกต่างกันในคุณภาพและวัสดุที่นำมาผลิต จังหวัดลำปางมีหลายแห่งเช่น กระดาษสาที่ทำจากไยสับปะรดบ้านเสด็จ อำเภอเมือง กระดาษสาที่ทำมาจากมูลช้างที่ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อำเภอห้างฉัตรและกระดาษสาที่ทำมาจากปอสาตั้งเดิมบ้านท่าล้อ อำเภอห้างฉัตร ซึ่งเราอยากนำทุกท่านมาชมผลิตภัณฑ์อันสวยงาม น่ารัก เหล่านี้ "

“ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา” ซึ่งผลิตภัณฑ์จากกระดาษสานี้จะผลิตกันที่บ้านท่าล้อ ตำบลปอแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งในหมู่บ้านนี้ส่วนใหญ่แล้วชาวบ้านจะนิยมทำกระดาษสา กัน เรียกได้ว่าทำกันตั้งแต่ในครัวเรือนจนถึงโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เลยทีเดียว ชาวบ้านท่าล้อได้ผลิตกระดาษสามาเป็นเวลานานกว่า ๑๐๐ ปีแล้ว “ คนชนบททางภาคเหนือของไทยรู้จักการนำเอาต้นสามาผลิตเป็นกระดาษมานานมากแล้ว เนื่องจากสมัยก่อน ยังไม่มีกระดาษชนิดอื่นเหมือนอย่างในสมัยปัจจุบัน คนจึงนิยมใช้กระดาษสาอย่างแพร่หลาย โดยนำมาใช้เขียนหนังสือทำใส่เทียน โคมไฟ และทำตุ๊ก(ธง) เป็นต้น จึงทำให้การทำกระดาษสาเป็นอาชีพเสริมของผู้หญิงสมัยก่อนที่นิยมทำหลังฤดูทำนา โดยใช้กรรมวิธีง่ายๆและใช้วัตถุดิบภายในท้องถิ่น เช่น การต้มสาให้เปื่อยด้วยขี้เถ้า การใช้ค้อนหรือแท่นหินมาทุบสาให้ละเอียด เป็นต้น ถือเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่น่ายกย่องและน่าอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างยิ่ง”

ปัจจุบันหมู่บ้านท่าล้อได้รับการจัดตั้งให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวของจังหวัดลำปาง ทางกลุ่มของชาวบ้านจึงได้พัฒนารูปแบบธุรกิจอีกรูปแบบหนึ่งคือการนำเสนอกองการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้นักท่องเที่ยวทุกท่านได้เข้ามาเรียนรู้วิถีชีวิตของคนทำกระดาษสาและสาธิตการทำกระดาษสา ซึ่งในอนาคตอาจมีการบริการอื่นๆที่พัฒนาต่อไปอีกด้วย นับว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยอดเยี่ยมและน่าสนใจมากเลยทีเดียว

๓) ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ

ผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นผ้าทอมือ แทบทุกชุมชนในจังหวัดลำปางนิยมทอผ้ากันเป็นอาชีพเสริม และการทอผ้ายังเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชนเป็นอย่างมาก ในบางหมู่บ้านยังมีการทอผ้าด้วยกี่พื้นเมือง โดยใช้ฝ้ายที่ปลูกขึ้นเอง เช่น บ้านหลวง อำเภอแม่ทะ บ้านทุ่งกวาว อำเภอเมืองปาน นอกจากนี้ยังมีที่อำเภอแจ้ห่ม และที่บ้านฝ้าย ตำบลพิชัย อำเภอเมือง ซึ่งมีโรงงานทอผ้าและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากฝ้ายทอมือแต่ละท้องถิ่นแต่ละชุมชนก็จะมีความโดดเด่นของผ้าออกมาต่างกันและผ้าที่มีความโดดเด่นของจังหวัดลำปางก็คือ ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ และผ้าทอจากไหมประดิษฐ์ ซึ่งผ้าทั้ง ๒ ชนิดนี้นอกจากจะทอเป็นผืนขายสำหรับนำไปตัดเย็บเป็นชุดแล้ว ชาวบ้านยังนิยมนำผ้ามาตัดแปลงให้เป็นผลิตภัณฑ์อย่างอื่นได้อีกด้วย เช่น นำไปทำกระเป๋า ผ้าปูโต๊ะ ผ้าม่าน เป็นต้น

กระบวนการผลิต (ผ้าทอจากไหมประดิษฐ์)

- นำเส้นด้ายไหมประดิษฐ์ มากรอใส่หลอดใหญ่ โดยใช้เครื่องกรอด้วยมือ เพื่อจัดเส้นด้าย ยืนและให้ได้ความยาวตามที่ต้องการ

- นำเส้นด้ายที่ผ่านการปั่น มาเข้าเครื่องวงด้าย ด้วยมือ เพื่อกำหนดสีสันตาที่ตลาดต้องการ

- นำเส้นด้ายเข้าทวิ (พืม) และนำเข้าที่ ทอผ้า

- กรอหลอดด้ายเส้นพุ่ง ด้วยมือ และเลือกสีสันตามาที่ตลาดต้องการ

- เริ่มการทอโดยต้องใช้ฝีมือและความชำนาญในการทอเพื่อจะได้ผ้าทอที่มีความแน่นของเนื้อผ้าสม่ำเสมอ

และลวดลายยกดอกที่สวยงาม

กระบวนการผลิตผ้า (ฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ)

เตรียมฝ้าย เตรียมเปลือกไม้นำไปหมักไว้ ๑ คืน แล้วต้มเพื่อกรองสี เสร็จแล้วนำฝ้ายลงไปย้อมเพื่อให้ได้สีตามที่ต้องการ แล้วนำมาผึ่งลมให้แห้งก่อนเข้าเครื่องกรอ และนำฝ้ายที่ย้อมสีแล้วเข้าเครื่องทอมือ ก็กระตุก

๔) ผลิตภัณฑ์แกะสลักไม้

บ้านหลุก ตั้งอยู่ที่ ตำบลนาครี อยู่ห่างที่ว่าการอำเภอแม่ทะไปประมาณ ๒ กิโลเมตร ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพแกะสลักไม้ ซึ่งไม้ที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นไม้ฉำฉาและจามจุรี ผลิตภัณฑ์ที่แกะเป็นรูปสัตว์ต่างๆ เช่น ช้าง ม้า สิงโต กวาง ฯลฯ

งานแกะสลักมีทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เป็นอุตสาหกรรมครอบครัวที่ได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมาซึ่งที่มีประวัติการก่อตั้งยาวนานกว่าสิบปี ซึ่งก่อนหน้านี้ก็ยังไม่มียุคที่แน่นอน แต่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้เริ่มมีการจัดตั้งให้เป็นกลุ่มขึ้น โดยนายจันดี แก้วชุ่ม มาได้ภรรยาเป็นคนบ้านหลุก อ.เมือง มีความรู้ทางด้านแกะสลักไม้ และได้เข้ามาสอนพวกชาวบ้าน จนมีความรู้ความชำนาญ โดยรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ ๕๐ กลุ่ม ทำการแกะสลักไม้ สภาพการรวมตัวของกลุ่มชาวบ้านมี ๑ กลุ่มใหญ่ โดยมีสาขาย่อยอีกจำนวน ๔๐ กลุ่ม แต่ละกลุ่มย่อยจะมีประธานกลุ่มย่อยเป็นผู้บริหารกลุ่ม มีประธานกลุ่มใหญ่และกรรมการบริหารกลุ่มใหญ่อีก ๑ คณะ ผลิตภัณฑ์จากการแกะสลักไม้ของชาวบ้านบ้านหลุกมีหลากหลายและสวยงามปัจจุบันได้มีชื่อเสียงไปถึงต่างประเทศ มีสินค้าส่งออกต่างประเทศมากมาย จนสร้างชื่อเสียงให้กับหมู่บ้านและจังหวัดลำปางเป็นอย่างมาก

๕) ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ลำปางรักษ์สมุนไพร ตั้งอยู่เลขที่ ๑๗๗ บ้านเขลางค์ทอง ถนนคันเหมือง ตำบลบ่อแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ผลิตสมุนไพรมากกว่า ๑๐๐ ชนิด (ใช้พืชสมุนไพรมากกว่าร้อยชนิด มีพันธุ์พืชสมุนไพรและพันธุ์ไม้หายากทุกชนิด ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO ๙๐๐๑:๒๐๐๐, CODEX GMP/HACCP บริการอบไอน้ำสมุนไพร, แขน้ำสมุนไพร, นวดแผนไทย, นวดประคบ, นวดน้ำมันสมุนไพร, พอกโคลนสมุนไพร, และขัดผิวด้วยสมุนไพร สีน้ค้ำปลอดสารพิษ สีน้ค้ำที่ผลิตโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติจากกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ มีอาคารอบไอน้ำสมุนไพร สะอาดปลอดภัย อากาศดี ถูกสุขลักษณะ มีศาลานั่งพักผ่อนและทางเดินเพื่อสุขภาพ ร่มรื่นเย็นสบายด้วยพันธุ์ไม้สมุนไพรนับร้อยชนิดพร้อมติดป้ายบอกสรรพคุณใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี มีสมุนไพรที่มีสรรพคุณแก้โรคต่างๆมากมายราคาไม่แพง หาซื้อได้ที่ศูนย์

นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ประเภทครีมต่างๆและแชมพูที่มาจากสมุนไพรแทบทั้งสิ้น เห็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอันทรงคุณค่าที่เรานำมาแนะนำให้ทุกท่านได้ชมกันไปทั้ง ๓ อย่างแล้ว แต่ละอย่างล้วนสวยงามและน่าทึ่งเป็นอย่างมาก แทบจะไม่เชื่อเลยว่าเป็นภูมิปัญญาของชาวบ้าน ดังนั้นเราควรมาช่วยกันคิดหาทำอย่างไร เราจึงจะสามารถนำเอาองค์ความรู้ ภูมิปัญญาอันเป็นสินทรัพย์ทางสมองของชาวบ้านอันทรงคุณค่าในอดีต มาเผยแพร่ผสมผสานเข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ในยุคปัจจุบัน เพื่อให้ได้สิ่งที่มีคุณภาพ มีคุณค่า มีความเจริญ ทั้งทางด้านวัตถุและความเจริญองกงามทางด้านจิตใจ ตระหนักเห็นคุณค่าของธรรมชาติและพื้นฐานขององค์ความรู้ และภูมิปัญญาที่ได้มา มองเห็นผลและประโยชน์ในระยะเวลายาวไกล เป็นภูมิปัญญาที่เลอล้ำค่ายิ่งสืบไป

ภาษาถิ่น

คำเมืองในจังหวัดลำปาง คำเมืองหรือภาษาไทยถิ่นเหนือ เป็นภาษาถิ่นของภาษาไทยที่พูดกันในเขตจังหวัดภาคเหนือของไทย ๘ จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง พะเยา แพร่ และน่าน กับบางอำเภอของจังหวัดตาก สุโขทัย และอุตรดิตถ์

คำเมืองเป็นภาษาที่มีระบบตัวอักษรที่เรียกกันว่า ตัวเมืองบ้าง อักษรธรรมบ้าง อักษรธรรมล้านนาบ้าง

คำเมืองจังหวัดลำปาง ใช้คำศัพท์เฉพาะถิ่นแตกต่างไปจากคำเมืองถิ่นอื่นอยู่หลายคำ จากการศึกษาภาษากลุ่มย่อยของคำเมืองในจังหวัดลำปาง สามารถแบ่งภาษากลุ่มย่อยได้เป็นสองกลุ่มย่อย คือ ภาษาย่อยลำปางตอนเหนือ ได้แก่ ภาษาที่ใช้ในเขตอำเภอวังเหนือ อำเภอแจ้ห่ม อำเภอเมืองปาน อำเภอห้างฉัตร อำเภอเมือง ฯ อำเภอแม่เมาะ อำเภอองาว อำเภอแม่ทะ อำเภอเสริมงาม อำเภอเกาะคา อำเภอสบปราบ ส่วนภาษากลุ่มย่อยลำปางตอนใต้ ได้แก่ ภาษาที่ใช้ในเขตอำเภอเถิน และอำเภอแม่พริก

ภาษาชนกลุ่มน้อยในจังหวัดลำปาง มีภาษาพูดแตกต่างกันไปตามชาติพันธุ์ มีอยู่ ๙ ภาษาด้วยกันคือ

ภาษาไทยลื้อ ในจังหวัดลำปางมีผู้พูดภาษาไทยลื้ออยู่ประมาณ ๑๐,๕๐๐ คน ในทุกหมู่บ้านของตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมือง ฯ

และบ้านสบปุง บ้านฮ้องห้า ตำบลน้ำใจ อำเภอแจ้ห่ม

ภาษาขมุ มีผู้พูดอยู่ประมาณ ๓๐๐ คน ในพื้นที่บ้านแม่พร้าว บ้านกลางห้วย ตำบลบ้านกวต อำเภอองาว และบ้านนาใหม่ ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม

ภาษาลีละ มีผู้พูดอยู่เล็กน้อยประมาณ ๑๐๐ คน ในพื้นที่บ้านวังใหม่ ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ

ภาษากะเหรี่ยง มีผู้พูดอยู่ประมาณ ๓,๙๐๐ คน ในเขตสี่อำเภอคือ อำเภอองาว บ้านบ้านแม่คิง บ้านแม่ฮ่างเหนือ บ้านแม่ฮ่างใต้ ตำบลนาแก บ้านแม่จ้าว บ้านแม่ลั้งโน ตำบลบ้านร่อง และบ้านห้วยดัด ตำบลบ้านฮ้อน อำเภอเสริมงาม

ที่บ้านโป่งน้ำร้อน บ้านกลางสันโป่ง ตำบลเสริมกลาง และบ้านแม่เสียงพัฒนา ตำบลเสริมขวา อำเภอแม่เมาะ ที่บ้านห้วย
ตาด บ้านกลาง และบ้านแม่ส้าน ตำบลบ้านดง อำเภอเมืองปาน

ที่บ้านแม่ยาว บ้านห้วยมา บ้านห้วยโป่ง บ้านแม่กระโดง บ้านแม่ต๋อมนอก บ้านแม่ต๋อมใน บ้านแม่หมื่นนอก บ้านแม่หมื่นใน
ตำบลหัวเมือง อำเภอแจ้ห่ม ที่บ้านแม่จอกฟ้า ตำบลทุ่งผิง

ภาษามูเซอ มีผู้พูดอยู่ประมาณ ๑,๐๐๐ คน ในพื้นที่สามอำเภอ คือ

- อำเภอเมืองปาน ที่บ้านปางม่วง บ้านป่าคา ตำบลแจ้ซ้อนและบ้านมูเซอบ้านไร่ ตำบลหัวเมือง
- อำเภอแจ้ห่ม ที่บ้านห้วยริน บ้านแม่เม่า ตำบลทุ่งผิง
- อำเภองาว ที่บ้านธารสวรรค์ ตำบลปงเตา

ภาษาลีซอ มีผู้พูดอยู่ประมาณ ๒๐๐ คน ในพื้นที่บ้านวังใหม่ ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ

ภาษาอีเก้อ มีผู้พูดอยู่ประมาณ ๑,๓๐๐ คน ในพื้นที่สองอำเภอ คือ

- อำเภองาวที่บ้านแม่คิงเหนือ บ้านห้วยจอบ ตำบลนาแก ที่บ้านแม่คำหล้า ตำบลบ้านอ้อน ที่บ้านห้วย

น้ำตัน ตำบลปงเตา

- อำเภอแม่เมาะ ที่บ้านทาน ตำบลจางเหนือ

ภาษาม้ง มีผู้พูดอยู่ประมาณ ๑,๐๐๐ คน ในเขตสี่อำเภอ คือ

- อำเภอแจ้ห่ม ที่บ้านแม่ก่ากลาง บ้านแม่หัวแม่หล้า ตำบลเมืองมาย
- อำเภอวังเหนือ ที่บ้านผาแดง บ้านป่าจิวหวาน ตำบลทุ่งฮั่ว
- อำเภอเมืองปาน ที่บ้านแม่แวน บ้านใหม่พัฒนา ตำบลแจ้ซ้อน
- อำเภองาว ที่บ้านแม่พร้าว ตำบลบ้านหวด

ภาษาเย้า มีผู้พูดอยู่ประมาณ ๔,๘๐๐ คน ในเขตห้าอำเภอ คือ

- อำเภอเมือง ฯ ที่บ้านผาลาด ตำบลพระบาท
- อำเภองาว ที่บ้านแม่หยวก ตำบลบ้านร้อง ที่บ้านปางหละ บ้านห้วยน้ำริน บ้านขุน แม่หวด ตำบล

บ้านหวด ที่บ้านห้วยโป่ง บ้านห้วยหก บ้านแม่หล้า บ้านแม่แก้ บ้านแม่อ้อน บ้านกิวต้า บ้านบ่อสี่เหลี่ยม บ้านขุนแหง
บ้านห้วยหม้อ ตำบลปงเตา

- อำเภอแจ้ห่ม ที่บ้านแม่เมาะ บ้านแม่ตาสามัคคี ตำบลปงดอน
- อำเภอวังเหนือ ที่บ้านแม่แจ่มเย้า ตำบลแจ้ซ้อน

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

๑. เครื่องเคลือบดินเผา เนื่องจากจังหวัดลำปางมีแหล่งดินขาวที่มีคุณภาพดีที่สุดในประเทศไทยและมี
มีเป็นจำนวนมาก จึงก่อให้เกิดอุตสาหกรรมเครื่องเคลือบดินเผาขึ้น ซึ่งมีโรงงานผลิตอยู่สองฝั่งเส้นทางเข้าตัวเมือง
ลำปางมีร้านจำหน่ายอยู่ในตัวเมือง นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมกรรมวิธีในการปั้น และเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ ได้ที่โรงงาน

๒. กระจาดยาส ทำมาจากปอสาซึ่งเป็นไม้เนื้ออ่อนชนิดหนึ่ง มีเนื้อเยื่อเหนียวและมีคุณสมบัติในการ
นำมาทำกระจาด ประโยชน์ของกระจาดยาสสามารถนำมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของได้หลายอย่าง เช่น รม โคมไฟ ไม้เทียน
ดอกไม้แห้งและของที่ระลึกต่างๆ เป็นต้น ในจังหวัดลำปางมีการทำกระจาดยาส เป็นอุตสาหกรรมพื้นบ้านที่มีชื่อเสียง
คือที่บ้านน้ำโห่ง

๓. รถม้าย่อขนาด ซึ่งถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของเมืองลำปางเคยทำได้ เป็นของฝากที่ผู้รับชมต้องประทับใจ ในงานศิลปะที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นมาจากความประณีตละเอียดอ่อนของผู้ที่มีความผูกพันและเข้าใจองค์ประกอบ ทุกส่วนของรถม้า เพราะสร้างให้ขยับเขยื้อนได้ มีการตกแต่งรถม้าและเครื่องแต่งกายของสารถี ได้สวยงามเหมือนรถม้าจริง

๔. การแกะสลัก หมายถึงการสกัด เจียร ถาก ตัด แต่ง ดุน ขุด หรือขีดวัสดุบางชนิด ให้เกิด สิ่งประดิษฐ์หรือลวดลายที่สวยงามตามที่ออกแบบสร้างสรรค์ไว้ มีจุดประสงค์เพื่อใช้เป็นงานศิลปะหรืองานตกแต่ง

๕. ผ้าทอ ในบางหมู่บ้านยังมีการทอผ้าด้วยกี่พื้นเมือง โดยใช้ฝ้ายที่ปลูกขึ้นเอง เช่น "บ้านหลวง" อำเภอแม่ทะ ที่นิยมทอเป็นผ้าลายเชิง "บ้านทุ่งกว๋าว" อำเภอเมืองปาน นิยมทอเป็นผ้าลายยก นอกจากนี้ยังมีที่อำเภอแจ้ห่ม และที่ "บ้านฝ้าย" ตำบลพิชัย อำเภอเมือง ซึ่งมีโรงงานทอผ้าและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากฝ้ายทอมือ

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

ลำปางประกอบด้วย กลุ่มน้ำวังและกลุ่มน้ำงาว มีการแบ่งพื้นที่กลุ่มน้ำวังออกเป็น ๗ กลุ่มน้ำสาขา สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

๑. กลุ่มน้ำแม่ น้ำวังตอนบน มีพื้นที่ประมาณ ๑,๖๓๙.๕๕ ตารางกิโลเมตร มีแหล่งต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาผีปันน้ำบริเวณดอยหลวง บ้านป่าหุง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ที่อยู่ทางทิศเหนือของอำเภอวังเหนือ บริเวณตำบลวังแก้ว เขตติดต่ออำเภอวังเหนือกับอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ครอบคลุมพื้นที่อำเภอวังเหนือ และอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง รวมตำบลที่อยู่ในพื้นที่กลุ่มน้ำสาขาทั้งหมด ๑๑ ตำบล มีกลุ่มน้ำย่อยที่สำคัญ คือ กลุ่มน้ำแม่เย็นและกลุ่มน้ำแม่มา

๒. กลุ่มน้ำแม่สอย มีพื้นที่ประมาณ ๗๓๒.๙๗ ตารางกิโลเมตร มีแหล่งกำเนิดมาจากเทือกเขาทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ แนวเขตแดนจังหวัดลำปางกับเชียงใหม่ กลุ่มน้ำแม่สอยอยู่ในเขตพื้นที่ในอำเภอแจ้ห่ม และอำเภอเมืองปาน รวมตำบลที่อยู่ในพื้นที่ ๕ ตำบล มีกลุ่มน้ำย่อยที่สำคัญ คือ กลุ่มน้ำแม่ปานและกลุ่มน้ำแม่มอน

๓. กลุ่มน้ำแม่ต๋อย มีพื้นที่ประมาณ ๘๐๙.๓๘ ตารางกิโลเมตร มีแหล่งต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาในเขตอำเภอเมืองปาน ไหลจากทิศเหนือลงมาจากทิศใต้เข้าเขตอำเภอเมืองลำปางก่อนไปบรรจบกับแม่น้ำวังที่อำเภอเมืองลำปาง พื้นที่กลุ่มน้ำอยู่ในอำเภอเมืองปานและอำเภอเมืองลำปาง รวมตำบลที่อยู่ในพื้นที่ ๔ ตำบล

๔. กลุ่มน้ำแม่ น้ำวังตอนกลาง มีพื้นที่ประมาณ ๒,๐๗๗.๐๗ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่อำเภอห้างฉัตร อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเกาะคา และอำเภอแจ้ห่ม มีกลุ่มน้ำย่อยที่สำคัญ คือ กลุ่มน้ำแม่ยาว น้ำแม่ไพร น้ำแม่ตาล และน้ำแม่เกียง รวมตำบลที่อยู่ในพื้นที่ ๓๓ ตำบล

๕. กลุ่มน้ำแม่จาง มีพื้นที่ประมาณ ๑,๖๒๖.๘๖ ตารางกิโลเมตร เป็นกลุ่มน้ำสาขาขนาดกลางที่สำคัญ กลุ่มน้ำหนึ่งของกลุ่มน้ำวัง มีต้นกำเนิดมาจากดอยหลวงกับดอยผาแดง ซึ่งเป็นแนวสันปันน้ำกับกลุ่มน้ำงาว ครอบคลุมพื้นที่อำเภอแม่ทะกับอำเภอแม่เมาะทั้งหมด มีทิศทางการไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไปบรรจบกับแม่น้ำวังที่บ้านสบจาง ในเขตอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง มีกลุ่มน้ำย่อยที่สำคัญ คือ ลำน้ำแม่เมาะ ลำน้ำแม่ทะ และลำน้ำแม่วะ รวมตำบลที่อยู่ในพื้นที่ ๑๕ ตำบล

๖. กลุ่มน้ำแม่ต้า มีพื้นที่ประมาณ ๗๕๕.๗๕ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเสริมงาม มีแหล่งต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาเขตอำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง กับอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ไหลไปบรรจบแม่น้ำวังในเขตอำเภอสบปราบ มีลุ่มน้ำย่อยที่สำคัญ คือลุ่มน้ำแม่เสียงและน้ำแม่เสริม รวมตำบลที่อยู่ในพื้นที่ ๔ ตำบล

๗. ลุ่มน้ำแม่น้ำวังตอนล่าง มีพื้นที่ ๓,๑๕๑.๕๘๑ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเกาะคา อำเภอแม่ทะ เกออสบปราบ อำเภอเถิน อำเภอแม่พริก และพื้นที่ในเขตอำเภอบ้านตาก อำเภอสามเงา จังหวัดตาก มีลุ่มน้ำสาขาที่สำคัญ คือ ห้วยแม่พริกและห้วยแม่สลิด รวมตำบลที่อยู่ในพื้นที่ ๒๒ ตำบล ส่วนลุ่มน้ำจาวนั้น เป็นลุ่มน้ำสาขาของแม่น้ำยม

๘.๒ ป่าไม้

จังหวัดลำปางมีเนื้อที่ป่าไม้ ๕,๕๑๓,๖๕๖.๘๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖๔ ของพื้นที่จังหวัด มีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๓๓ ป่า อุทยานแห่งชาติ ๗ แห่ง วนอุทยานแห่งชาติ ๑ แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง ตามรายละเอียด ดังนี้

● ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๓๓ ป่า เนื้อที่ ๕,๓๐๒,๔๗๔.๐๐ ไร่

ลำดับที่	ชื่อ	อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	กฎกระทรวง ฉบับที่/พ.ศ.
๑.	ป่าแม่ปาย	แจ้ห่ม	๒๖,๘๗๕.๐๐	๒๖/๒๕๐๑
๒.	ป่าแม่ตั่ง	แม่พริก	๕๖.๒๕	๙๔/๒๕๐๕
๓.	ป่าแม่จาง	เมือง -แม่ทะ	๑๐๖,๙๖๘.๗๕	๑๐๒/๒๕๐๕
๔.	ป่าแม่สะเสียม	เกาะคา -สบปราบ	๔๐,๖๒๕.๐๐	๑๐๔/๒๕๐๕
๕.	ป่าแม่เคิม - ป่าแม่ปะ	เถิน	๑๔๒,๖๒๕.๐๐	๒๐๙/๒๕๐๗
๖.	ป่าแม่ทรายคำ	แจ้ห่ม -เมือง	๑๔๐,๖๒๕.๐๐	๗๙/๒๕๐๘
๗.	ป่าแม่เมาะ	แม่เมาะ - เมือง	๑๘๑,๙๑๓.๐๐	๒ พ.ย.๒๕๕๐
๘.	ป่าดอยขุนตาล	ห้างฉัตร- เมือง	๑๒๐,๓๕๐.๐๐	๓๕๙/๒๕๑๑
๙.	ป่าแม่พริก	แม่พริก	๒๐๓,๑๓๐.๐๐	๔๖๖/๒๕๑๕
๑๐.	ป่าแม่จาง (ตอนขุน)	แม่เมาะ	๒๑๕,๐๐๐.๐๐	๔๙๙/๒๕๑๕
๑๑.	ป่าแม่จาวฝั่งซ้าย	จาว	๒๙๔,๐๐๐.๐๐	๕๑๘/๒๕๑๕
๑๒.	ป่าแม่แจ้ฟ้า	แจ้ห่ม	๑๖๘,๕๒๑.๐๐	๕๕๒/๒๕๑๖
๑๓.	ป่าแม่สุก-ป่าแม่สอย	แจ้ห่ม-เมืองปาน	๓๙๕,๐๐๐.๐๐	๕๖๐/๒๕๑๖
๑๔.	ป่าแม่จางใต้ฝั่งซ้าย	เกาะคา -แม่ทะ	๑๒๒,๔๐๐.๐๐	๖๑๐/๒๕๑๖
๑๕.	ป่าแม่ไฮ	เกาะคา -แม่ทะ - สบปราบ	๕๓,๑๒๕.๐๐	๖๒๐/๒๕๑๖
๑๖.	ป่าแม่ยาง-ป่าแม่อาจ	เมือง	๒๖๒,๕๐๐.๐๐	๖๙๒/๒๕๑๗
๑๗.	ป่าแม่จาวฝั่งขวา	จาว -แม่เมาะ	๑๐๔,๑๘๗.๐๐	๗๒๒/๒๕๑๘
๑๘.	ป่าแม่เรียง	เสริมงาม -เกาะคา	๒๓๕,๔๙๔.๐๐	๗๓๙/๒๕๑๘
๑๙.	ป่าแม่จางฝั่งซ้าย	แม่ทะ	๖๗,๓๑๒.๐๐	๗๔๗/๒๕๑๘

ลำดับที่	ชื่อ	อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	กฎกระทรวง ฉบับที่/พ.ศ.
๒๐.	ป่าแม่ตำ-ป่าแม่มาย	เมือง - แจ้ห่ม	๒๔๒,๐๐๐.๐๐	๗๖๗/๒๕๑๘
๒๑.	ป่าแม่เสริม	เสริมงาม- เกาะคา	๒๑๓,๒๕๐.๐๐	๗๗๒/๒๕๑๘
๒๒.	ป่าแม่วะ	แม่พริก- เกิน	๙๖,๘๗๕.๐๐	๗๙๙/๒๕๒๑
๒๓.	ป่าแม่โป่ง	งาว	๒๕๐,๓๐๖.๐๐	๘๖๖/๒๕๒๒
๒๔.	ป่าขุนวังแปลงที่ ๑	วังเหนือ- แจ้ห่ม	๑๖๔,๒๓๔.๐๐	๙๓๕/๒๕๒๔
๒๕.	ป่าแม่ต๋อยฝั่งขวา	เมือง -เมืองปาน	๗๖,๐๐๐.๐๐	๙๕๕/๒๕๒๔
๒๖.	ป่าแม่ยาว	ห้างฉัตร -เกาะคา	๘๔,๘๑๒.๐๐	๙๗๓/๒๕๒๕
๒๗.	ป่าแม่ปราบ	สบปราบ - เกิน	๘๔,๘๔๓.๐๐	๑,๐๕๓/๒๕๒๗
๒๘.	ป่าแม่อาบ	เกิน	๑๖๘,๗๕๐.๐๐	๑,๐๖๖/๒๕๒๗
๒๙.	ป่าขุนวังแปลงที่ ๒	วังเหนือ	๑๙๑,๕๓๘.๐๐	๑,๐๗๘/๒๕๒๗
๓๐.	ป่าแม่ทาน	สบปราบ-เกาะคา-แม่ทะ	๑๐๘,๑๒๕.๐๐	๑,๐๘๐/๒๕๒๗
๓๑.	ป่าแม่มอก	เกิน	๔๘๖,๐๙๔.๐๐	๑,๑๐๔/๒๕๒๘
๓๒.	ป่าขุนวังแปลงที่ ๓	วังเหนือ	๑๗๙,๓๙๕.๐๐	๑,๑๑๐/๒๕๒๘
๓๓.	ป่าแม่ต๋อยฝั่งซ้าย	เมือง - เมืองปาน - แจ้ห่ม	๗๕,๕๖๐.๐๐	๑,๑๘๙/๒๕๒๙
รวม			๕,๓๐๒,๔๗๔.๐๐	

● อุทยานแห่งชาติ จำนวน ๗ แห่ง

ที่	อุทยานแห่งชาติ	ที่ตั้ง	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่อยู่ใน จ.ลำปาง (ไร่)
๑	แจ้ห่ม	อ.เมืองปาน จ.ลำปาง	๔๘๐,๐๐๐	๔๘๐,๐๐๐
๒	ขุนตาล	อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง - จ.ลำพูน	๑๕๙,๕๕๖.๒๕	๑๒๐,๓๕๐
๓	เวียงโกศัย	จ.แพร่, อ.เกิน -สบปราบ -แม่ทะ	๒๕๖,๒๕๐.๐๐	๑๖๗,๙๑๒
๔	แม่ยม	จ.แพร่, อ.งาว	๒๘๔,๒๑๘.๗๕	๗,๖๗๕
๕	ดอยหลวง	จ.เชียงราย, อ.วังเหนือ	๗๓๑,๒๕๐.๐๐	๑๘๗,๒๗๘
๖	แม่วะ	จ.ตาก, อ.เกิน-แม่พริก	๓๖๔,๑๗๓.๐๐	๒๖๔,๑๗๓
๗	ถ้ำผาไท	อ.งาว - แจ้ห่ม -แม่เมาะ	๗๕๘,๗๕๐.๐๐	๗๕๘,๗๕๐
รวม			๓,๐๓๔,๑๙๘	๑,๙๘๖,๑๓๘

● **เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า** จำนวน ๑ แห่ง

ที่	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	ที่ตั้ง	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่อยู่ใน จ.ลำปาง (ไร่)
๑	ดอยผาเมือง	จ.ลำพูน - อ.ห้างฉัตร	๓๖๔,๔๔๙	๘๖,๙๘๔

● **วนอุทยานแห่งชาติ** จำนวน ๑ แห่ง

ที่	วนอุทยานแห่งชาติ	ที่ตั้ง	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่อยู่ใน จ.ลำปาง (ไร่)
๑	ม่อนพระยาแช่	ท้องที่ ต.พิชัย อ.เมืองลำปาง	๑๘,๕๗๙ - ๐ - ๐๐	๑๘,๕๗๙-๐-๐๐

ที่มา : สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ ลำปาง และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ (สาขาลำปาง)

๘.๓ ภูเขา

พื้นที่ของภาคเหนือประกอบด้วยภูเขากระจายอยู่ ๓ ใน ๔ ของภาค นั้นได้ตัดแบ่งที่ราบลุ่มแม่น้ำให้กระจายออกจากกันไม่เป็นผืนใหญ่เหมือนที่ราบในภาคกลางหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดลำปางเป็นที่ราบ ที่อยู่ระหว่างทิวเขาผีปันน้ำ ซึ่งเป็นทิวเขาที่มีลักษณะซับซ้อน โดยแนวของทิวเขาเอง ต่างเชื่อมต่อกันเป็นโครงข่ายอยู่ทางซีกตะวันออกของภาคเหนือ

ที่มาของชื่อ “ผีปันน้ำ” มาจากแหล่งต้นกำเนิดของแม่น้ำหลายสายที่แยกทิศทางการไหลไปได้แก่ แม่น้ำปิง วัง ยม และน่าน ที่ไหลลงใต้สู่แม่น้ำเจ้าพระยา และกลุ่มน้ำแม่ลาว น้ำแม่กก และน้ำแม่อิง ที่ไหลขึ้นเหนือไปลงแม่น้ำโขง

ทิวเขาผีปันน้ำ ทอดตัวไปมาอย่างสลับซับซ้อน เริ่มจากเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ กับอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ทอดยาวไปทางทิศใต้ตามแนวเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างอำเภอไชยปราการและอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ กับอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ถึงดอยผาโจ้ว จึงหักกลับไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือและทิศเหนือ ตามแนวเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย กับอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง แล้วหักวกไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวเส้นแบ่งเขตจังหวัดระหว่างอำเภอบ้านฝาง จังหวัดเชียงใหม่ กับอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง และระหว่างอำเภอวังเหนือและอำเภอกาว จังหวัดลำปาง กับอำเภอแม่ใจ อำเภอเมืองพะเยา และอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จากนั้นทิวเขาก็กลับไปทางทิศเหนือ ตามแนวเส้นแบ่งเขตอำเภอดอกคำใต้ อำเภอจุน และอำเภอเชียงคำ กับอำเภอเชียงม่วนและอำเภอบึง จังหวัดพะเยา จนสิ้นสุดทิวเขาที่จุดบรรจบกับทิวเขาหลวงพระบาง รวมความยาวประมาณ ๔๗๕ กิโลเมตร

ตัวเมืองลำปางอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๒๓๔.๙๒ เมตร และภูเขาสูงที่สุดอยู่ที่อำเภอเมืองปาน ชื่อว่า “ดอยลังกา” ความสูง ๑,๙๘๖ เมตร บนละติจูด เหนือ ๑๘ องศา ๕๙' ๕๓" และลองจิจูด ตะวันออก ๙๙ องศา ๒๔' ๒๖"

๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

จังหวัดลำปาง มีประทุนบัตร จำนวน ๙๙ แปลง ผู้ถือประทุนบัตร ๒๔ เหมือง โดยจำแนกตามชนิดแร่ ดังนี้

๑. ถ่านหิน	จำนวน ๕๗ แปลง
๒. หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	จำนวน ๑๖ แปลง
๓. ดินขาว	จำนวน ๑๐ แปลง
๔. หินดินดานและหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	จำนวน ๖ แปลง
๕. หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง	จำนวน ๘ แปลง
๖. บอลเคลย์	จำนวน ๒ แปลง
๗. บอลเคลย์+ถ่านหิน	จำนวน ๑ แปลง
๘. หินดินดานเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	จำนวน ๖ แปลง
๙. หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมเคมี	จำนวน ๓ แปลง
๑๐. ดินขาว+หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	จำนวน ๑ แปลง
๑๑. ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์	จำนวน ๒ แปลง
๑๒. พลวง	จำนวน ๒ แปลง
๑๓. หินอ่อน	จำนวน ๑ แปลง

ปี ๒๕๖๑ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑) มีประทุนบัตรที่เปิดการทำเหมืองแร่ในพื้นที่จังหวัดลำปาง จำนวน ๙๙ แปลง (๒๔ เหมือง) และมีโรงงานไม่ บด หรือย่อยหิน จำนวน ๗ โรงงาน เปิดทำการ จำนวน ๖ โรงงาน

โดยปริมาณการผลิตแร่ทั้งหมด ประมาณ ๒๔ ล้านเมตริกตัน ชนิดแร่ที่ผลิตได้มากที่สุดได้แก่ ถ่านหิน รองลงมา เป็นหินอุตสาหกรรม (หินปูน-ซีเมนต์) และหินอุตสาหกรรม (หินปูน-ก่อสร้าง) ตามลำดับ

ปริมาณการผลิต

ลำดับ	ชนิดแร่	ปริมาณการผลิต (เมตริกตัน)	
		พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๑	ดินขาว - แต่งแล้วเกรดเซรามิค	๒๗,๖๑๙.๐๐	๒๘,๙๐๓.๐๐
๒	บอลเคลย์	๘๓๑,๘๖๕.๘๙	๑๒๙,๒๙๕.๙๘
๓	ถ่านหิน	๑๖,๒๕๖,๓๕๕.๔๔	๑๖,๕๗๓,๑๘๒.๐๐
๔	ดินขาวที่ยังไม่ได้แต่งเกรดเซรามิค	๓๐๕,๕๓๙.๐๐	๑๙๗,๐๓๗.๐๐
๕	หินอุตสาหกรรม (หินปูน-เคมี)	๑,๔๘๐,๐๐๐.๐๐	๑,๔๓๕,๐๐๐.๐๐
๖	หินอุตสาหกรรม (หินปูน-ซีเมนต์)	๒,๕๙๒,๒๕๙.๗๔	๔,๔๓๖,๘๐๗.๓๐
๗	หินอุตสาหกรรม (หินปูน-ก่อสร้าง)	๑,๗๒๗,๒๑๘.๑๘	๑,๘๘๔,๓๘๐.๑๓
๘	หินอุตสาหกรรม (หินดินดาน-ซีเมนต์)	๙,๓๗๕.๐๐	๙,๓๗๕.๐๐
๙	ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์	๓๔๒,๗๖๘.๑๓	๒๕๖,๘๒๐.๕๘
	รวม	๒๓,๕๗๓,๐๐๐.๒๘	๒๔,๙๕๐,๘๐๐.๙๙

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑)

๙. การบริหารศูนย์จัดการขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจร องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง
- ๙.๑ ที่ตั้งโครงการ บ้านศรีดอนไชย หมู่ที่ ๕ ตำบลต้นธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
- ๙.๒ ขนาดพื้นที่ ๓๑๑ ไร่ ๒ งาน ๗๖.๙ ตารางวา
- ๙.๓ งบประมาณโครงการ ๖๙๔ ล้านบาท
- ๙.๔ ระยะเวลาที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๖๒๔.๖๗๒ ล้านบาท
แหล่งงบประมาณ งบประมาณแผ่นดิน บริษัทก่อสร้าง วิพีเอ็น คอลเล็คชั่น จำกัด ปีที่สร้าง ๒๕๕๒
- ๙.๕ ระยะเวลาที่ ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๖๙.๔๐๘ ล้านบาท
แหล่งงบประมาณ งบท้องถิ่นสมทบ บริษัทก่อสร้าง วิพีเอ็น คอลเล็คชั่น จำกัด ปีที่สร้าง ๒๕๕๒
- ๙.๖ ปีที่เริ่มดำเนินการ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙
- ๙.๗ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าระบบปัจจุบันเฉลี่ย ๑๒๐ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๓๔ ของประสิทธิภาพ
การกำจัดที่ออกแบบไว้ (๓๕๐ ตัน/วัน)
- ๙.๘ องค์ประกอบของขยะ ณ จุดรับขยะ

ลำดับที่	ประเภท	ร้อยละ
๑	ขยะรีไซเคิล	๑.๓๔
	๑.๑ กระดาษ	๐.๐๗
	๑.๒ ขวดพลาสติกใส	๐.๑๑
	๑.๓ พลาสติก(แข็ง สี ขุ่น)	๐.๐๕
	๑.๔ แก้ว	๐.๙๘
	๑.๕ โลหะ	๐.๑๒
	๑.๖ อลูมิเนียม	๐.๐๑
๒	ขยะย่อยสลาย(หมักปุ๋ย)	๒.๙๙
๓	ขยะทั่วไป(เชื้อเพลิง RDF)	๗๔.๐๘
๔	ขยะอันตราย	๐.๐๓
๕	ขยะฝังกลบ	๑๘.๖๐

หมายเหตุ : ส่วนที่เหลือเป็นน้ำเสียจากขยะมูลฝอย
ข้อมูล ณ เดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ.๒๕๖๒

๙.๙ หน่วยงานที่เข้าร่วมการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

หน่วยงาน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	อำเภอ	ปริมาณขยะเข้าระบบ (กิโลกรัม/เดือน)
๑) เทศบาลเมืองพิชัย	เมืองลำปาง	๒๑๐,๘๖๐
๒) เทศบาลตำบลต้นธงชัย	เมืองลำปาง	๒๘๖,๖๒๐
๓) เทศบาลตำบลปอแก้ว	เมืองลำปาง	๑๖๘,๙๒๐
๔) องค์การบริหารส่วนตำบลปอแก้ว	เมืองลำปาง	๑๗๘,๑๑๐
๕) องค์การบริหารส่วนตำบลพิชัย	เมืองลำปาง	๑๑๕,๖๒๐
๖) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสด็จ	เมืองลำปาง	๑๐๖,๑๓๐
๗) องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งผาย	เมืองลำปาง	๑๐๖,๙๕๐
๘) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเอื้อม	เมืองลำปาง	๗๕,๕๖๐
๙) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า	เมืองลำปาง	๗๙,๕๖๐
๑๐) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแลง	เมืองลำปาง	๕๖,๕๐๐
๑๑) องค์การบริหารส่วนตำบลบุญนาควัฒนา	เมืองลำปาง	๔๓,๔๕๐
๑๒) องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา	เมืองลำปาง	๔๐,๙๐๐
๑๓) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคำ	เมืองลำปาง	๔๑,๕๒๐
๑๔) เทศบาลตำบลปางยาว	ห้างฉัตร	๑๔๑,๐๘๐
๑๕) เทศบาลตำบลห้างฉัตรแม่ตาล	ห้างฉัตร	๑๐๗,๘๓๐
๑๖) เทศบาลตำบลห้างฉัตร	ห้างฉัตร	๖๑,๗๓๐
๑๗) เทศบาลตำบลเมืองยาว	ห้างฉัตร	๖๐,๘๓๐
๑๘) องค์การบริหารส่วนตำบลวอแก้ว	ห้างฉัตร	NA
๑๙) องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล	ห้างฉัตร	NA
๒๐) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหล่ม	ห้างฉัตร	๗๐,๓๐๐
๒๑) เทศบาลตำบลศาลา	เกาะคา	๘๗,๓๖๐
๒๒) เทศบาลตำบลเกาะคา	เกาะคา	๑๐๙,๘๒๐
๒๓) เทศบาลตำบลวังพร้าว	เกาะคา	๕๑,๖๗๐
๒๔) เทศบาลตำบลท่าผา	เกาะคา	๕๔,๔๒๐
๒๕) เทศบาลตำบลเกาะคาแม่ยาว	เกาะคา	๒๖,๙๗๐
๒๖) องค์การบริหารส่วนตำบลใหม่พัฒนา	เกาะคา	NA
๒๗) เทศบาลตำบลน้ำโจ้	แม่ทะ	๗๗,๙๙๐

หน่วยงาน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	อำเภอ	ปริมาณขยะเข้าระบบ (กิโลกรัม/เดือน)
๒๘) เทศบาลตำบลนาครีว	แม่ทะ	๕๙,๔๒๐
๒๙) เทศบาลตำบลสิริราช	แม่ทะ	๕,๖๑๐
๓๐) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบอม	แม่ทะ	๒๔,๐๗๐
๓๑) องค์การบริหารส่วนตำบลวังเงิน	แม่ทะ	๑๗๐
๓๒) องค์การบริหารส่วนตำบลดอนไฟ	แม่ทะ	NA
๓๓) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกิว	แม่ทะ	NA
๓๔) องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเสือ	แม่ทะ	๓๕,๖๒๐
๓๕) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แม่เมาะ	แม่เมาะ	๘๐,๖๐๐
๓๖) เทศบาลตำบลแม่เมาะ	แม่เมาะ	๒๑๙,๓๘๐
๓๗) องค์การบริหารส่วนตำบลสบป่าด	แม่เมาะ	๖๓,๑๑๐
๓๘) องค์การบริหารส่วนตำบลนาสัก	แม่เมาะ	๔๖,๒๗๐
๓๙) องค์การบริหารส่วนตำบลจางเหนือ	แม่เมาะ	๒๘,๖๘๐
๔๐) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง	แม่เมาะ	๓๔,๐๓๐
๔๑) เทศบาลตำบลเมืองปาน	เมืองปาน	NA
๔๒) องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกวาว	เมืองปาน	๖๗,๗๔๐
๔๓) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขอ	เมืองปาน	๒๘,๔๘๐
๔๔) เทศบาลตำบลแจ้ห่ม	แจ้ห่ม	๖๔,๐๒๐
๔๕) เทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง	แจ้ห่ม	๙,๙๒๐
๔๖) องค์การบริหารส่วนตำบลวิเชตนคร	แจ้ห่ม	๗๓,๐๗๐
๔๗) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สุก	แจ้ห่ม	๒,๐๐๐
๔๘) เทศบาลตำบลวังเหนือ	วังเหนือ	๕๖,๕๕๐
๔๙) องค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ	วังเหนือ	๓๐,๓๗๐
๕๐) เทศบาลตำบลศาลา	เกาะคา	๘๗,๓๖๐
๕๑) เทศบาลตำบลเกาะคา	เกาะคา	๑๐๙,๘๒๐
๕๒) เทศบาลตำบลวังพร้าว	เกาะคา	๕๑,๖๗๐

หมายเหตุ : NA = หน่วยงานที่ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ การคิดค่าบริการจัดการขยะมูลฝอย

แต่ยังไม่นำขยะมูลฝอยเข้ามาบริหารจัดการ

ข้อมูล ณ เดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ.๒๕๖๒

๙.๑๐ บ่อฝังกลบขยะมูลฝอยจำนวน ๒ บ่อมีความสามารถในการรองรับปริมาณขยะมูลฝอยได้ ๕๐๐ ตัน/วัน

บ่อที่ ๑ ขนาด ๒๒๗,๘๖๗ลูกบาศก์เมตร

บ่อที่ ๒ ขนาด ๒๒๘,๐๑๕ลูกบาศก์เมตร

๙.๑๑ ระบบบำบัดน้ำขยะมูลฝอยชนิด บ่อปรับเสถียร (Stabilization Pond) ประกอบด้วย ๔ บ่อ ดังนี้

๑. บ่อ anaerobic ขนาด ๒๒,๐๙๖ ลูกบาศก์เมตร

๒. บ่อ aerobic ขนาด ๖,๒๕๐ ลูกบาศก์เมตร

๓. บ่อ facultative ขนาด ๑๒,๒๕๖ ลูกบาศก์เมตร

๔. บ่อ maturation & polish ขนาด ๑๖,๔๓๒ ลูกบาศก์เมตร

๙.๑๒ ระบบควบคุมกลิ่นชนิด Wet Scrubber จำนวน ๒ จุด

๙.๑๓ ระบบติดตามตรวจสอบน้ำใต้ดิน (บ่อสังเกตการณ์)จำนวน ๒ บ่อ

๙.๑๔ การบริหารจัดการศูนย์จัดการขยะมูลฝอย โดยการจ้างเหมา บริษัท วีพีเอ็น คอลเล็คชั่น จำกัด อัตราค่าจ้าง ๔๔๕ บาท/ตัน

๙.๑๕ การเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะมูลฝอยอัตรา ๑๕๐บาท/ตัน จากหน่วยงานที่นำขยะมูลฝอย เข้ามาจัดการ

๑๐. จำนวนข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ และพนักงานจ้างทั่วไป ของ อบจ.ลำปาง

ลำดับที่	ประเภทบุคลากร	จำนวนรวม
๑	ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด แยกเป็น - มีผู้ครองตำแหน่ง จำนวน ๑๕๘ อัตรา - อัตราว่าง จำนวน ๔๘ อัตรา	๒๐๖ อัตรา
๒	ข้าราชการครู แยกเป็น - มีผู้ครองตำแหน่ง จำนวน ๑๐ อัตรา - อัตราว่าง จำนวน ๑๒ อัตรา	๒๒ อัตรา
๓	ลูกจ้างประจำ	๒๒ อัตรา
๔	พนักงานจ้าง แยกเป็น - พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน ๔๒ อัตรา - พนักงานจ้างตามภารกิจผู้มีทักษะ จำนวน ๓๐ อัตรา - พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน ๔๑ อัตรา - อัตราว่าง จำนวน ๓๖ อัตรา	๑๔๙ อัตรา
	รวมทั้งหมด	๓๙๙ อัตรา

(ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๒ ตามกรอบแผนอัตรากำลัง ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓)

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริการ
ส่วนจังหวัดลำปาง

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนจังหวัดลำปาง

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางเป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการให้บริการสาธารณะและการจัดกิจกรรมสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน โดยยึดโยงกับนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ประเทศ แผนพัฒนาภาค/กลุ่มจังหวัด/จังหวัด และแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องและสัมพันธ์กัน สามารถบรรลุเป้าหมายในภาพรวมของการพัฒนาได้

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) มี ๖ ยุทธศาสตร์ ๓๖ แนวทาง ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง มี ๗ แนวทาง ดังนี้

๑. เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. ปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

๓. การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

๔. การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับและรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่

๕. การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผนึกกำลังป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

๖. การพัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗. การปรับกระบวนการทำงานของกำลังที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่นแนวราบมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มี ๖ แนวทาง ดังนี้

๑. การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนาสู่ชาติการค้า
๒. พัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็ง ยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาสู่ SMEs สู่สากล
๔. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ
๕. การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยและพัฒนา
๖. การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับนานาประเทศ ส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ ฯลฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของคน มี ๕ แนวทาง ดังนี้

๑. พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
๒. การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง
๓. ปลูกฝังระเบียบ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
๔. การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดี
๕. การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

มี ๕ แนวทาง ดังนี้

๑. สร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม
๒. พัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
๓. มีสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
๔. สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทูทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน
๕. พัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

มี ๖ แนวทาง ดังนี้

๑. จัดระบบอนุรักษ์ พินฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
๒. วางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ
๓. การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๕. การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๖. การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

มี ๗ แนวทาง ดังนี้

๑. การปรับโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม
๒. การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
๓. การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
๔. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๕. การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรม และเป็นสากล
๖. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานของภาครัฐ
๗. ปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายภาครัฐ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

วิสัยทัศน์ “สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

หลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)

การพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่๑๒ มุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ ๕ ปีที่จะสามารถต่อยอดในระยะต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยมีหลักการสำคัญของแผนพัฒนาฯดังนี้

๑. ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯฉบับที่ ๙

เพื่อให้เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผลมีความพอประมาณและมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพสร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศก็เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องมีคุณภาพและมีเสถียรภาพการกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมเป็นการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรักษาความหลากหลายทางชีวภาพชุมชนวิถีชีวิตค่านิยมประเพณีและวัฒนธรรม

๒. ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับ

คนไทยพัฒนาคคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัยใฝ่รู้มีความรู้มีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ดีรับผิดชอบต่อสังคมมีจริยธรรมและคุณธรรมพัฒนาคคนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพรวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูลอนุรักษ์ฟื้นฟูใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

๓. ยึด “วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี” มาเป็นกรอบของวิสัยทัศน์ประเทศไทย

ในแผนพัฒนาฯฉบับที่๑๒ วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคงมั่งคั่งยั่งยืน” โดยที่วิสัยทัศน์ดังกล่าวสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติได้แก่การมีเอกราชอธิปไตยและบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐการดำรงอยู่อย่างมั่นคงยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติการดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุข

ของประชาชนความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมความมั่นคงทางพลังงานอาหารและน้ำ
ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ
และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก
อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีประเทศไทยไม่เป็นภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทาง
เศรษฐกิจดีกว่า

๔. ยึด“เป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี๒๕๗๙”ที่เป็นเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ

๒๐ปีมาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน๕ปีแรกและเป้าหมายในระดับย่อยลงมาโดยที่เป้าหมาย
และตัวชี้วัดในด้านต่างๆมีความสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายที่ยั่งยืน (SDGs) ทั้งนี้เป้าหมายประเทศไทยในปี
๒๕๗๙ ซึ่งเป็นยอมรับร่วมกันนั้นพิจารณาจากทั้งประเด็นหลักและลักษณะของการพัฒนาลักษณะฐานการผลิต
และบริการสำคัญของประเทศลักษณะของคนไทยและสังคมไทยที่พึงปรารถนาและกลุ่มเป้าหมายในสังคมไทย
โดยกำหนดไว้ดังนี้ “เศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืนบนฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
สังคมไทยเป็นสังคมที่เป็นธรรมมีความเหลื่อมล้ำน้อยคนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นพลเมืองที่มีวินัยที่รู้และ
เรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิตมีความรู้มีทักษะและทัศนคติที่เป็นค่านิยมที่ดีมีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่
สมบูรณ์มีความเจริญเติบโตทางจิตวิญญาณมีจิตสาธารณะและทำประโยชน์ต่อส่วนรวมมีความเป็นพลเมืองไทย
พลเมืองอาเซียนและพลเมืองโลกประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีนานาชาติระบบเศรษฐกิจตั้งอยู่บนฐาน
ของการใช้นวัตกรรมมาดิดิจิทัลสามารถแข่งขันในการผลิตได้และค้าขายเป็นมีความเป็นสังคมประกอบการมีฐาน
การผลิตและบริการที่มีคุณภาพและรูปแบบที่โดดเด่นเป็นที่ต้องการในตลาดโลกเป็นฐานการผลิตและบริการ
ที่สำคัญเช่นการให้บริการคุณภาพทั้งด้านการเงินระบบโลจิสติกส์บริการด้านสุขภาพและท่องเที่ยวคุณภาพเป็น
ครัวโลกของอาหารคุณภาพและปลอดภัยเป็นฐานอุตสาหกรรมและบริการอัจฉริยะที่เป็นอุตสาหกรรมแห่ง
อนาคตที่ใช้นวัตกรรมทุนมนุษย์ทักษะสูงและเทคโนโลยีอัจฉริยะมาต่อยอดฐานการผลิตและบริการที่มี
ศักยภาพในปัจจุบันและพัฒนาฐานการผลิตและบริการใหม่ๆเพื่อนำประเทศไทยไปสู่การมีระบบเศรษฐกิจ
สังคมและประชาชนที่มีความเป็นอัจฉริยะ”

๕. ยึด“หลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อน

การเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานของการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม”แผนพัฒนา
ฉบับที่๑๒ มุ่งเน้นการสร้างเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีความครอบคลุมทั่วถึงเพื่อเพิ่มขยายฐาน
กลุ่มประชากรชั้นกลางให้กว้างขึ้นโดยกำหนดเป้าหมายในการเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจโอกาสทางสังคมและ
รายได้ของกลุ่มประชากรรายได้ต่ำสุดร้อยละ๔๐ให้สูงขึ้นนอกจากนี้การเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานของ
การใช้ภูมิปัญญาและพัฒนานวัตกรรมนับเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาในระยะต่อไปสำหรับ
ทุกภาคส่วนในสังคมไทยโดยที่เส้นทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วนั้นกำหนดเป้าหมาย
ทั้งในด้านรายได้ความเป็นธรรมการลดความเหลื่อมล้ำและขยายฐานคนชั้นกลางการสร้างสังคมที่มีคุณภาพ
และมีธรรมาภิบาลและความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๖. ยึด“หลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาว”จากการที่แผนพัฒนาฯเป็นกลไกเชื่อมต่อในลำดับแรกที่จะกำกับและส่งต่อแนวทางการพัฒนาและเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ๒๐ปี ให้เกิดการปฏิบัติในทุกระดับและในแต่ละด้านอย่างสอดคล้องกันแผนพัฒนาฯฉบับที่๑๒จึงให้ความสำคัญกับการใช้กลไกประชารัฐที่เป็นการรวมพลังขับเคลื่อนจากทั้งภาครัฐเอกชนและประชาชนและการกำหนดประเด็นบูรณาการของการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงและได้กำหนดในระดับแผนงาน/โครงการสำคัญที่จะตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาได้อย่างแท้จริงรวมทั้งการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่มีความครอบคลุมหลากหลายมิติมากกว่าในแผนพัฒนาฯฉบับที่ผ่านมาในการกำหนดเป้าหมายได้คำนึงถึงความสอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวของยุทธศาสตร์ชาติและการเป็นกรอบกำกับเป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับย่อยลงมาที่จะต้องถูกส่งต่อและกำกับให้สามารถดำเนินการให้เกิดขึ้นอย่างมีผลสัมฤทธิ์ภายใต้กรอบการจัดสรรงบประมาณการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินและการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการรวมทั้งการพัฒนาระบบราชการที่สอดคล้องเป็นสาระเดียวกันหรือเสริมหนุนซึ่งกันและกันแผนพัฒนาฯฉบับที่๑๒จึงกำหนดประเด็นบูรณาการเพื่อการพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางสำคัญประกอบการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินรวบรวมและกำหนดแผนงาน/โครงการสำคัญในระดับปฏิบัติและกำหนดจุดเน้นในการพัฒนาเชิงพื้นที่ในระดับสาขาการผลิตและบริการและจังหวัดที่เป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญในด้านต่างๆ

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯฉบับที่๑๒

๑. เป้าหมายการพัฒนาแผนพัฒนาฯฉบับที่๑๒ กำหนดเป้าหมายในด้านต่างๆในช่วงเวลา๕ปีโดยคำนึงถึงการดำเนินการต่อยอดต่อไปแผนพัฒนาฯฉบับที่๑๓๑๔และ๑๕เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ๒๐ปีและในขณะเดียวกันแผนพัฒนาฯฉบับนี้จัดทำเป้าหมายและตัวชี้วัดในรายละเอียดมากกว่าในแผนพัฒนาฯฉบับที่ผ่านมาเพื่อให้กำกับและเชื่อมโยงกับการกำหนดเป้าหมายในแผนระดับรองและแผนปฏิบัติการต่างๆได้ชัดเจนขึ้นโดยการจัดสรรงบประมาณและแผนปฏิบัติการต่างๆต้องแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงจากเป้าหมายที่เป็นผลสัมฤทธิ์ผลลัพธ์หลักๆกับผลผลิตในระดับแผนงานและโครงการได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแต่ละกลุ่มบูรณาการของการจัดสรรงบประมาณรวมถึงความเชื่อมโยงถึงตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของภาครัฐทั้งนี้แผนพัฒนาฯฉบับที่๑๒ได้ตั้งเป้าหมายในมิติหลักๆประกอบด้วย(๑) **คนไทยที่มีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์**มีวินัยมีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมมีความเป็นพลเมืองตื่นรู้มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์มีความรับผิดชอบและทาประโยชน์ต่อส่วนร่วมมีสุขภาพกายและใจที่ดีมีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณมีวิถีชีวิตที่พอเพียงมีความเป็นไทย(๒) **การลดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจน**การเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ๔๐มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ๑๕(๓) **ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้**โครงสร้างเศรษฐกิจปรับสู่เศรษฐกิจฐานบริการและดิจิทัลมีผู้ประกอบการรุ่นใหม่และเป็นสังคมผู้ประกอบการและมีผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่เข้มแข็งสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการรวมทั้งมีระบบการผลิตและให้บริการจากฐานรายได้เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นและเศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพและมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ๕ต่อปีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเป็นประเทศที่มีรายได้สูงภายในปี ๒๕๗๙ (๔) **ทุนทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม**

สามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความมั่นคงอาหารพลังงานและน้ำโดยเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและขนส่งไม่น้อยกว่าร้อยละ๗ ภายในปี๒๕๖๓เทียบกับการปล่อยในกรณีปกติมีปริมาณหรือสัดส่วนของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเพิ่มขึ้นและรักษาคุณภาพน้ำและคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน(๕) มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตยสังคมปลอดภัยสามัคคีสร้างภาพลักษณ์ดีและเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทยความขัดแย้งทางอุดมการณ์และความคิดในสังคมลดลงปัญหาอาชญากรรมลดลงประเทศไทยมีส่วนร่วมในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศเป็นต้นและ(๖) มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพทันสมัยโปร่งใสตรวจสอบได้กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชนบทบาทภาครัฐในการให้บริการซึ่งภาคเอกชนดำเนินการแทนได้ดีกว่าลดลงเพิ่มการใช้ระบบดิจิทัลในการให้บริการปัญหาคอร์รัปชั่นลดลงและการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระขึ้นเป้าหมายทั้ง๖กลุ่มหลักภายใต้แผนพัฒนาฯฉบับที่๑๒สะท้อนถึงเป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และเป้าหมายในระยะยาวภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องบรรลุภายในระยะเวลา๒๐ปี

๒. ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาสำคัญ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทยที่จะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯฉบับที่๑๒โดยที่สัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ๑๙.๘ของจำนวนประชากรทั้งหมดในขณะที่จำนวนประชากรวัยแรงงานได้เริ่มลดลงมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมาส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในภาวะที่ผลิตภาพแรงงานไทยก็ยังต่ำเนื่องจากปัญหาคุณภาพแรงงานความล่าช้าในการพัฒนาเทคโนโลยีและปัญหาการบริหารจัดการจึงเป็นข้อจำกัดในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและศักยภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศรวมทั้งการสร้างรายได้และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วย ทั้งนี้เมื่อพิจารณาคุณภาพคนพบว่ายังมีปัญหาในแต่ละช่วงวัยและส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงกันตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่พัฒนาการไม่สมวัยในเด็กปฐมวัยผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำการพัฒนาความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงานขณะที่ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพและมีแนวโน้มอยู่คนเดียวสูงขึ้นครอบครัวมีรูปแบบที่หลากหลายและเปราะบางสูงส่งผลต่อการบ่มเพาะให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพประกอบกับการเลื่อนไหลของวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยผ่านสังคมยุคดิจิทัลในขณะที่คนไทยจำนวนไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสมส่งผลต่อวิกฤตค่านิยมทัศนคติและพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตการพัฒนาในระยะต่อไปจึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดีมีทักษะทางสมองทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิตเพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพควบคู่กับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีมีสุขภาพะที่ดีมีคุณธรรมจริยธรรมมีระเบียบวินัยมีจิตสำนึกที่ต่อสังคมส่วนรวมมีทักษะความรู้และความสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็วบนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็งทั้งสถาบันครอบครัวสถาบันการศึกษาสถาบันศาสนาสถาบันชุมชนและภาคเอกชนที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูงอีกทั้งยังเป็นทุนทางสังคมสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

การพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาทำให้สังคมไทยก้าวหน้าไปในหลายด้านทั้งการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ที่ทำให้จำนวนคนยากจนลดลงบริการทางการศึกษาและสาธารณสุขขยายทั่วถึงมากขึ้น อย่างไรก็ตามการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมนับว่ามีความซับซ้อนและยังเป็นปัญหาท้าทายในหลายด้านทั้งความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรความแตกต่างของคุณภาพการบริการภาครัฐโดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลและในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่ได้รับบริการที่คุณภาพต่ำกว่ารวมทั้งข้อจำกัดในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลนอกจากนั้นยังมีเงื่อนไข/ปัจจัยเสี่ยงหลายประการที่อาจจะส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยรุนแรงขึ้นได้ อาทิ การเป็นสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยซึ่งจำนวนประชากรวัยแรงงานลดลงภาระพึ่งพิงต่อวัยแรงงานสูงขึ้นจากภาระเลี้ยงดูทั้งเด็กและผู้สูงอายุทำให้มีข้อจำกัดในการออมเพื่ออนาคตประกอบกับบางกลุ่มยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการเงินและการออมซึ่งอาจกลายเป็นผู้สูงอายุที่ยากจนในอนาคตได้นอกจากนั้นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ที่สามารถเข้าถึงซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีทักษะสูงทำให้สามารถได้รับผลตอบแทนสูงและทิ้งห่างจากผู้ที่ขาดทักษะและไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ขณะที่เดียวกันเทคโนโลยีก็สามารถทำให้ผู้ที่อยู่ห่างไกลสามารถเข้าถึงการศึกษาความรู้และบริการสาธารณสุขได้เป็นต้นซึ่งเป็นประเด็นท้าทายที่ต้องเร่งพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เพื่อไม่ให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูงโดยจำเป็นต้องมีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการเป็นองค์รวมทั้งมิติเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อมตลอดจนการพัฒนาภาคและเมืองและการบริหารจัดการภาครัฐ ดังนั้นการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาในยุทธศาสตร์อื่นๆ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มาเป็นพลังร่วมและสนับสนุนการพัฒนาอาชีวยุทธศาสตร์การสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนที่จะเป็นช่องทางให้ชุมชนและผู้ใช้แรงงานได้มีศักยภาพและโอกาสได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการ พัฒนาอย่างยั่งยืนที่เน้นการบริหารจัดการที่ดินให้มีการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการในภาครัฐที่จะช่วยสร้างความเป็นธรรมในสังคมป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและสร้าง ธรรมาภิบาล ในสังคมไทยและยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจที่จะช่วยกระจายความเจริญ และรายได้ไปสู่พื้นที่

สำหรับยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในช่วง ๕ ปีต่อจากนี้ได้ให้ความสำคัญกับการดาเนินการยกระดับคุณภาพบริการทางสังคมให้ทั่วถึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษาและสาธารณสุขรวมทั้งการปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคมในประเทศไทยซึ่งเป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจากที่ได้ ขับเคลื่อนและผลักดันในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และมุ่งเน้นมากขึ้นในเรื่องการเพิ่มทักษะแรงงานและการ ใช้นโยบายแรงงานที่สนับสนุนการเพิ่มผลิตภาพแรงงานและเสริมสร้างรายได้สูงขึ้นและการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพรายได้และให้ความช่วยเหลือ ที่เชื่อมโยงการเพิ่มผลิตภาพสำหรับประชากรกลุ่มร้อยละ ๔๐ รายได้ต่ำสุดผู้ด้อยโอกาสสตรีและผู้สูงอายุ อาทิ

การสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดย่อมวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเพื่อสังคมการพัฒนาองค์กรการเงินฐานรากและการเข้าถึงเงินทุนเพื่อสร้างอาชีพและการสนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตคุณภาพดีที่ราคาเป็นธรรมเป็นต้นและในขณะเดียวกันก็ต้องเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งบประมาณเชิงพื้นที่และบูรณาการเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๒ เศรษฐกิจโลกยังอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวจากปัญหาวิกฤตต่างๆ การแข่งขันในตลาดโลกจะรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศต่างๆ มุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในขณะที่เศรษฐกิจไทยขยายตัวต่ำกว่าศักยภาพมาต่อเนื่องหลายปีทั้งจากผลกระทบของเศรษฐกิจโลกซบเซาและข้อจำกัดภายในประเทศเองที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันรวมทั้งฐานเศรษฐกิจภายในประเทศขยายตัวช้า ๕ ปีต่อจากนี้ไปจึงเป็นช่วงเวลาของการฟื้นฟูเศรษฐกิจไทยให้กลับมาขยายตัวได้สูงขึ้นโดยการเร่งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ตามแผนที่วางไว้และสร้างบรรยากาศการลงทุนที่จูงใจให้ภาคเอกชนขยายการลงทุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาเป้าหมายสำคัญและขณะเดียวกัน ๕ ปีต่อจากนี้เป็นช่วงของการปฏิรูปเศรษฐกิจในหลายด้านเพื่อวางพื้นฐานให้สามารถพัฒนาต่อยอดให้ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงได้ภายในปี ๒๕๗๐ ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยการใช้นวัตกรรมคุณภาพคนและการปรับปรุงด้านกฎระเบียบและการบริหารจัดการที่ดีเป็นปัจจัยนำในการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนให้ความสำคัญกับการบริหารเศรษฐกิจมหภาคให้มีเสถียรภาพเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเงินและดูแลวินัยทางการเงินการคลังควบคู่กับการดำเนินยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขาทั้งภาคเกษตรอุตสาหกรรมและบริการที่เป็นฐานรายได้เดิมและขยายสาขาการผลิตและบริการใหม่ๆ สำหรับอนาคต

การขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๒ จะเน้นการพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นก้าวหน้าที่เข้มข้นมากขึ้นการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของกำลังคนและความคิดสร้างสรรค์ในการขยายฐานเศรษฐกิจและฐานรายได้ใหม่ควบคู่กับการเพิ่มผลิตภาพของฐานการผลิตและบริการเดิมรวมทั้งการต่อยอดการผลิตและบริการเดิมโดยใช้ดิจิทัลและเทคโนโลยีอัจฉริยะนอกจากนั้นจะให้ความสำคัญกับการใช้ศักยภาพของทรัพยากรชีวภาพการส่งเสริมการเชื่อมโยงตลอดห่วงโซ่มูลค่าอย่างมีประสิทธิภาพการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจการผสมผสานภาคบริการเข้ากับการค้าและการเตรียมความพร้อมของภาคบริการให้สามารถรองรับการแข่งขันที่เสรีขึ้นการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรวมทั้งการสร้างสังคมผู้ประกอบการที่ผลิตได้ขายเป็นโดยพิจารณาการเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้บริโภคอย่างรวดเร็วและมาตรฐานสากลของสินค้าและบริการที่สูงขึ้นรวมถึงมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมรวมทั้งพัฒนาระบบและกลไกตลอดจนการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อกระจายโอกาสเศรษฐกิจให้คนในชุมชนและท้องถิ่นและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ปัจจุบันสภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำลังเป็นปัญหาและเป็นจุดอ่อนของการรักษาฐานการผลิตและให้บริการรวมทั้งการดำรงชีพที่ยั่งยืนฐานทรัพยากรธรรมชาติถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมากก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องพื้นที่ป่าไม้ลดลงทรัพยากรดินเสื่อมโทรมความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคามทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการและมีความเสี่ยงในการขาดแคลนในอนาคตเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้นจากการเข้าถึงและการจัดสรรการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เป็นธรรมรวมทั้งปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมืองส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและต้นทุนทางเศรษฐกิจ ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะอุทกภัยและภัยแล้งซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจและห่วงโซ่การผลิตภายในประเทศและข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งทวีความเข้มข้นทำให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้าขณะที่วาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกหลังค.ศ. ๒๐๑๕ ซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกในอีก ๑๕ ปีข้างหน้า (ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๓๐) จะส่งผลกระทบต่อแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคตตั่งนั้นประเด็นท้าทายที่ต้องเร่งดำเนินการในช่วงแผนพัฒนาฯฉบับที่๑๒ได้แก่การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนเร่งแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมเพื่อลดมลพิษที่เกิดจากการผลิตและการบริโภคพัฒนาระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสเป็นธรรมส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นวงกว้างมากขึ้นต้องเร่งเตรียมความพร้อมในลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรวมทั้งบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมและการเมืองอันเกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของประเทศไทยในหลายมิติทั้งภัยคุกคามภายนอกได้แก่การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคต่างๆของโลกความขัดแย้งด้านอาณาเขตแบบรัฐต่อรัฐอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้ายและภัยคุกคามภายในประเทศได้แก่สถาบันหลักของชาติได้รับผลกระทบจากความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์ของคนในชาติการสร้างสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้และการคุกคามทางเศรษฐกิจโดยอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในระยะ๕ปีต่อไปซึ่งเป็นช่วงแผนพัฒนาฯฉบับที่๑๒ จึงให้ความสำคัญต่อการฟื้นฟูพื้นฐานด้านความมั่นคงที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยเฉพาะการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติของผู้มีความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์บนพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและการเตรียมการรับมือกับภัยคุกคามข้ามชาติซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยยะสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ๒๐ปีข้างหน้า

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและ ธรรมาภิบาลในสังคมไทย

ระบบการบริหารจัดการในภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่สำคัญประการหนึ่งมาอย่างต่อเนื่องทั้งในเรื่องการขับเคลื่อนการบริหารจัดการภาครัฐให้บรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้การให้บริการประชาชนยังไม่ได้มาตรฐานสากลการบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของท้องถิ่นที่ยังขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการใช้งบประมาณยังไม่เพียงพอระบบและกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรมรวมทั้งการขาดธรรมาภิบาลในสังคมไทยทำให้การทุจริตประพฤติมิชอบยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศในช่วง ๕ ปีต่อจากนี้ไปจึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่ต้องเร่งปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังเพื่อให้เป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศในทุกด้านให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ทั้งการบริหารจัดการภาครัฐให้โปร่งใสมีประสิทธิภาพรับผิดชอบตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรมและประชาชนมีส่วนร่วมมีการกระจายอำนาจและแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลางภูมิภาคและท้องถิ่นและวางพื้นฐานเพื่อให้บรรลุตามกรอบเป้าหมายอนาคตในปี ๒๕๗๙

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์เป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนเศรษฐกิจและสังคมการกระจายความเจริญและการพัฒนาเมืองและพื้นที่รวมทั้งการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างไรก็ตามที่ผ่านมาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของประเทศประสบปัญหาความต่อเนื่องในการดำเนินการและปัญหาเชิงปริมาณคุณภาพและการบริหารจัดการการให้บริการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลทำให้มีข้อจำกัดในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้มีประสิทธิภาพดังนั้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ จะมุ่งเน้นการขยายขีดความสามารถและพัฒนาคุณภาพการให้บริการเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจหลักและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกกลุ่มในสังคมสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคและในอาเซียนอย่างเป็นระบบโดยมีโครงข่ายเชื่อมโยงภายในประเทศที่สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจต่างๆ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการพื้นฐานและการคุ้มครองผู้บริโภคการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศและการพัฒนาผู้ประกอบการในสาขาโลจิสติกส์และหน่วยงานที่มีศักยภาพเพื่อไปทำธุรกิจในต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยและนวัตกรรม

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยอาศัยการเพิ่มประสิทธิภาพจากปัจจัยความได้เปรียบพื้นฐานที่มีอยู่ทั้งด้านแรงงานทรัพยากรธรรมชาติและ การนำเข้าเทคโนโลยีสำเร็จรูปจากต่างประเทศมากกว่าการสะสมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีของตนเองทำให้ส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางด้านเทคโนโลยีซึ่งมีมูลค่าเพิ่มสูงตกอยู่กับประเทศผู้เป็นเจ้าของเทคโนโลยีการลงทุนวิจัยและพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นประยุกต์และใช้ประโยชน์ยังไม่เพียงพอที่จะขับเคลื่อนประเทศสู่สังคมนวัตกรรมอีกทั้งความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งเชิงเศรษฐกิจและสังคมไปทั่วโลก โดยประเทศที่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจสูง อาทิ เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และ สวีเดน ล้วนเป็นต้นแบบสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าหากต้องการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศจำเป็นต้องปรับตัวเรียนรู้และมุ่งสู่การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในระยะต่อไป การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยและนวัตกรรมของประเทศไทยจำเป็นต้องปรับรูปแบบการดำเนินงานให้มุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา โดยกำหนดประเด็นวิจัยของชาติที่ตอบโจทย์การยกระดับศักยภาพการผลิตของภาคเกษตรอุตสาหกรรมและบริการที่เป็นฐานเดิมและการต่อยอดขยายฐานใหม่ด้วยการพัฒนานวัตกรรมรวมถึงการพัฒนานวัตกรรมที่ยกระดับคุณภาพสังคมและการดำรงชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม การส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะสูง การพัฒนาหน่วยงานทดสอบและรับรองมาตรฐานในระดับสากล การดำเนินมาตรการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยและนวัตกรรมทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย ระบบแรงจูงใจและระบบสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมต่างๆ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการรับเทคโนโลยีจากต่างประเทศรวมทั้งมีระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพขึ้นมารองรับเพื่อให้ประเทศไทยไม่อยู่ในสถานะเป็นเพียงแค่ผู้ซื้อและผู้รับถ่ายทอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศแต่สามารถพัฒนาเทคโนโลยีได้ด้วยตนเองในอนาคต

ดังนั้นเพื่อให้ประเทศไทยพัฒนาเข้าสู่สังคมนวัตกรรมและเตรียมการก้าวสู่ประเทศรายได้สูง ในอนาคตแนวทางการพัฒนาในช่วงระยะเวลา ๕ ปี จะต้องให้ความสำคัญกับการใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ผลงานวิจัยและพัฒนาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์อย่างเข้มข้นทั้งในภาคธุรกิจภาครัฐและภาคประชาสังคมรวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาสภาวะแวดล้อมหรือปัจจัยพื้นฐานที่เอื้ออำนวยทั้งการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาบุคลากรวิจัยโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการบริหารจัดการเพื่อช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่เป้าหมายดังกล่าว

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ การยกระดับฐานการผลิตและบริการเดิมให้มีความเข้มข้นมากขึ้นและการขยายฐานใหม่ที่สำคัญกับการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปด้วยเป็นเป้าหมายที่สำคัญซึ่งการตอบสนองต่อเป้าหมายดังกล่าวประเทศไทยต้องใช้ประโยชน์จากศักยภาพและภูมิสังคมเฉพาะของพื้นที่การดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่อเสริมจุดเด่นในระดับภาคและจังหวัดในการเป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญประกอบกับการขยายตัวของประชากรในเขตเมืองเป็นโอกาสในการกระจายความเจริญและยกระดับรายได้ของประชาชนโดยการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่และมีศักยภาพในการรองรับการค้าการลงทุนช่วยลดแรงกดดันจากกระจุกตัวของการพัฒนาที่อยู่ในกรุงเทพฯ และภาคกลางซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาที่ผ่านมาและในขณะเดียวกันก็เป็นการช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและทำให้เกิดผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจและสังคมของการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ที่เป็นโครงข่ายระหว่างเมืองที่จะเป็นระบบสมบูรณ์ขึ้นเช่นเดียวกับการยกระดับคุณภาพและการส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกทำให้มีโอกาสเป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียนสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้ดีนอกจากนั้นการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นโอกาสในการเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนเชื่อมโยงการค้าการลงทุนในภูมิภาคของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

ดังนั้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงมุ่งเน้นการพัฒนาและเร่งดำเนินการในประเด็นท้าทายได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานการผลิตและบริการใหม่ที่สร้างรายได้สำหรับประชาชนในภาคการพัฒนาเมืองให้เติบโตอย่างมีคุณภาพการพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกให้รองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมแห่งอนาคตอย่างมีสมดุลและการบริหารจัดการพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เจริญเติบโตและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนรวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคและเมืองให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศของไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยึดหลัก คิดเสรีเปิดเสรีและเปิดโอกาสโดยมุ่งเน้นการพัฒนาและขยายความร่วมมือทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมความมั่นคงและอื่นๆ กับมิตรประเทศและขณะเดียวกันก็เป็นการขับเคลื่อนต่อเนื่องจากการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคและภูมิภาคภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ โดยกำหนดเป็นแนวทางการดำเนินนโยบายการค้าและการลงทุนที่เสรีเปิดกว้างและเป็นธรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศในการประกอบธุรกิจดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกในการแสวงหาตลาดใหม่ๆ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยไปลงทุนในต่างประเทศและส่งเสริมความร่วมมือเพื่อพัฒนากับประเทศในอนุภูมิภาคและภูมิภาครวมทั้งประเทศนอกภูมิภาครวมทั้งส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมจากการเรียนรู้ภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ อาทิ กฏระเบียบภาครัฐที่โปร่งใสมีประสิทธิภาพและการปฏิรูปภาคบริการภายใต้กรอบความร่วมมือเศรษฐกิจเอเปกการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานตามมาตรฐานสากลมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดด้านการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาทุนมนุษย์ เป็นต้น

ระยะเวลา ๕ ปีต่อจากนี้ไปนับเป็นช่วงเวลาสำคัญที่จะผลักดันให้ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบและในเชิงสถาบันในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคมีความคืบหน้าชัดเจนในระดับปฏิบัติและในแต่ละจุดพื้นที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคและภูมิภาครวมทั้งความร่วมมือในการลดการใช้มาตรการที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี (Non-tariff barriers: NTBs) ควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชิงกายภาพตามแผนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทั้งโครงข่ายภายในประเทศและการต่อเชื่อมกับประเทศเพื่อนบ้านและการเตรียมความพร้อมให้ประเทศไทยเป็นประตูไปสู่ภาคตะวันตกและตะวันออกเกิดการต่อยอดจากความเชื่อมโยงเชิงกายภาพสู่การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและชุมชนตามแนวระเบียงเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการกระจายความเจริญในการพัฒนาชุมชนจังหวัดและเมืองตามแนวระเบียงเศรษฐกิจรวมถึงพื้นที่เชื่อมโยงอื่นภายในประเทศในขณะเดียวกันประเทศไทยต้องดำเนินยุทธศาสตร์ในเชิงรุกในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยไปลงทุนในต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศ CLMV (Cambodia Laos Myanmar Vietnam) และอาเซียนรวมทั้งการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือของอาเซียนกับประเทศนอกกลุ่มอาเซียนรวมถึงหุ้นส่วนการพัฒนานอกภูมิภาคเพื่อให้ประเทศไทยสามารถใช้จุดเด่นในเรื่องที่ตั้งเชิงภูมิศาสตร์ให้เกิดผลเต็มที่ในการที่จะพัฒนาไปเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการค้าที่สำคัญแห่งหนึ่งของภูมิภาค

ในขณะเดียวกันประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับที่เป็นวงกว้างขึ้น อาทิ ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ความร่วมมือภายใต้กรอบเอเปคและกลุ่มประเทศ๗๗เป็นต้นที่ต้องสนับสนุนการดำเนินงานตามข้อผูกพันและพันธกรณีตลอดจนมาตรฐานต่างๆ ในฐานะประเทศสมาชิกในทุกระดับและผลักดันให้การพัฒนาประเทศไทยสอดคล้องกับมาตรฐานสากลและข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ อาทิ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อกำหนดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂ emission) มาตรฐานด้านการบินและมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนและแรงงานข้ามชาติ เป็นต้น และเพื่อที่ประเทศไทยจะใช้ความร่วมมือระหว่างประเทศให้เป็นกลไกสนับสนุนและขยายโอกาสการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพแผนพัฒนาฯฉบับที่๑๒ได้ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงกลไกภายในประเทศให้มีบูรณาการให้ความสำคัญกับกลไกที่สร้างสรรค์และเป็นธรรมและมีบูรณาการกันในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคและขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญกับการดำเนินการให้เกิดความชัดเจนต่อกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านถึงบทบาทของประเทศไทยจากมุมมองของการพัฒนาอนุภูมิภาคและภูมิภาค

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยง
สู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุ
อย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกกระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำ
อย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาลพิษหมอกควันอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning)

กลุ่มจังหวัด	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
เมืองท่องเที่ยว สู่สากล	ท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม และสร้างสรรค์	ท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม และสร้างสรรค์	ท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม และสร้างสรรค์	ท่องเที่ยวเชิงอารยธรรม และสร้างสรรค์
Food Valley	เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย (พืชผักเมืองหนาว ลำไย มะม่วง กาแฟ สมุนไพร/ ไก่ประดู่หางดำ นมพรีเมียม)	เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย (กระเทียม ถั่วเหลือง งา กาแฟ)	เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย (ข้าว ข้าวโพดหวาน สับปะรด)	เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย (ลำไย มะม่วง ข้าว กระเทียม)
Green City	พื้นที่ป่าไม้ ลุ่มน้ำปิง เขตเมืองเก่า/ย่านชุมชน อนุรักษ์	พื้นที่ป่าไม้ ลุ่มน้ำสาละวิน	พื้นที่ป่าไม้ ลุ่มน้ำวัง เขตเมืองเก่า/ย่านชุมชน อนุรักษ์	พื้นที่ป่าไม้ เขตเมืองเก่า/ ย่านชุมชนอนุรักษ์
Northern Landport	สนามบินนานาชาติ ศูนย์กลางการค้าการลงทุน	ด้านการค้าชายแดน	โลจิสติกส์ทางบกและ ทางราง	นิคมอุตสาหกรรม
Health and Wellness	๑. ศูนย์กลางการแพทย์- ทันตกรรมของภูมิภาค ๒. สปาและการนวดสุขภาพ ๓. การฟ้าน้ำกระยะยาว ๔. เครื่องสำอางสมุนไพร ๕. น้ำพุร้อน	๑. ชุมชนท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ ๒. ผลิตภัณฑ์สปา ๓. น้ำพุร้อน	๑. ภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทย สมุนไพร ๒. ชุมชนท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ ๓. น้ำพุร้อน	๑. ภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย สมุนไพร ๒. ชุมชนท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ

เป้าหมายการพัฒนาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

“ยกระดับการท่องเที่ยว การค้า การลงทุนและการเกษตรสู่ฐานเศรษฐกิจมูลค่าสูง เพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับห่วงโซ่อุปทานของโลก”

๑. ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (Gross Provincial Cluster Product: GPCP) ภาพรวม เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๓%
๒. ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (Gross Provincial Cluster Product: GPCP) ของ เศรษฐกิจมูลค่าสูงมี สัดส่วนไม่น้อยกว่า ๕% ของ GPCP ภาพรวม
๓. การเพิ่มขึ้นของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) ในกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการที่เน้นความโดดเด่น และเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด

วัตถุประสงค์

๑. สร้างแบรนด์ด้านการท่องเที่ยวที่ผสมผสานความสูงเด่นของสัมปสนุขุย์และเทคโนโลยี
๒. เพื่อสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
๓. เพื่อเพิ่มมูลค่าการตลาดที่เน้นการเป็นแหล่งท่องเที่ยวปลายทาง (Destination)

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. รายได้จากการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น (ล้านบาท)
๒. จำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพิ่มขึ้น (คน)

แนวทางการพัฒนา

๑. กำหนดทิศทางยุทธศาสตร์และขอบเขตและเป้าหมายด้านการท่องเที่ยว
๒. พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
๓. เตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพบุคคลากร
๔. พัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
๕. พัฒนากิจกรรมและมาตรฐานธุรกิจที่เกี่ยวข้อง
๖. พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มศักยภาพการค้า การลงทุน การค้าชายแดนและการค้าต่างประเทศ
วัตถุประสงค์

๑. พัฒนาเมืองในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สู่ Smart City
๒. เป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุนของภาคเหนือ เชื่อมโยงความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. พื้นที่การพัฒนาแบบ Smart City (แห่ง)
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการค้าการลงทุนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D)
๒. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล
๓. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเครือข่าย
๔. พัฒนาและเชื่อมโยงนวัตกรรมสู่เชิงพาณิชย์
๕. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานกระบวนการผลิต การจัดการและการค้า
๖. พัฒนาระบบโลจิสติกส์
๗. พัฒนาระบบการตลาดช่องทางการตลาดและส่งเสริมการค้าการลงทุน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาเกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย เกษตรแปรรูป ที่มุ่งเน้น

การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการเกษตร
๒. เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตผลการเกษตร เป้าหมายและตัวชี้วัด ร้อยละของมูลค่าเพิ่มเฉลี่ยที่สูงขึ้น

ของสินค้าเกษตรที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D)
๒. พัฒนาโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐานทางการเกษตร
๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันการเกษตร
๔. ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน
๕. ส่งเสริมการแปรรูปที่ได้มาตรฐานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี

๖. พัฒนาการขนส่งและระบบการบริหารจัดการสินค้า
๗. ส่งเสริมการตลาดและสร้างการรับรู้สินค้าเกษตร
๘. ส่งเสริมการบริโภค (Smart Consumer)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาการบริการด้านสุขภาพ (Wellness) แบบองค์รวม มุ่งเน้น
การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างเครื่องจักรเศรษฐกิจใหม่ด้านชีววิทยาศาสตร์สุขภาพ
๒. การเพิ่มมาตรฐานด้านสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนธุรกิจหรือสถานประกอบการประเภท Wellness ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๑
๒. จำนวนผู้มีอายุยืนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
๒. ส่งเสริมพัฒนาความพร้อมและศักยภาพคนและองค์ความรู้
๓. สร้างความร่วมมือทุกภาคส่วน
๔. ยกระดับด้วยนวัตกรรม องค์ความรู้และมาตรฐาน
๕. เสริมสร้างการรับรู้และการประชาสัมพันธ์
๖. มุ่งสู่ศูนย์กลางด้านสุขภาพอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ บริหารจัดการ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น หรืออยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เกื้อหนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน
๒. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีสภาพอุดมสมบูรณ์บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและการใช้ประโยชน์อย่างมีคุณค่าที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน
๓. เพื่อบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
๔. เพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศและสาธารณสุข

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. จำนวนวันที่มีค่าคุณภาพอากาศ (PM๑๐) เกินเกณฑ์มาตรฐาน
๒. จำนวนพื้นที่ป่าต้นน้ำได้รับการฟื้นฟูไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ ไร่/ปี
๓. จำนวนแหล่งน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ที่มีคุณภาพน้ำเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน
๔. ร้อยละของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน/สถาบันการศึกษา ในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับการเสริมศักยภาพและพัฒนากลไกการเตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัย

แนวทางการพัฒนา

๑. ป้องกันควบคุม แก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่าอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน
๒. ป้องกัน รักษา ฟื้นฟู และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างบูรณาการ
๓. บริหารจัดการคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
๔. บริหารจัดการสาธารณภัยในพื้นที่เสี่ยงให้สามารถปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำปาง

วิสัยทัศน์จังหวัดลำปาง (Vision)

“ลำปางเมืองน่าอยู่ นครแห่งความสุข”

นิยาม : จังหวัดลำปางมุ่งไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ โดยครอบคลุมทั้งด้านการท่องเที่ยว การค้า การบริการ และการเกษตรและเป็นนครแห่งความสุขด้วยคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย ภายใต้การจัดระบบสวัสดิการทางสังคม ถ่วงหน้าการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยมีทรัพยากรธรรมชาติ ที่อุดมสมบูรณ์ และสภาพแวดล้อมที่ดีโดยยึดแนวทางการพัฒนาในทุกมิติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายระยะแรกของการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาภายใต้แนวคิด “ชุมชนวิถีพอเพียง เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์”

พันธกิจ

๑. สนับสนุนอำนวยความสะดวกและเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจภายในจังหวัดให้สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
๒. พัฒนาระดับขีดความสามารถในการประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนให้มีประสิทธิภาพสามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและตลาดโลก
๓. ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์และบริการของวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนทั้งภาคผลิตภาคบริการและพาณิชย์กรรมทั้งภายในและภายนอกประเทศ
๔. ส่งเสริมให้มีการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปคุณภาพสากลสร้างมูลค่าเพิ่มสอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

๕. กำหนดนโยบายจัดทำแผนงานเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างทางกายภาพบุคลากรและ การบริหารจัดการในการพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดให้เป็นศูนย์กระจายสินค้าที่ได้มาตรฐาน

๖. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมลำปางให้มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกันรักวัฒนธรรม ท้องถิ่นและถิ่นกำเนิดตามวิถีลำปางโดยดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๗. เสริมสร้างพัฒนาขีดความสามารถในการรักษาชีวิตทรัพย์สินและความมั่นคงของคนใน จังหวัดส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและชุมชนในการสร้างความเข้มแข็งมั่นคงตลอดจนการเฝ้าระวัง และป้องกันภัยในชุมชน

๘. สนับสนุนส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีการดำเนินงานการบริหารจัดการในทุกระดับให้ โปร่งใสและเป็นธรรมภายใต้หลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์รวม

๑. เพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยว การค้าการลงทุนและ การเกษตร ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนตามศักยภาพของพื้นที่และแก้ไขปัญหาความยากจนด้วย การเสริมสร้างอาชีพสนองต่อความต้องการของตลาด

๒. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดลำปางทุกกลุ่มทุกช่วงวัย ในด้านการพัฒนา สังคมและสวัสดิการสังคม อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๓. เพื่อเสริมสร้างจังหวัดลำปางให้เป็นสังคมที่มั่นคง ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ภายใต้กลไก การเชื่อมประสานความสัมพันธ์ปรองดองที่มีประสิทธิภาพ

๔. เพื่อสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติให้อุดมสมบูรณ์ สุวีถีการดำรงชีวิตที่ยั่งยืนของประชาชน และคุณภาพที่ดีของสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดลำปาง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : การพัฒนาสินค้าและบริการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ครบวงจรบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ที่มีความโดดเด่นและมีคุณภาพสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์ :

๑. พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

๒. ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว

๓. อนุรักษ์ พัฒนา พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ รองรับการท่องเที่ยว

๔. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน

๕. การพัฒนาสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

๖. พัฒนากิจกรรมและมาตรฐานธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

๗. ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ

ตัวชี้วัด :

๑. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๒. รายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์และแปรรูปเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์การเกษตร เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ เกษตรอุตสาหกรรม และเกษตรแปรรูปที่มีคุณภาพมาตรฐานโดดเด่นของภาคเหนือและของประเทศ

กลยุทธ์ :

๑. ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นโดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งน้ำ การปฏิรูปที่ดิน และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

๒. พัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เครือข่ายผู้ผลิตและชุมชน ให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทุนและสามารถหาปัจจัยการผลิตในราคาที่เหมาะสม สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ มีความโดดเด่นได้มาตรฐาน

๓. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรปลอดภัยเกษตรอินทรีย์ และเกษตรอุตสาหกรรม โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาปรับใช้ ควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการผลิต ทางการเกษตรให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๔. ส่งเสริมการตลาดและจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าที่ได้มาตรฐานรวมถึงประชาสัมพันธ์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ของสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

ตัวชี้วัด :

๑. อัตราเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรของจังหวัด ร้อยละ ๓ ต่อปี

๒. ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์ม (พืชอาหาร ข้าว ปศุสัตว์ และประมง) และผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน เช่น GAP/Safety Level/เกษตรอินทรีย์/PGS/GMP เป็นต้น เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี

๓. จำนวนชนิดสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่มีความโดดเด่น ไม่น้อยกว่า ๒ ชนิดสินค้า

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สินค้าอัตลักษณ์อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชน
จากฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เป็นแหล่งผลิตสินค้าอัตลักษณ์อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม
ผลิตภัณฑ์ชุมชน บนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ จากทุนทางสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงการเป็นจุด
เชื่อมโยง โลจิสติกส์ของภาคเหนือ ที่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ :

๑. เสริมสร้างพัฒนาและเชื่อมโยง โครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภค ระบบการขนส่ง และ
สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่นๆ เพื่อปัจจัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ
๒. พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนในด้านการประกอบธุรกิจ ด้านการพัฒนา
กระบวนการผลิตการบริหารจัดการ การตลาดและการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถใน
การแข่งขัน
๓. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และการออกแบบ เพื่อผลิตสินค้าที่มี
คุณภาพ มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาดเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการบริหารจัดการบนพื้นฐานของ
เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
๔. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย
การส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มและพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชน บนฐานรากของความรู้
สมัยใหม่ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๕. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการตลาดผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั้งระดับในและ
ต่างประเทศ

ตัวชี้วัด :

๑. ร้อยละการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายสินค้าอัตลักษณ์อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม
ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สำคัญ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ ต่อปี
๒. ร้อยละของผู้ประกอบที่ยื่นคำขอที่ผ่านการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)
ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ต่อปี
๓. ร้อยละความพึงพอใจของผู้ประกอบการในพื้นที่ต่อการพัฒนาโลจิสติกส์ไม่น้อยกว่า
ร้อยละ ๘๐ ต่อปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ สังคม คุณภาพชีวิต ความมั่นคง และทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถ
เข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของภาครัฐมีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินมีการบริหารจัดการสาธารณภัย
อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี

กลยุทธ์ :

๑. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกมิติ
๒. เสริมสร้างและยกระดับความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว สถาบันทางสังคม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ให้สามารถดำรงชีวิต ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. บูรณาการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและพัฒนากระบวนการเฝ้าตรวจ
๔. เสริมสร้างศักยภาพด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของทุกภาคส่วนให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการสาธารณภัย
๕. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
๖. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน

ตัวชี้วัด :

๑. ประชาชนเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน ร้อยละ ๖๐
๒. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและทักษะชีวิตให้มีความเข้มแข็ง ร้อยละ ๗๐
๓. ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ประสบสาธารณภัยลดลง ร้อยละ ๒๐ (ลดลงจากปี ๒๕๖๒)
๔. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ ต่อปี
๕. ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ลดลง ๕,๐๐๐ ตัน ต่อปี

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด**วิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง**

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปางเป็นองค์กรแห่งความสุข”

องค์กรแห่งความสุข หมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีบุคลากรมีความรู้ความสามารถ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยให้หลักกฎหมาย หลักธรรมาภิบาล หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักการบูรณาการร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน การเชื่อมโยง การประสานแผนงาน/โครงการ การบริหารงานที่ควบคู่ไปกับการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาศักยภาพของทุนมนุษย์/ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะอย่างทั่วถึง ภายใต้ความเป็นกลาง ความเสมอภาค เป็นธรรม และเป็นสังคมแห่งความสุข

พันธกิจ

๑. สร้างสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นสังคมแห่งความสุข โดยประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่ทั่วถึง เสมอภาค เป็นธรรม ภายใต้การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

๒. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีทักษะในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ภูมิปัญญาท้องถิ่น การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๓. การให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบนฐานแห่งอำนาจ/หน้าที่ หลักกฎหมาย ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ การบูรณาการ หลักธรรมาภิบาล การเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการให้บริการสาธารณะที่ประชาชนมีความพึงพอใจ

เป้าประสงค์รวม

ประชาชนได้รับการบริการสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีภูมิคุ้มกัน การเปลี่ยนแปลง ได้รับการพัฒนาศักยภาพควบคู่กับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรัก ความสามัคคี และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

กลยุทธ์

๑. การก่อสร้าง/การปรับปรุง/การบำรุงรักษาถนน สะพาน และการบำรุงสายทางอื่น(เพื่อให้ประชาชนมีความสะดวกในการเดินทาง มีความปลอดภัย สามารถเชื่อมโยงเส้นทางการจราจรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง)

๒. การพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ (เพื่อการประกอบอาชีพ และใช้ในชีวิตประจำวัน)

๓. การไฟฟ้าสาธารณะ (เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการสาธารณะด้านไฟฟ้าอย่างทั่วถึง)

๔. การผังเมือง (ประสานการทำงานกับส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการจัดระบบผังเมืองให้ถูกต้องตามข้อระเบียบ/กฎหมาย)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

๑. การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (การประชุม การฝึกอบรม การสัมมนา การให้ความรู้ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การเก็บ การทิ้ง การขนขยะที่ถูกวิธี ฯลฯ เพื่อคงไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศน์ และไม่ส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของประชาชน)

๒. การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การเฝ้าระวัง และการป้องกัน/การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กิจกรรมปลูกป่า การทำแนวกันไฟ กิจกรรมการกำจัดขยะ การรักษาดูแลแม่น้ำ กิจกรรมอื่น ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบการจัดการมลพิษ และการจัดการปัญหาขยะให้เกิดผลชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยเน้นการบูรณาการการตกลงร่วมกันการมีส่วนร่วมระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชนและภาคประชาชน)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาสังคม/ชุมชน

กลยุทธ์

๑. การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกกลุ่มช่วงวัย (การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย ให้ได้รับบริการสาธารณะที่เหมาะสม การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัว สถาบันทางสังคม อื่นๆ การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต การเข้าถึงบริการของรัฐ โดยประสานการทำงานร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคเอกชน องค์กรภาคประชาชน)

๒. การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของเด็ก เยาวชน และประชาชน (ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของประชาชน ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้ชีวิต โดยบูรณาการร่วมกับสถาบันทางการศึกษา)

๓. การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น (ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจ การอนุรักษ์ และการเผยแพร่ให้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นอยู่คู่กับองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นและจังหวัดลำปางตลอดไป)

๔. การป้องกัน/การรักษา/การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน (ส่งเสริมให้ประชาชนออกกำลังกายเพื่อให้มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง ลดภาวะการเกิดโรคจากพฤติกรรม การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในเรื่องการรักษาสุขภาพของตนเอง ครอบครัว ชุมชน การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขของรัฐ โดยดำเนินการร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขและโรงพยาบาล การดำเนินการต่อต้านยาเสพติด)

๕. การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน (ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรัก ความสามัคคี การเข้าถึงบริการของรัฐ การจัดระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาสังคม/ชุมชน การสร้างเครือข่ายในการพัฒนาชุมชน การสร้างความเสมอภาค การสร้างจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมชุมชน การป้องกันรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน ฯลฯ โดยบูรณาการงานร่วมกับส่วนราชการ ภาคเอกชนและภาคประชาชน)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

กลยุทธ์

๑. การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน (ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนประกอบอาชีพการเกษตรและอาชีพเสริมที่สร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว การส่งเสริมอาชีพโดยใช้นวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน สังคม การเพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น การส่งเสริมให้ประชาชนมีแนวคิดการพึ่งตนเองและนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน)

๒. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้สินค้าท้องถิ่นและการตลาด (ส่งเสริมให้ประชาชนใช้สินค้าที่ผลิตในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง ทั้งสินค้าเกษตร สินค้าเซรามิก สินค้าหัตถอุตสาหกรรมที่ผลิตในจังหวัดลำปาง การประชาสัมพันธ์การใช้สินค้าชุมชนท้องถิ่น การจัดแสดงสินค้าชุมชนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง)

๓. การส่งเสริมการท่องเที่ยว (พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ที่เน้นอัตลักษณ์ที่จะสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนท้องถิ่น กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ประชาชนเจ้าของพื้นที่มีส่วนร่วม การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการบริหารและพัฒนาองค์กร

กลยุทธ์

๑. การพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น (พัฒนาและส่งเสริมให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงาน มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่น มีความจงรักภักดี และมีความภาคภูมิใจในองค์กร ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานอยู่เสมอ)

๒. การพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงาน (พัฒนาและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ดี พร้อมบริการประชาชนและมีสถานที่ปฏิบัติงานที่สะอาดและสะดวก ในการให้บริการประชาชน)

๓. การพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ (การให้บริการประชาชนผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ในลักษณะ e-Service เช่น ระบบชำระภาษี ระบบศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ การพัฒนาระบบเว็บไซต์และเครือข่าย สังคมที่ใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อกับประชาชนผ่านทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ การบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลในการพัฒนาให้ครอบคลุมทั้งหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/ประชาชน สร้างระบบฐานข้อมูลตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถบูรณาการและสนับสนุนการทำงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะ เช่น การประชุมทางไกล รวมไปถึงการพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) จะช่วยให้ผู้ใช้สามารถจัดการ เรียกใช้และวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์ที่ต้องการ ฯลฯ

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง

๒.๑ วิสัยทัศน์

“องค์กรแห่งการพัฒนาและบริการสาธารณะแบบบูรณาการ”

องค์กรแห่งการพัฒนา หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัดลำปางเป็นองค์กรที่มีคุณภาพ บุคลากร มีความรู้/ความสามารถ/มีระเบียบวินัย/มีความรับผิดชอบ/มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน/มีความเชื่อมั่นมีความจงรักภักดี และภาคภูมิใจในองค์กร ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานอยู่เสมอ การทำงานและการบริหารงบประมาณมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประชาชนมีความถึงพอใจในการปฏิบัติงาน

บริการสาธารณะแบบบูรณาการ หมายความว่า การให้บริการสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหา/ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนจังหวัดลำปาง/มีการเชื่อมโยงแผนงานโครงการ การประสานข้อมูล การประสานงบประมาณ และประสานการทำงานด้านอื่น ๆ กับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์สาธารณะต่อประชาชนจังหวัดลำปาง

๒.๒ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กลยุทธ์

๑. การก่อสร้าง/การปรับปรุง/การบำรุงรักษาถนน สะพาน และการบำรุงสายทางอื่น เพื่อให้ประชาชนมีความสะดวกในการเดินทาง มีความปลอดภัยสามารถเชื่อมโยงเส้นทางการจราจรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง รวมถึงการก่อสร้างและบำรุงสายทางอื่น ๆ

๒. การพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการสาธารณสุขปโภค และสาธารณสุขการ เพื่อการประกอบอาชีพและใช้ในชีวิตประจำวัน

๓. การผังเมือง โดยประสานการทำงานกับส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการจัดระบบผังเมืองให้ถูกต้องตามข้อระเบียบ/กฎหมาย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์

๑. การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การประชุม การฝึกอบรม การสัมมนา การให้ความรู้ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การเก็บ การทิ้ง การขนขยะที่ถูกวิธี ฯลฯ เพื่อคงไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศน์ และไม่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชน

๒. การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การเฝ้าระวัง และการป้องกัน/การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมปลูกป่า การทำแนวกันไฟ กิจกรรมการกำจัดขยะ การรักษาดูแลแม่น้ำ กิจกรรมอื่นที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมพัฒนาระบบการจัดการมลพิษ และการจัดการปัญหาขยะให้เกิดผลชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยเน้นการบูรณาการ การตกลงร่วมกัน การมีส่วนร่วมระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาสังคม/ชุมชน

กลยุทธ์

๑. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มช่วงวัย ให้ได้รับบริการสาธารณะที่เหมาะสม การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัว สถาบันทางสังคมอื่น ๆ การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต การเข้าถึงบริการของรัฐ โดยประสานการทำงานร่วมกับส่วนราชการ องค์กรภาคเอกชน องค์กรภาคประชาชน

๒. การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของเด็ก เยาวชน และประชาชน ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการใช้ชีวิต โดยบูรณาการร่วมกับสถาบันทางการศึกษา

๓. การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชน เกิดความรัก ความภาคภูมิใจ การอนุรักษ์ และการการเผยแพร่ให้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นอยู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัดลำปางตลอดไป

๔. การป้องกัน/การรักษา/การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนออกกำลังกายเพื่อให้มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง ลดภาวะการเกิดโรคจากพฤติกรรม การส่งเสริมให้ประชาชน มีความรู้ในเรื่องการรักษาสุขภาพของตนเอง ครอบครัว ชุมชน การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขของรัฐ โดยดำเนินการร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุข และโรงพยาบาล

๕. การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีความรัก ความสามัคคี การเข้าถึงบริการของรัฐ การจัดระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาสังคม/ชุมชน การสร้างเครือข่ายในการพัฒนาชุมชน การสร้างความเสมอภาค การสร้างจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมชุมชน การป้องกันรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน ฯลฯ โดยบูรณาการงานร่วมกับส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

กลยุทธ์

๑. การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน (ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนประกอบอาชีพการเกษตรและอาชีพเสริมที่สร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว การส่งเสริมอาชีพ โดยใช้นวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน สังคม การเพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น การส่งเสริมให้ประชาชนมีแนวคิดการพึ่งตนเองและนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน)

๒. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้สินค้าท้องถิ่นและการตลาด (ส่งเสริมให้ประชาชนใช้สินค้าที่ผลิตในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง ทั้งสินค้าเกษตร สินค้าเซรามิก สินค้าหัตถอุตสาหกรรมที่ผลิตในจังหวัดลำปาง การประชาสัมพันธ์การใช้สินค้าชุมชนท้องถิ่น การจัดแสดงสินค้าชุมชนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง)

๓. การส่งเสริมการท่องเที่ยว (พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ที่เน้นอัตลักษณ์ที่จะสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนท้องถิ่น กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ประชาชนเจ้าของพื้นที่มีส่วนร่วม การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการบริหารและพัฒนาองค์กร

กลยุทธ์

๑. การพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น (พัฒนาและส่งเสริมให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงาน มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่น มีความจงรักภักดี และมีความภาคภูมิใจในองค์กร ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานอยู่เสมอ)

๒. การปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ปฏิบัติงาน (พัฒนาและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสถานที่ปฏิบัติงานที่สะอาดและสะดวกในการให้บริการประชาชน)

๓. การพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการ (การให้บริการประชาชนผ่านระบบคอมพิวเตอร์ในลักษณะ e-Service เช่น ระบบชำระภาษี ระบบศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ การพัฒนาระบบเว็บไซต์และเครือข่ายสังคมที่ใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อกับประชาชนผ่านทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ การบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลในการพัฒนาให้ครอบคลุมทั้งหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/ประชาชน สร้างระบบฐานข้อมูลตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถบูรณาการและสนับสนุนการทำงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะ เช่น การประชุมทางไกล รวมไปถึงการพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) จะช่วยให้ผู้ใช้สามารถจัดการ เรียกใช้และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์ที่ต้องการ ฯลฯ

๒.๓ เป้าประสงค์

องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางให้บริการสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ที่ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีภูมิคุ้มกันการเปลี่ยนแปลง ได้รับการพัฒนาศักยภาพควบคู่กับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรัก/ความสามัคคี และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

๒.๔ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

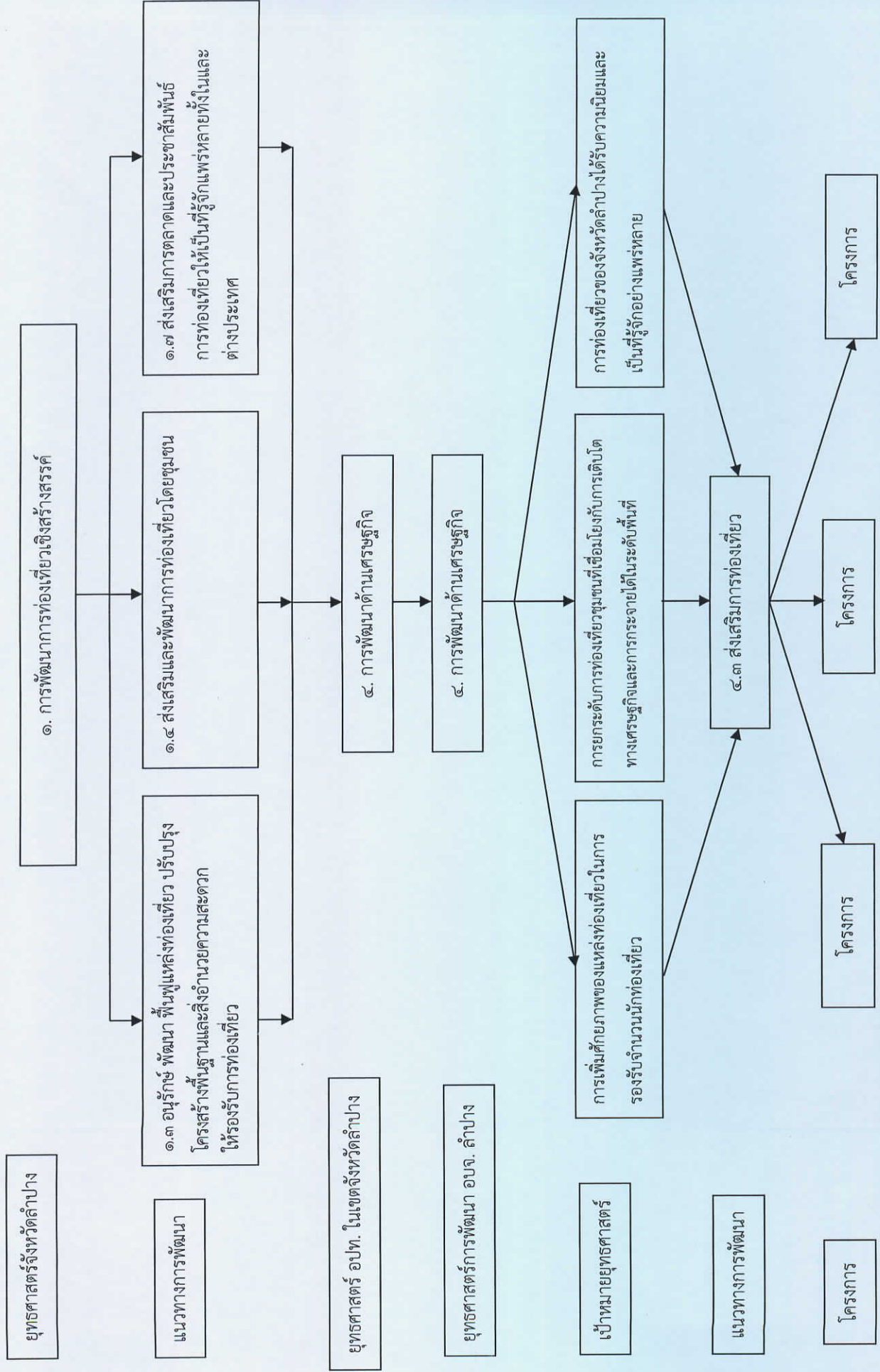
ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนา	เป้าประสงค์ตามพันธกิจ	ที่	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
				จำนวน	หน่วยนับ	
การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	ประชาชนได้รับความสะดวก ในการเดินทาง, การจราจร ระหว่าง อปท.	๑	ร้อยละ ๒๐ ของถนนที่ได้รับการก่อสร้าง/บำรุงรักษา	๑๒๕	กม.	
		๒	จำนวนสะพาน คสล.ที่ได้รับการก่อสร้าง/ซ่อมบำรุง	๒	แห่ง	
		๓	ร้อยละ ๑๐ ของสายทางที่ได้รับการก่อสร้าง/บำรุงรักษา	๒	แห่ง	
	อปท.ที่บังคับใช้กฎหมาย ผังเมือง	๔	จำนวนกิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามกฎหมายผังเมือง	๒	กิจกรรม	
		ประชาชนมีแหล่งน้ำเพื่อการ อุปโภค บริโภค และประกอบ อาชีพ	๕	จำนวนของแหล่งน้ำที่ได้รับการก่อสร้าง/ปรับปรุง/ บำรุงรักษา	๒	แห่ง
			๖	จำนวนของระบบประปาที่ได้รับการก่อสร้าง/ปรับปรุง/ บำรุงรักษา	๓	แห่ง
การอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๑.ประชาชนร่วมอนุรักษ์ ทรัพยากรฯ/สภาพแวดล้อม ปราศจากมลพิษ ๒.ปัญหาขยะได้รับการจัดการ อย่างถูกวิธี	๗	จำนวนกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่อบจ.ลำปางดำเนินการเอง	๓	กิจกรรม	
		๘	จำนวนกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ที่ อบจ.ลำปางดำเนินการร่วมกับ หน่วยงานอื่น	๓	กิจกรรม	
การพัฒนาสังคม/ ชุมชน และการรักษา ความสงบเรียบร้อย	เด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสได้รับการ ส่งเสริม/พัฒนาคุณภาพชีวิต	๙	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริม/พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็กและเยาวชน	๕	กิจกรรม	
		๑๐	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริม/พัฒนาคุณภาพชีวิตสตรี	๓	กิจกรรม	
		๑๑	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริม/พัฒนาคุณภาพชีวิตคนชรา	๓	กิจกรรม	
		๑๒	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริม/พัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาส	๒	กิจกรรม	
	ประชาชนได้รับการส่งเสริม การศึกษาอย่างมีคุณภาพ	๑๓	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริม/พัฒนาการศึกษาของเด็ก/ เยาวชน/นักเรียน/นักศึกษา และประชาชนที่ อบจ. ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น	๕	กิจกรรม	
		๑๔	ร้อยละ ๑๐๐ ของนักเรียนโรงเรียนวอแก้ววิทยา ที่ได้รับการส่งเสริม/พัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ตรง	๒๐	กิจกรรม	
	ประชาชนร่วมอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑๕	จำนวนกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ อบจ. ดำเนินการเอง	๓	กิจกรรม	
		๑๖	จำนวนกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ อบจ.ดำเนินการร่วมกับ หน่วยงานอื่น	๕	กิจกรรม	

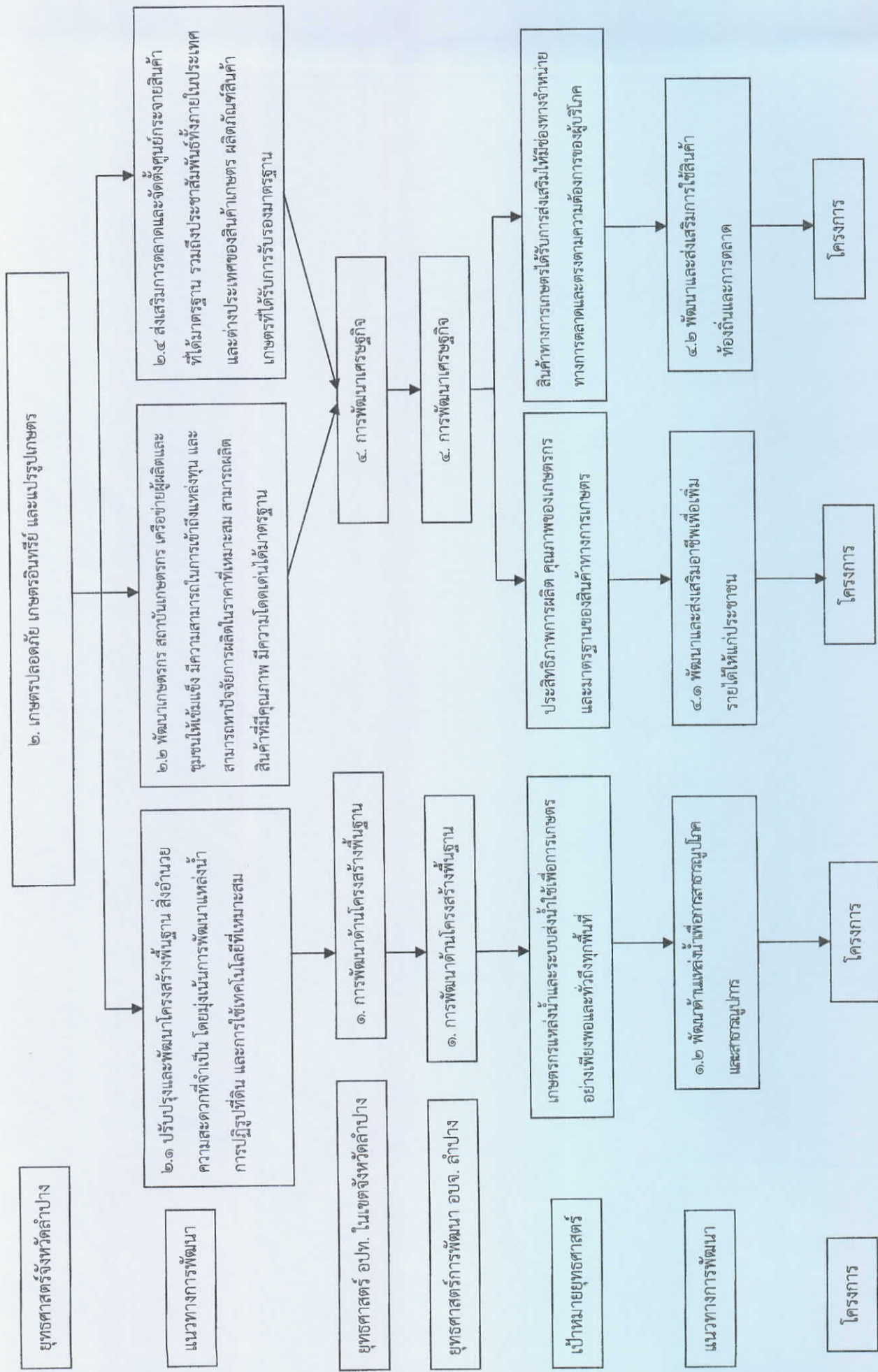
ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนา	เป้าประสงค์ตามพันธกิจ	ที่	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
				จำนวน	หน่วยนับ	
	ประชาชนมีสุขภาพอนามัย สมบูรณ์ แข็งแรง	๑๗	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริม/พัฒนาศักยภาพแกนนำ สุขภาพ	๓	กิจกรรม	
		๑๘	จำนวนกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพ อนามัย แก่ประชาชน	๓	กิจกรรม	
		๑๙	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมการป้องกันสุขภาพและ ป้องกันโรค	๓	กิจกรรม	
	ประชาชนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาท้องถิ่นร่วมกับ อบจ. ลำปาง	๒๐	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	๕	กิจกรรม	
		๒๑	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ข้าราชการ/พนักงาน/สมาชิกสภา อบจ.	๓	กิจกรรม	
การพัฒนาสังคม/ ชุมชน และการรักษา ความสงบเรียบร้อย	ประชาชนมีความรู้และ ช่วยเหลือตนเอง หรือผู้ประสบ สาธาณภัยได้ในเบื้องต้น	๒๒	จำนวนกิจกรรมให้ความรู้/ฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือ ประชาชนในกรณีเกิด สาธารณภัย	๑	กิจกรรม	
		๒๓	จำนวนกิจกรรมที่ช่วยเหลือประชาชนที่ประสบ ปัญหาสาธารณภัยต่างๆ	๒	กิจกรรม	
การพัฒนาเศรษฐกิจ	ประชาชนมีอาชีพและมีรายได้	๒๔	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริม/พัฒนาอาชีพให้กับ ประชาชน	๕	กิจกรรม	
		๒๕	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริม/พัฒนา/การให้ความรู้กับ สมาชิกเครือข่ายอาชีพ อบจ.ลำปาง	๓	กิจกรรม	
		๒๖	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมการตลาดให้สมาชิก เครือข่ายอาชีพ อบจ.ลำปาง/หรือสินค้าที่ผลิตและ สร้างเศรษฐกิจของจังหวัดลำปาง	๓	กิจกรรม	
	อบจ.ลำปางมีส่วนร่วมในการ พัฒนา/อนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว/ ส่งเสริมการท่องเที่ยว	๒๗	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริม/พัฒนาการท่องเที่ยว ที่อบจ.ลำปางดำเนินการ	๕	กิจกรรม	
		๒๘	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริม/พัฒนาการท่องเที่ยว ที่อบจ.ลำปางดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น	๓	กิจกรรม	
	การบริหารและ พัฒนาองค์กร	อบจ.ลำปางเป็นองค์กร ที่มีคุณภาพ	๒๙	ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากร อบจ.ลำปางที่ได้รับการ พัฒนาศักยภาพ	๒๙๐	คน
			๓๐	ร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ในการพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการทำงานและ อาคารสถานที่ในการปฏิบัติงาน	๑๐	ล้านบาท
๓๑			ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงาน ของอบจ.ลำปาง	๗๐	%	

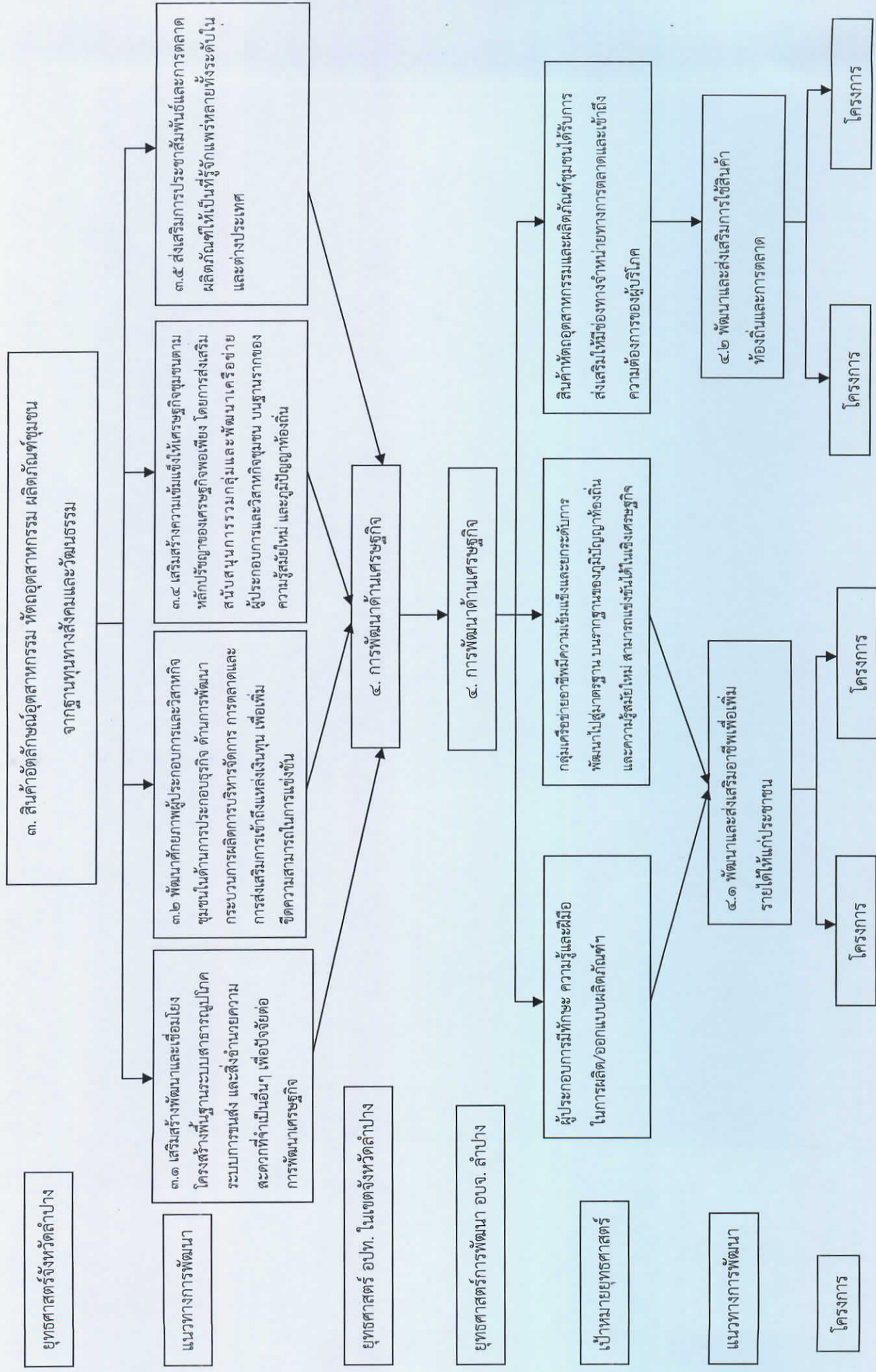
๒.๕ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

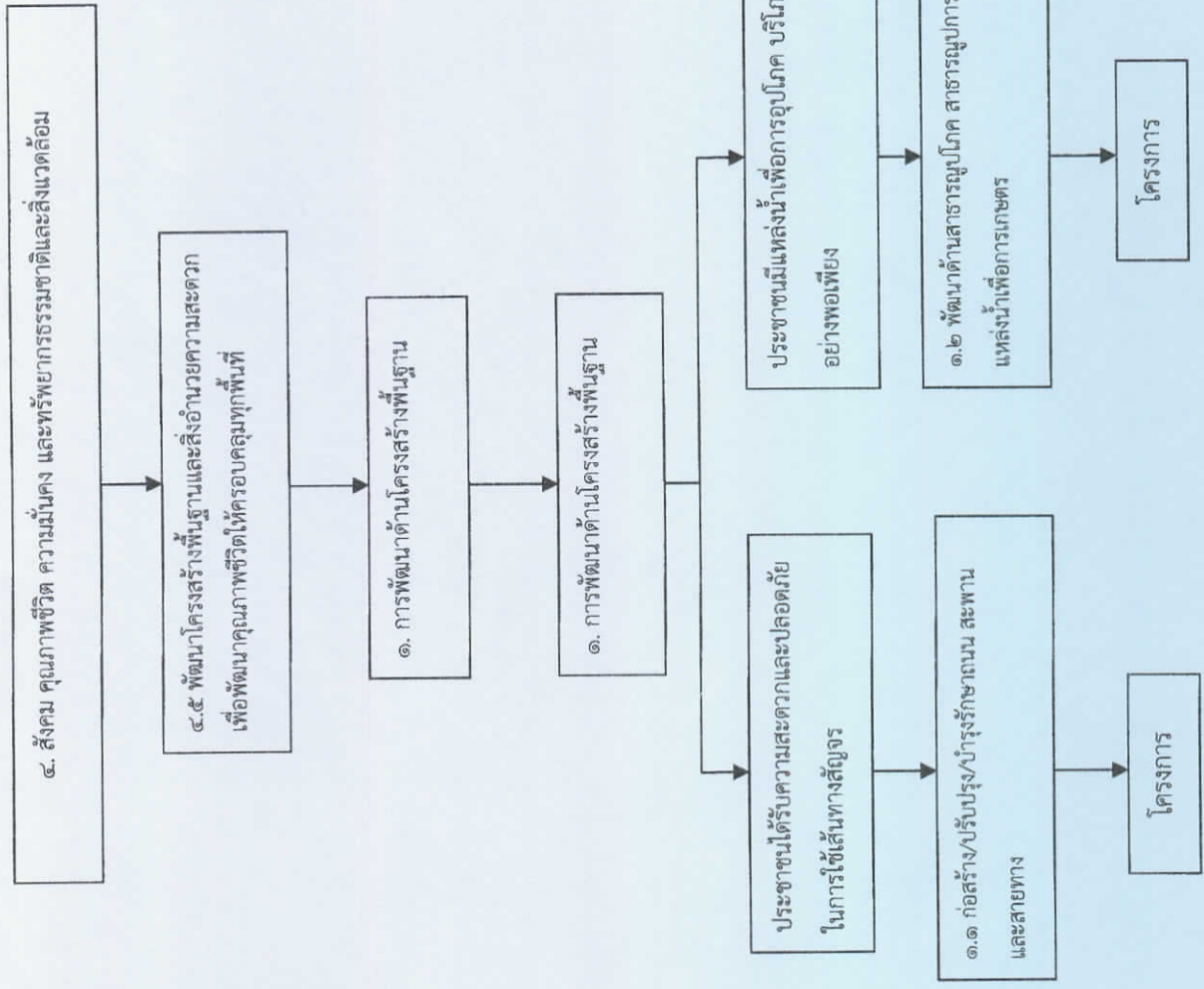
องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางเป็นศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง และเป็นหน่วยหลักในการประสานงานการดำเนินกิจกรรมและการจัดบริการสาธารณะในภาพรวมของท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของหุ้นส่วนการพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่และตอบสนองความต้องการของประชาชนแบบองค์รวม

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ยุทธศาสตร์จังหวัดลำปาง

แนวทางการพัฒนา

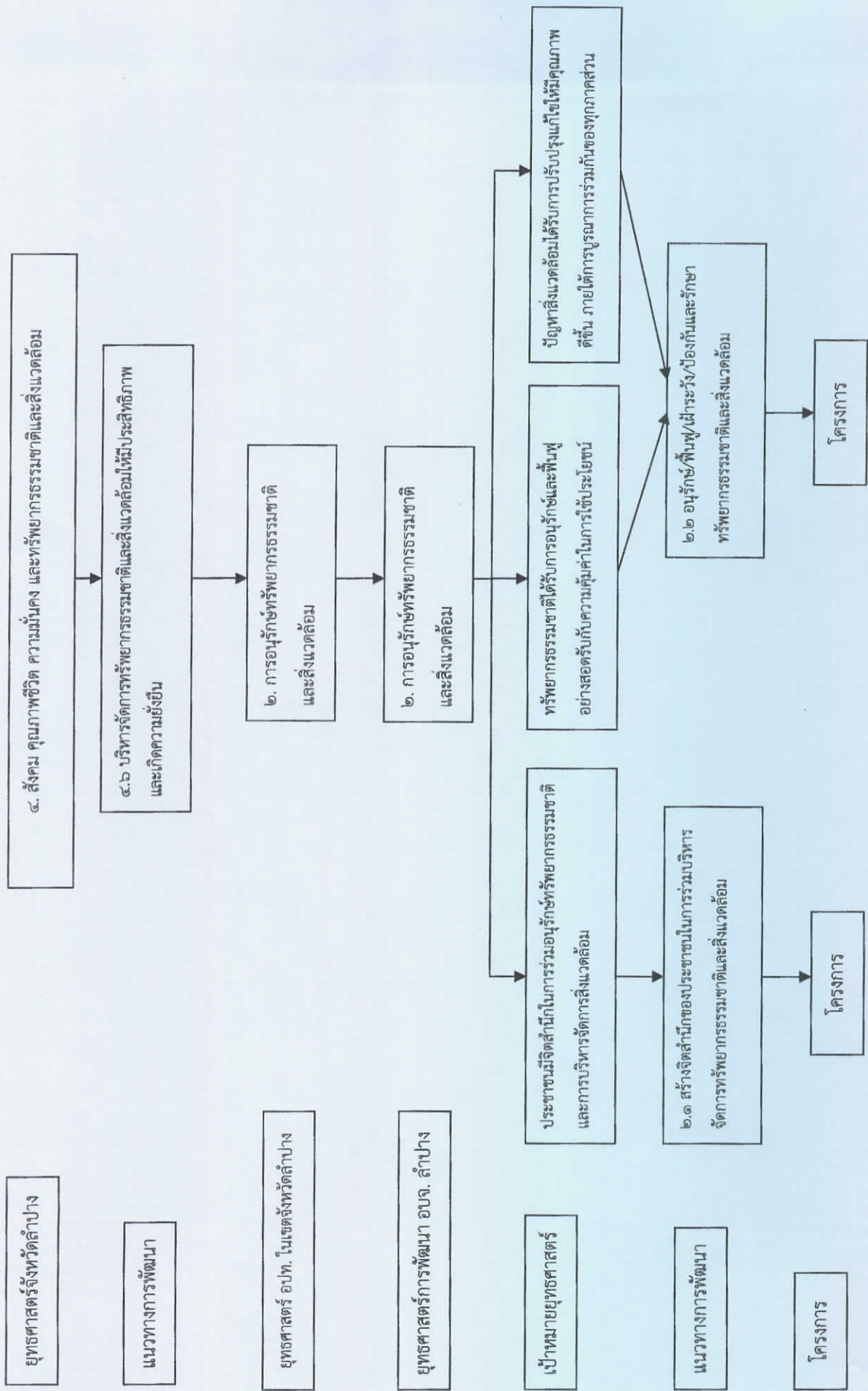
ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัดลำปาง

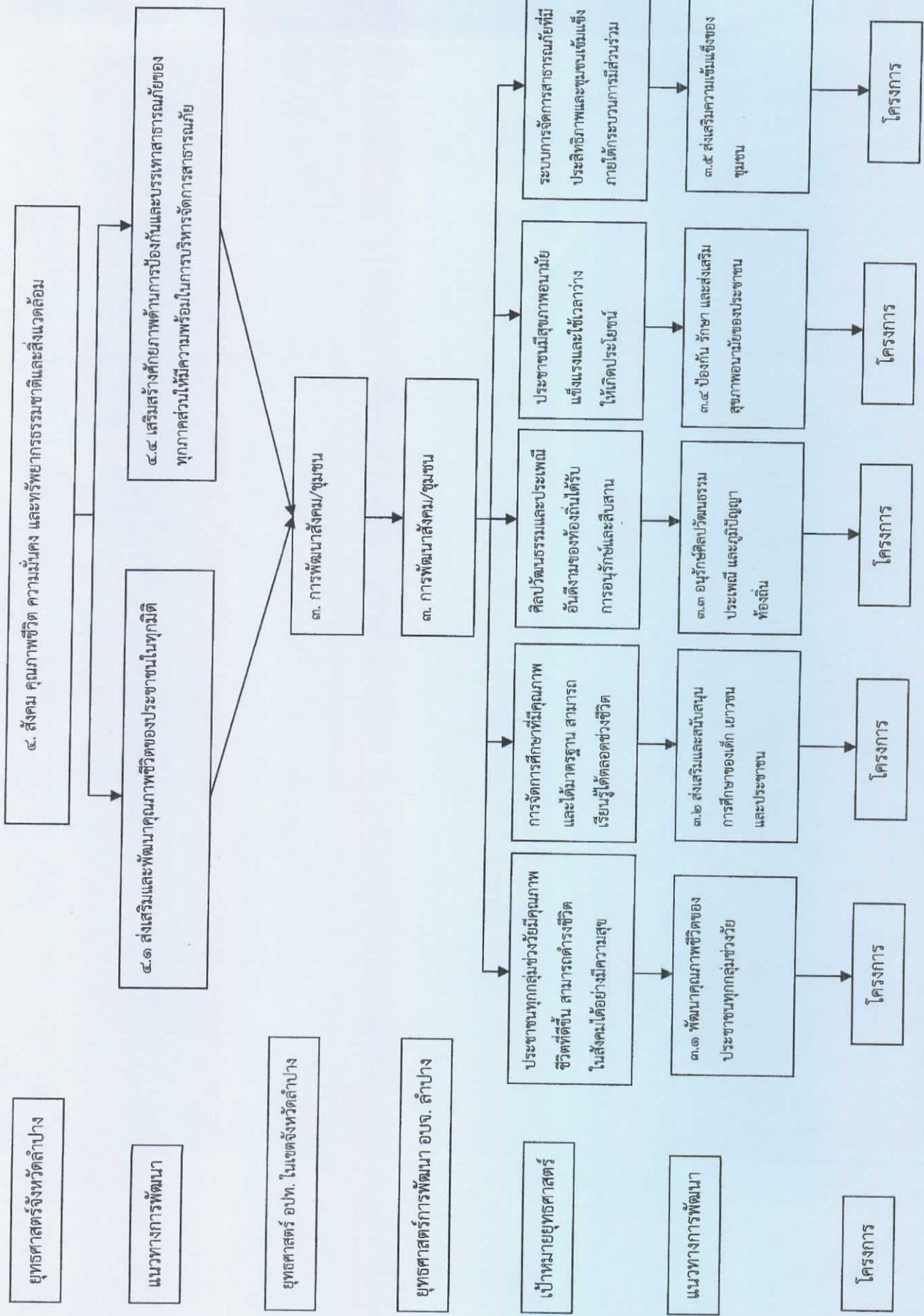
ยุทธศาสตร์การพัฒนา อบจ. ลำปาง

เป้าหมายยุทธศาสตร์

แนวทางการพัฒนา

โครงการ

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำปางกับการบริหารส่วนจังหวัดลำปาง

วิสัยทัศน์	แผนพัฒนาจังหวัดลำปาง ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)		แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง		ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำปางกับยุทธศาสตร์พัฒนาอบจ. ลำปาง
	วิสัยทัศน์	“ลำปางเมืองน่าอยู่ นครแห่งความสุข”	“องค์กรแห่งการพัฒนาและบริการสาธารณะแบบบูรณาการ”		
ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำปาง					
๑	ยุทธศาสตร์การพัฒนาอบจ. ลำปาง				
	๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน				
	๑.๑	พัฒนาระบบฐานข้อมูลและบริหารจัดการการท่องเที่ยว	การก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน และการบำรุงรักษาสายทางอื่น	๑.๓	๑.๒, ๓.๑, ๔.๕, ๖
	๑.๒	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว	การพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ	๒.๑	๓.๑ ๔.๕
	๑.๓	อนุรักษ์ พัฒนา พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้รองรับการท่องเที่ยว	การผังเมือง		
	๑.๔	ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
	๑.๕	พัฒนาสินค้าและบริการให้เต็มมาตรฐานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	๒.๑ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๔.๖	
๑.๖	พัฒนากิจกรรมและมาตรฐานธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	๒.๒ การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การเฝ้าระวัง และการป้องกัน/การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๔.๖		
	๑.๗	ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้เป็นที่ยุติภาคแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ	การพัฒนาสังคม/ชุมชน		
๒	ยุทธศาสตร์พัฒนาสังคม/ชุมชน				
	๒.๑	ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นโดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งน้ำ การปฏิรูปที่ดิน และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	๓.๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มช่วงวัย	๔.๑	
๒.๒	พัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เครือข่ายผู้ผลิตและชุมชน ให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทุนและสามารถหาปัจจัยการผลิตในราคาที่เหมาะสม สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ มีความโดดเด่น	๓.๒ การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของเด็ก เยาวชน และประชาชน	๔.๑		
	๒.๒	พัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เครือข่ายผู้ผลิตและชุมชน ให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทุนและสามารถหาปัจจัยการผลิตในราคาที่เหมาะสม สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ มีความโดดเด่น	๓.๓ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑.๔	

แผนพัฒนาจังหวัดลำปาง ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)		แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง		ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำปางกับยุทธศาสตร์การพัฒนาอบจ. ลำปาง	
วิสัยทัศน์	“ลำปางเมืองน่าอยู่ นครแห่งความสุข”	วิสัยทัศน์	“องค์กรแห่งการพัฒนาและบริการสาธารณะแบบบูรณาการ”		
ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำปาง		ยุทธศาสตร์การพัฒนาอบจ. ลำปาง			
๒.๓	พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรปลอดภัยเกษตรอินทรีย์ และเกษตรอุตสาหกรรม โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาปรับใช้ควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการผลิตทางการเกษตรใหม่ ความหลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของตลาด	๓.๔	การป้องกัน/การรักษา/การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน	๔.๑	
๒.๔	ส่งเสริมการตลาดและจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าที่ได้มาตรฐานรวมถึงประชาสัมพันธ์พื้นที่ภายในประเทศและต่างประเทศ ของสินค้าเกษตรผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน	๓.๕	การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน	๔.๒	๔.๔
๓	สินค้าอัตลักษณ์อุตสาหกรรม ทิวทัศน์เกษตรกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชน จากฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม	๔	การพัฒนาเศรษฐกิจ		
๓.๑	เสริมสร้างพัฒนาและเชื่อมโยง โครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภค ระบบการขนส่ง และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่นๆ เพื่อปัจจัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ	๔.๑	การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน	๒.๓	๓.๒ ๓.๔
๓.๒	พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนในด้านการประกอบธุรกิจ ด้านการพัฒนากระบวนการผลิตการบริหารจัดการการตลาดและการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	๔.๒	การพัฒนาและส่งเสริมการใช้สินค้าท้องถิ่นและการตลาด	๒.๔	
๓.๓	ส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และการออกแบบ เพื่อผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด เพิ่มประสิทธิภาพในด้านการบริหารจัดการบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์	๔.๓	การส่งเสริมการท่องเที่ยว	๑.๑	๑.๒ ๑.๓ ๑.๔ ๑.๕ ๑.๖ ๑.๗

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำปาง		ยุทธศาสตร์การพัฒนาอบจ.ลำปาง	
ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำปาง		ยุทธศาสตร์การพัฒนาอบจ.ลำปาง	
๓.๔	เสริมสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มและพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชน บนฐานรากของความริเริ่มใหม่ และภูมิปัญญาท้องถิ่น		
๓.๕	ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการตลาดผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั้งระดับในและต่างประเทศ		
๔	สังคม คุณภาพชีวิต ความมั่นคง และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๕	การบริหารและพัฒนาองค์กร
๔.๑	ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกมิติ	๕.๑	การพัฒนาศักยภาพท้องถิ่น
๔.๒	เสริมสร้างและยกระดับความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว สถาบันทางสังคม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ให้สามารถดำรงชีวิตตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๕.๒	การปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการทำงานและสถานที่ปฏิบัติงาน
๔.๓	บูรณาการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและพัฒนาระบบการเฝ้าตรวจ	๕.๓	การพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการ
๔.๔	เสริมสร้างศักยภาพด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของทุกภาคส่วนให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการสาธารณภัย		
๔.๕	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่		
๔.๖	บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน		

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางได้วิเคราะห์ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา (SWOT Analysis) ในด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้นำข้อมูลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis จากการประชุมข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๒ และการประชุมผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงาน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ ในการร่วมกันประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกและวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (จุดแข็ง , จุดอ่อน) และปัจจัยภายนอก (โอกาส , ข้อจำกัด) สรุปได้ ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>(๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางเป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีการจัดโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ในการดำเนินงานจัดบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่เพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน</p> <p>(๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางมีผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง มีวิสัยทัศน์ ยึดหลักการบริหารและนโยบายทำงานเชิงรุก และมีฝ่ายนิติบัญญัติที่สามารถเรียกเปิดประชุมสภาเพื่อแก้ไขปัญหาให้ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว</p> <p>(๓) องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางมีงบประมาณจำนวนมากกว่าส่วนราชการ หน่วยงาน และอปท.อื่น สำหรับใช้จัดสรรเพื่อสนับสนุนการบริหารนโยบาย การพัฒนาและ มีเครื่องมือ เครื่องใช้ ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมสาธารณะและการให้บริการสาธารณะได้ตรงตามความต้องการอย่างสะดวกและรวดเร็ว</p>	<p>(๑) นโยบายขององค์กรมีการปรับเปลี่ยนตามภารกิจหน้าที่เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล จังหวัด และความต้องการของประชาชน จึงทำให้การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ไม่ต่อเนื่อง</p> <p>(๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางเป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่พื้นที่ในความรับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด ทำให้การบริหารจัดการงบประมาณกระจายไปสู่พื้นที่บนความต้องการที่มีจำนวนมากและหลากหลายไม่ทั่วถึง อีกทั้งยังขาดระบบการติดตามประเมินผลการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง</p> <p>(๓) บุคลากรภายในองค์กรบางส่วนยังขาดการพัฒนาทักษะความรู้เฉพาะด้านหรือวิชาชีพโดยตรงส่งผลให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ</p> <p>(๔) องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางมีหน่วยงานในสังกัดและบุคลากรจำนวนมาก ทั้งข้าราชการฝ่ายการเมือง และข้าราชการฝ่ายประจำ ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม</p>

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>(๔) องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางมีบุคลากรที่มีศักยภาพ และความรู้ ความสามารถ ในการทำงานเฉพาะด้าน ภายใต้การประสานความร่วมมือเพื่อบรรลุเป้าหมายของงานและองค์กร</p> <p>(๕) องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหารงาน/คน/งบประมาณ/เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ โดยสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย/จังหวัด ภายใต้ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>(๕) ประชาชนยังขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และระบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท ทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องเป็นองค์กรที่ต้องรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาต่างๆทั้งหมดของประชาชนทุกพื้นที่ ซึ่งปัญหาและความต้องการของประชาชนในเบื้องต้นจะต้องผ่านการแก้ไขมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อนเป็นอันดับแรก คือ องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาล หากเกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดก็จะเข้าไปดำเนินการตามการร้องขอขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่นั้นๆ</p> <p>(๖) บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและการให้บริการที่ต้องใช้ทักษะ ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่</p> <p>(๗) ไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดระบบฐานข้อมูลในรูปแบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการ</p>
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค/ข้อจำกัด (Threats)
<p>(๑) นโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นโดยสร้างดุลยภาพระหว่าง การกำกับดูแลและความเป็นอิสระของท้องถิ่นในการบริหารจัดการงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่น</p>	<p>(๑) ปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองที่กระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน นักธุรกิจ ส่งผลต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาในทุกกระดับ</p> <p>(๒) ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ในระดับชาติส่งผลกระทบต่อการบริหารงานในระดับท้องถิ่น และการมีอิทธิพลแทรกแซงการทำงานของฝ่ายข้าราชการประจำ</p>

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค/ข้อจำกัด (Threats)
<p>(๒) นักการเมือง นักวิชาการ และบุคคลที่มีชื่อเสียง สนับสนุนให้มั่นนโยบายการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีกระแสตอบรับจากประชาชน ทำให้ออบจ.เข้าถึงสภาพปัญหาในพื้นที่ และเอื้อต่อการแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน ได้ตรงตามความต้องการและมีประสิทธิภาพ</p> <p>(๓) กระแสความตื่นตัวในการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชุมชน โดยเฉพาะนโยบาย ของรัฐบาลในด้านการปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ที่เชื่อมต่อถึงการเสริมสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัด โดยอบจ. มีบทบาทสนับสนุนการขับเคลื่อน</p> <p>(๔) นโยบายการจัดสวัสดิการสังคมของรัฐบาล ทำให้มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในท้องถิ่นได้มากยิ่งขึ้น</p> <p>(๕) นโยบายรัฐบาลและส่วนราชการในระดับ กระทรวง มุ่งเน้นการส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ เช่น เกษตรแปลงใหญ่ , Smart city , เมืองสมุนไพร ทำให้ออบจ.สามารถกำหนดนโยบายและการดำเนินงาน ได้อย่างสอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการ ในเชิงพื้นที่</p> <p>(๖) จังหวัดลำปางมีสถาบันทางการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นๆที่พร้อมให้การสนับสนุนการทำงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา</p>	<p>(๓) สถานการณ์ด้านโครงสร้างประชากรของจังหวัด ลำปาง มีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในอนาคต ส่งผลต่อการขาดแคลนกำลังแรงงานการผลิตและ ภาระค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการทางสังคมและการ รักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น</p> <p>(๔) ข้อระเบียบ กฎหมายในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนา มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งในระหว่างที่เสนอข้อ กฎหมาย มีการสั่งการเป็นครั้งๆไปและแต่ละครั้ง การสั่งการไม่เหมือนเดิม และระยะเวลาในการจัดทำ แผนและงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่สอดคล้องหรือเป็นไปตามระเบียบขององค์กรหรือ หน่วยงานส่วนภูมิภาคทำให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและอาจทำให้เกิดสถานะ ตกต่ำของเศรษฐกิจ ทำให้การบริหารงบประมาณ ไม่เป็นไปตามที่ได้วางแผนไว้</p> <p>(๕) ระบบอุปถัมภ์และการทุจริตคอร์รัปชัน ในการทำงาน</p> <p>(๖) มาตรการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก มีความเข้มงวดมากขึ้น โดยเฉพาะในประเด็น การตีความข้อระเบียบกฎหมาย ระหว่าง ออบจ.กับหน่วยตรวจสอบที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ส่งผลให้การทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาในระดับ พื้นที่และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ได้ไม่เต็มที่ และการทำงานเกิดความสะดุด เนื่องจากการใช้เวลาเพื่อชี้แจง</p>

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค/ข้อจำกัด (Threats)
<p>(๗) การเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความมั่นคงซึ่งเอื้อต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาด้านต่างๆขององค์กร รวมทั้งโอกาสการขยายตลาดเพื่อส่งสินค้าของกลุ่มเครือข่ายอาเซียนออกไปประชาสัมพันธ์และจำหน่าย</p> <p>(๘) นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น และตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง ต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดี</p> <p>(๙) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ประหยัด คุ่มค่า สะดวก รวดเร็ว)</p> <p>(๑๐) เป็นองค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ในการประสานแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความเชื่อมโยง/บูรณาการการทำงานร่วมกับจังหวัดและหน่วยงานอื่น ทำให้เกิดการพัฒนาและแก้ไขปัญหาได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง</p> <p>(๑๑) ประชาชนในจังหวัดลำปางมีปราชญ์ท้องถิ่นจำนวนมากที่มีความสามารถ ในการมีส่วนร่วมสนับสนุนพัฒนาจังหวัดลำปางและชุมชนท้องถิ่นร่วมกับอบจ.</p>	<p>(๗) ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ด้านการมีส่วนร่วมการตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>(๘) การกำหนดภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการพัฒนาโดยยึดพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ชัดเจนระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล</p> <p>(๙) ความเปลี่ยนแปลงและผันผวนของสภาพอากาศของโลกที่มีแนวโน้มสูงและรุนแรงขึ้น ส่งผลกระทบต่อการใช้งบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก</p>

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาจังหวัดลำปางที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางต้องคำนึงถึง สำหรับใช้เป็นแนวทางกำหนดกรอบนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นของจังหวัดในภาพรวม

๑) มาตรการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ในด้านการลงทุนของภาครัฐ การเบิกจ่ายงบประมาณ ทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ที่เน้นให้สามารถเบิกจ่ายให้เป็นไปตามเป้าหมาย

๒) นโยบายสนับสนุนการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดลำปางให้เป็นปีแห่งการท่องเที่ยว เชื่อมโยงกับ “ปีท่องเที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋อย่างยั่งยืน” โดยจัดทำปฏิทินกิจกรรมการท่องเที่ยวลำปางตลอดทั้งปี พร้อมเปิดตัวแคมเปญ “ลำปาง ปลายทางฝัน” ที่สอดรับกับวิสัยทัศน์จังหวัด “ลำปางนครแห่งความสุข” แคมเปญ “เมืองต้องห้ามพลาดเมืองที่ไม่หมุนไปตามกาลเวลา” เหนือฝืน ... ล้ำแรงบันดาลใจ” และ มาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง ๕๕ จังหวัด

๓) สถานการณ์ภัยแล้งและสภาวะอากาศแปรปรวน ถือเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่มีผล ต่อภาคการเกษตรที่กระทบต่อรายได้เกษตรกร การบริโภคของประชาชน และการขยายตัวเศรษฐกิจ โดยรวมของจังหวัด

จากที่ได้กล่าวมา ถือเป็นปัจจัยสนับสนุนและเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง ในการดำเนินการตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ด้วยทรัพยากรที่มีให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สาธารณะต่อประชาชนจังหวัดลำปาง

ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
๑	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	๒. บริการชุมชนและสังคม			
	๑.๑ ก่อสร้าง/ปรับปรุง/บำรุงรักษา	๓. การเศรษฐกิจ	๓.๑ อุตสาหกรรมและการโยธา	กองช่าง	
	ถนน สะพาน และสายทาง		๒.๔ เคหะและชุมชน	กองช่าง	
	๑.๒ พัฒนาสาธารณูปโภคและ	๒. บริการชุมชนและสังคม	๒.๔ เคหะและชุมชน	กองช่าง	
	สาธารณูปการ	๓. การเศรษฐกิจ	๓.๒ การเกษตร		
๒	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
	๒.๑ สร้างจิตสำนึกและ	๒. บริการชุมชนและสังคม	๒.๑ การศึกษา	กองการศึกษาฯ	
	ความตระหนักของประชาชน				
	ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ				
	และสิ่งแวดล้อม				
	๒.๒ อนุรักษ์ การฟื้นฟู การเฝ้าระวัง	๒. บริการชุมชนและสังคม	๒.๔ เคหะและชุมชน	กองช่าง	
	และการป้องกัน/การรักษาทรัพยากร	๓. การเศรษฐกิจ	๒.๕ สร้างความเข้มแข็งของชุมชน	กองช่าง	
	ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		๒.๖ การศาสนา วัฒนธรรม และ		
			นันทนาการ		
			๓.๑ อุตสาหกรรมและการโยธา		
		๓.๒ การเกษตร			
๓	การพัฒนาสังคม/ชุมชน				
	๓.๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน	๒. บริการชุมชนและสังคม	๒.๑ การศึกษา	สำนักปลัดฯ	
	ทุกกลุ่มวัย และผู้ด้อยโอกาส		๒.๒ สาธารณสุข		
	ให้ได้รับบริการสาธารณะที่เหมาะสม		๒.๓ สังคมสงเคราะห์		
	๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา	๒. บริการชุมชนและสังคม	๒.๑ การศึกษา	กองการศึกษาฯ	ร.ร.วอแก้ววิทยา
	ของเด็ก เยาวชน และประชาชน				
	ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษา				
	นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย				
	๓.๓ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณี	๒. บริการชุมชนและสังคม	๒.๖ การศาสนา วัฒนธรรม และ	กองการศึกษาฯ	
	อันดีงามของท้องถิ่น และภูมิปัญญา		นันทนาการ		
ท้องถิ่น					
๓.๔ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและ	๒. บริการชุมชนและสังคม		๒.๒ สาธารณสุข	สำนักปลัดฯ	
			๒.๖ การศาสนา วัฒนธรรม และ	กองการศึกษาฯ	
			นันทนาการ		

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
	๓.๕ สนับสนุนการจัดระบบรักษา ความสงบเรียบร้อยและส่งเสริม ความเข้มแข็งของชุมชน	๒. บริการชุมชนและสังคม	๒.๕ สร้างความเข้มแข็งของชุมชน ๒.๖ การศาสนา วัฒนธรรม และ นันทนาการ	สำนักปลัดฯ กองกิจการสภาฯ กองแผนฯ กองช่าง	
๔	การพัฒนาเศรษฐกิจ				
	๔.๑ ส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ ให้แก่ประชาชน	๒. บริการชุมชนและสังคม ๓. การเศรษฐกิจ	๒.๕ สร้างความเข้มแข็งของชุมชน ๓.๒ การเกษตร	กองแผนฯ	
	๔.๒ ส่งเสริมการใช้สินค้าท้องถิ่นและ การตลาด	๒. บริการชุมชนและสังคม ๓. การเศรษฐกิจ	๒.๕ สร้างความเข้มแข็งของชุมชน ๓.๒ การเกษตร	กองแผนฯ	
	๔.๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยว	๒. บริการชุมชนและสังคม	๒.๖ การศาสนา วัฒนธรรม และ นันทนาการ	สำนักปลัดฯ กองการศึกษาฯ	กองช่าง
๕	การบริหารและพัฒนาองค์กร				
	๕.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา ประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร	๑. บริหารทั่วไป	๑.๑ บริหารงานทั่วไป	สำนักปลัดฯ	กองการศึกษาฯ กองพัสดุฯ
	๕.๒ ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ สนับสนุนการทำงานและสถานที่ ปฏิบัติงาน	๑. บริหารทั่วไป ๒. บริการชุมชนและสังคม ๓. การเศรษฐกิจ	๑.๑ บริหารงานทั่วไป ๒.๔ เคหะและชุมชน ๓.๑ อุตสาหกรรมและการโยธา	กองช่าง สำนักปลัดฯ กองคลัง	
	๕.๓ การพัฒนาเทคโนโลยีและ สารสนเทศ	๑. บริหารทั่วไป ๒. บริการชุมชนและสังคม	๑.๑ บริหารงานทั่วไป ๒.๑ การศึกษา	สำนักปลัดฯ ร.ร.วอแก้ววิทยา	กองการศึกษาฯ